

ความรู้พื้นฐาน

สำหรับการจัดทำ

แผนพัฒนาจังหวัด

และกลุ่มจังหวัด

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

ความรู้พื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ความรู้พื้นฐาน
สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการเปลี่ยนผ่านไปสู่การบริหารงานเชิงพื้นที่ (Area-based Approach) ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ผ่านแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถจัดทำคำของบประมาณได้เอง ดังนั้น แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาของพื้นที่ให้ไปในทิศทางเดียวกัน ตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ปัจจุบันได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการรวมการบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการอย่างแท้จริงและให้มีความเป็นเอกภาพสอดคล้องกัน โดยใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการเป็นองค์กรหลักแต่เพียงองค์กรเดียว และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานเลขานุการแทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งปรับปรุงระบบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนดังกล่าว กับทั้งกำหนดให้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคแทนแผนพัฒนาภาคเดิม และเพิ่มเติมการจัดทำงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้นใหม่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่ และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

ในการนี้ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดทำเอกสาร “ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)” ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นการรวบรวมองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพัฒนาการ กระบวนการ และเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับระเบียบ/กฎหมายในปัจจุบัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรด้านการวางแผนของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ตลอดจนบุคคลทั่วไป ในกระบวนการเรียนรู้ของภาคีเครือข่ายในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
คำอธิบายคำย่อ หรือสัญลักษณ์	ข
บทที่ ๑ ที่มาและความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๓
๑.๑ ความเป็นมาของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๔
๑.๒ เจตนารมณ์ในการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ	๑๖
บทที่ ๒ กฎหมาย แนวคิด และกลไกเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๒๐
๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาทั้งระบบ	๒๑
๒.๒ แนวคิดการเชื่อมโยงแผนพัฒนาทั้งระบบ	๓๐
๒.๓ กลไกในการเชื่อมโยงแผนในระดับต่าง ๆ	๓๖
บทที่ ๓ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๔๔
๓.๑ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี	๔๕
๓.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด	๔๘
๓.๓ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	๕๐
๓.๔ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๖๓
๓.๕ หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีและการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๖๙
บทที่ ๔ เทคนิคและเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๗๒
๔.๑ หลักการและขั้นตอนการวางแผน	๗๓
๔.๒ ขั้นตอนในการวางแผนและเครื่องมือในการวางแผน	๗๓
๔.๓ หลักการแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา/ประเด็นการพัฒนา/ตัวชี้วัด	๙๙
บทที่ ๕ การจัดทำโครงการเพื่อเสนอของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๑๐๔
๕.๑ หลักเกณฑ์การเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๑๐๕
๕.๒ ผลการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๐๘
บทที่ ๖ บทสรุป	๑๑๐
บรรณานุกรม	๑๑๓
ภาคผนวก	๑๑๖

คำอธิบายคำย่อ

ภาษาไทย

ก.น.บ.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
ก.บ.ก.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
ก.บ.จ.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
ก.บ.อ.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ
ก.บ.ต.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ
กม.	ย่อมาจาก	คณะกรรมการหมู่บ้าน

บทที่ ๑

ที่มาและความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ที่มาและความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๑ ความเป็นมาของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณในระดับจังหวัดมีพัฒนาการมาตามลำดับ โดยเฉพาะในส่วนของการจัดสรรงบประมาณ จากเดิมที่จะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในพื้นที่จังหวัดผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นใดของรัฐ การได้รับการจัดสรรงบประมาณจากงบกลาง (งบ CEO) และได้พัฒนาในรูปแบบของการได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในพื้นที่จังหวัดโดยตรงในฐานะเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ทั้งนี้ ได้มีพัฒนาการของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามลำดับช่วงเวลา ดังนี้

❖ ช่วงแรก : คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.)

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕ – ๒๕๑๙) รัฐบาลเริ่มมีการพัฒนาชนบท โดยรวมงานชนบทอยู่กับแผนเศรษฐกิจส่วนรวม และแผนกิจกรรมตามสาขาต่าง ๆ และกำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นเครื่องมือในการวางแผนจากล่างขึ้นบน กล่าวคือ ให้จังหวัดเป็นผู้จัดทำโครงการและส่งให้ส่วนกลางพิจารณา แต่การพัฒนาในช่วงเวลาดังกล่าวไม่บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพราะปัญหาความยากจนในชนบททวีความรุนแรงมากขึ้น และมีความเหลื่อมล้ำของรายได้ค่อนข้างสูงระหว่างสังคมเมืองและชนบท ต่อมาจึงได้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาชนบทที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๒๙) ซึ่งใช้ “ระบบแผน” เป็นแกนนำในการพัฒนาและกำหนดทิศทางของการพัฒนาชนบท โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้วิเคราะห์ปัญหา และเลือกโครงการของรัฐที่ตนต้องการสำหรับการแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านชนบทของตน และให้ภาครัฐดำเนินการให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่ประชาชนในท้องถิ่นยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงด้วยตนเองได้ และให้ความสำคัญในการสนับสนุนประชาชนที่ยากจนให้ทั่วถึงมากที่สุด

จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐบาลได้มีนโยบายสนับสนุนการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค มีการปรับปรุงองค์กรพิเศษทำหน้าที่การประสานงานพัฒนาชนบท คือ คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) โดยเพิ่มเติมขอบข่ายการปฏิบัติงานและอำนาจหน้าที่ให้กว้างขวางขึ้น โดยจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานการกระจายการลงทุนของภาคเอกชนไปสู่ภูมิภาคด้วย จึงปรับคณะกรรมการดังกล่าวเป็นคณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค (กชช.ภ.) ขึ้น เพื่อที่จะได้พิจารณาแนวทางและนโยบายในการดำเนินการ โดยกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทำหน้าที่ในการประสานหลักการนโยบายและแจ้งวงเงินจัดสรรให้จังหวัดแต่ละจังหวัดจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับหลักการนโยบาย และวงเงินที่ กชช.ภ. กำหนด โดยกระทรวงมหาดไทยกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการจัดทำโครงการพัฒนาจังหวัด หลังจากนั้น จังหวัดจัดทำโครงการพัฒนาจังหวัดตามวิธีการและขั้นตอนที่กำหนดแล้วส่งผ่านคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) พิจารณออนุมัติ และจัดส่งแผนพัฒนาจังหวัดไปยังศูนย์ประสานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องเพื่อการประสานแผนต่อไป ทั้งนี้ โครงการพัฒนาจังหวัดได้ถูกใช้เพื่อเป็นมาตรการในการพัฒนาสู่ภูมิภาค โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผนงานโครงการมาจากสภาพปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่ ซึ่งมีคณะกรรมการสภาตำบล (กสต.) พิจารณาให้ความเห็น และส่งให้กับคณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) วิเคราะห์โครงการและส่งผ่านมายังคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) พิจารณออนุมัติโครงการ

การดำเนินการดังกล่าวทำให้เกิดความชัดเจนในการพัฒนาระดับพื้นที่มากขึ้น นำไปสู่การสร้าง ความเห็นพ้องต้องกันระหว่างกระทรวง กรม ในการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังในการเร่งรัดพัฒนาหมู่บ้าน ต่าง ๆ และทำให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้นระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชาติไปจนถึงระดับตำบล ในกระบวนการตัดสินใจ การจัดสรรทรัพยากรและการปฏิบัติโครงการกิจกรรมพัฒนา ทั้งนี้ เพราะมีความเข้าใจ และยึดถือเป้าหมายเดียวกัน โดยเนื้อหาภายในแผนพัฒนาจังหวัดเน้นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในพื้นที่ยากจน รวมทั้ง การปรับปรุงระบบการผลิตและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านอื่นๆ เพิ่มเติมมากขึ้น ทำให้แผนพัฒนาจังหวัดมีความหลากหลายและเป็นแผนที่ครอบคลุม ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น

❖ ช่วงที่ ๒ : ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ หรือ ผู้ว่า CEO

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ มีนโยบายกระจายอำนาจ ในการบริหารโดยการสนับสนุนให้การปฏิบัติราชการของจังหวัดต่างๆ เป็นการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ทั้งนี้ เพื่อให้มีหน่วยงานเชิงยุทธศาสตร์ภาครัฐในระดับพื้นที่ที่มีศักยภาพและสมรรถนะสูง สามารถประสานและกำกับ ดูแลการปฏิบัติราชการของทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และส่งเสริมสนับสนุนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนให้สามารถริเริ่มแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งส่งเสริมให้เกิด ระบบงานที่มีกระบวนการสร้างความเห็นพ้องต้องกันของทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการ ด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการบริหารราชการ ระดับพื้นที่ โดยให้มีการทดลองปฏิบัติในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามโครงการจังหวัดทดลองแบบบูรณาการ เพื่อการพัฒนาเป็นเวลา ๑ ปี ประกอบด้วย ๕ จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ ชัยนาท ลำปาง ภูเก็ต และนราธิวาส และกำหนดจังหวัดเปรียบเทียบกับจังหวัดทดลองไว้ ๕ จังหวัด ได้แก่ สุรินทร์ อ่างทอง พิษณุโลก พังงา และปัตตานี

ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ และวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ให้ทุกจังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ใช้การบริหารงานแบบบูรณาการ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด (Chief Executive Officer : CEO) และใช้การบริหารงานแบบบูรณาการเช่นเดียวกับจังหวัดตามโครงการจังหวัด ทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป และได้ประกาศใช้ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๔๖” เพื่อรองรับ การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคแบบบูรณาการ

สำหรับการบริหารงานกลุ่มจังหวัดนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ให้พิจารณาจัดตั้งกลุ่มจังหวัด เพื่อบูรณาการงานของพื้นที่ให้มีความชัดเจนมากขึ้น และกำหนดให้มืองค์กร เพื่อทำหน้าที่กำกับ ควบคุมและดูแลการทำงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการ สนับสนุนระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กสจ.) ทำหน้าที่กำหนดกรอบนโยบาย วางระบบ แนวทาง มาตรการในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการและกำหนดแนวทางในการแปลงนโยบายรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ ในระดับจังหวัด ๒) คณะกรรมการยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (กกจ.) มีหน้าที่บูรณาการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม ของทุกภาคีการพัฒนา และ ๓) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) โดยมีหน้าที่จัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัด แผนงานหรือโครงการ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคและยุทธศาสตร์ชาติ

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยังคงเป็นเจ้าของงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี แต่รัฐบาลได้มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพิ่มเติมด้วยการกำหนดให้มีระบบสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙ มีการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดสรรให้จังหวัดผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการด้วย

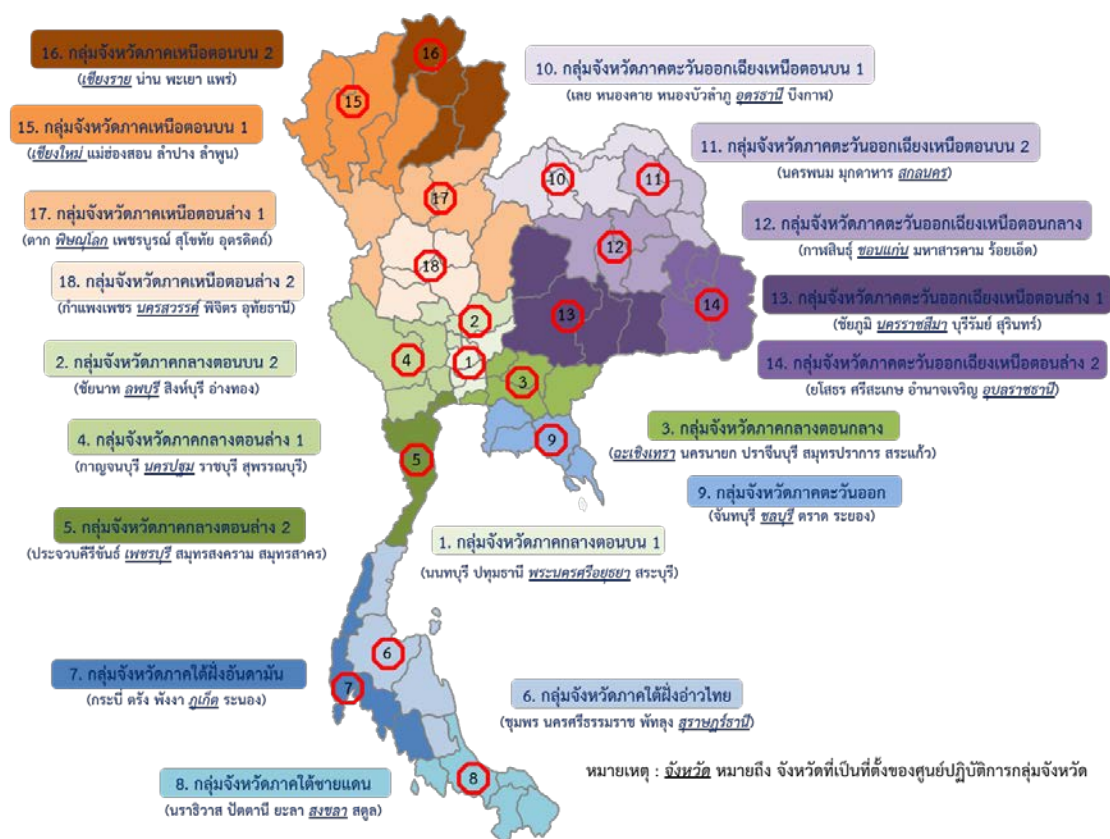
❖ ช่วงที่ ๓ : การบริหารราชการจังหวัด และกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และกำหนดให้มีการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และความต้องการของพื้นที่ ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาต้องเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยเจตนารมณ์สำคัญ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพและลดขั้นตอนปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ตลอดจนการกระจายภารกิจและทรัพยากรให้กับพื้นที่เพื่อตัดสินใจในการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ต่อมาในภายหลังมีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดแนวทางในการบริหารงานการจัดทำแผนพัฒนา การจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ตลอดจนกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดซึ่ง ก.น.จ. ได้ออกประกาศ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ โดยกำหนดให้มีการตั้งกลุ่มจังหวัดจำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด การตั้งกลุ่มจังหวัดถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารส่วนภูมิภาคครั้งสำคัญของประเทศไทย โดยตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ เปิดโอกาสให้จังหวัด และกลุ่มจังหวัดสามารถจัดทำคำของบประมาณและแผนงานโครงการได้เองโดยกำหนดให้มีการตั้งกลุ่มจังหวัดจำนวน ๑๘ กลุ่มจังหวัด ดังนี้

- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑** ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี สระบุรี โดยมีจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒** ประกอบด้วย จังหวัดลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง โดยมีจังหวัดลพบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง** ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก สมุทรปราการ โดยมีจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

- กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี โดยมีจังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม โดยมีจังหวัดเพชรบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง โดยมีจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง โดยมีจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส โดยมีจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

แผนภาพที่ ๑: การแบ่งกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๐)

- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด โดยมีจังหวัดชลบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู โดยมีจังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร โดยมีจังหวัดสกลนครเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ โดยมีจังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ ชัยภูมิ โดยมีจังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน โดยมีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย น่าน พะเยา แพร่ โดยมีจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ โดยมีจังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด
- กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี โดยมีจังหวัดนครสวรรค์เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

❖ ช่วงที่ ๔ : การจัดตั้งภาค และการปรับปรุงการแบ่งกลุ่มจังหวัด

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐบาลมีนโยบายให้ปรับปรุงรูปแบบการบูรณาการในลักษณะ “ภาค” ขึ้นในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ โดยให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการระดับภาคออกเป็น ๖ ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ๑๗ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ภาคกลาง ๒๐ จังหวัด ภาคตะวันออก ๕ จังหวัด ภาคใต้ ๙ จังหวัด และภาคใต้ชายแดน ๕ จังหวัด รวมทั้งได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๕๗/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ แผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดกรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค

กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ซึ่งแผนพัฒนาภาคต้องสอดคล้องกับแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาล โดยกำหนดให้ ก.บ.ภ. ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนด กรอบนโยบายและวางระบบในการบริหารงานภาค กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผน พัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ซึ่งแผนพัฒนาภาคสอดคล้องกับแผนระดับชาติ และนโยบายรัฐบาล บูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาคอยู่บนพื้นฐานแนวคิด ของการเชื่อมโยงภารกิจและพื้นที่ (Function-Area Approach) ซึ่งมีเจตนารมณ์หลัก ๓ ด้าน ดังนี้

๑. การเสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน: แนวคิดพื้นฐานหลักของการรวมกลุ่มพื้นที่ เพื่อการพัฒนามุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับพื้นที่ซึ่งเป็นการสร้างความเชื่อมโยง การพัฒนา และการจัดทำโครงการขนาดใหญ่ (Mega Projects) ซึ่งสามารถส่งผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาภาค ได้เป็นวงกว้าง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการของกลุ่มจังหวัดที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นว่า การดำเนินการที่ผ่านมา ของกลุ่มจังหวัดไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาระหว่างภาคได้ ตลอดจนขาดศักยภาพในการจัดทำ โครงการขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างพื้นที่ อันเนื่องจากข้อจำกัดด้านองค์ความรู้ ความชำนาญ และงบประมาณ ดังนั้น การก่อตั้งภาคและกำหนดให้มีการจัดแนวทางการพัฒนาภาคจะช่วยยกระดับและเสริมสร้าง ขีดความสามารถทางการแข่งขันของพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

๒. สร้างความเชื่อมโยงของทิศทางการพัฒนา: การจัดตั้งภาคและกำหนดให้มีการจัดทำทิศทาง การพัฒนา ตลอดจน แผนพัฒนาภาคจะช่วยส่งเสริมการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และทิศทาง การพัฒนาจากระดับชาติ ลงสู่พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประสบปัญหาในการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดจากระดับชาติ ลงสู่การจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ เพราะกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนระดับชาติมีลักษณะเปิดกว้าง ไม่เฉพาะเจาะจงส่งผลให้การถ่ายทอด ตัวยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด และจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่มีทิศทาง รูปแบบ หรือกรอบที่ชัดเจน ส่งผลให้ไม่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ในภาพรวมไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดตั้งภาค การจัดทำยุทธศาสตร์ และทิศทางการพัฒนาภาคจะช่วยวางกรอบแนวทางการพัฒนาและการ ถ่ายทอดยุทธศาสตร์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ลงสู่แผนพัฒนาในระดับ พื้นที่ได้ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๓. บูรณาการการดำเนินงานของส่วนราชการและพื้นที่: การจัดตั้งภาคมุ่งเน้นการดำเนินงาน ของส่วนราชการ (Function) ให้สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ (Area) ภายใต้การมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานผ่านทิศทางการพัฒนาภาค และแผนพัฒนาภาค ซึ่งจะผลักดันแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และก่อให้เกิดการพัฒนาในภาพรวม ได้อย่างแท้จริง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ได้มีประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ ๓) ซึ่งมีการจัดตั้งภาค ๖ ภาค และปรับปรุง กลุ่มจังหวัดใหม่ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการยุบรวมและตั้งกลุ่มจังหวัด ตลอดจน ปรับเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มจังหวัด ดังนี้

❖ การจัดตั้งภาค ประกอบด้วย ๖ ภาค ดังนี้

๑) ภาคกลาง ประกอบด้วย ๔ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
- (๒) กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล
- (๓) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑
- (๔) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒

๒) ภาคใต้ ประกอบด้วย ๒ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
- (๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

๓) ภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ๑ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

๔) ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ๒ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑
- (๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

๕) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ๕ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑
- (๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒
- (๓) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง
- (๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑
- (๕) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒

๖) ภาคเหนือ ประกอบด้วย ๔ กลุ่มจังหวัด ได้แก่

- (๑) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑
- (๒) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒
- (๓) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
- (๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒

❖ การปรับปรุงกลุ่มจังหวัด และปรับเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มจังหวัดใหม่ ดังนี้

๑) กลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออก : แยกกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเดิม (จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ระยอง ตราด) ออกเป็น ๒ กลุ่มจังหวัด และโยกย้ายสมาชิกบางส่วนจากกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง ดังนี้

- กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง โดยมีจังหวัดชลบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด เพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายในการพัฒนาระเบียงเขตเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC)

- **กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒** ประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด นครนายก สระแก้ว โดยย้ายจังหวัดปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว มาจาก กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง และกำหนดให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของพื้นที่

๒) กลุ่มจังหวัดในภาคกลาง : มีการยุบกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง และตั้งกลุ่มจังหวัดใหม่ ตลอดจนมีการโยกย้ายสมาชิกของกลุ่มจังหวัด ดังนี้

- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล:** ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และกำหนดให้จังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มจังหวัดนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และแนวทางการพัฒนาเมืองสำคัญ/เมืองปริมณฑล ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๙
- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน:** ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และมีจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มจังหวัดนี้เป็นการยุบรวมกันของ ๒ กลุ่มจังหวัด คือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๒ เพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และแนวทางการพัฒนาของประเทศ
- **กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑:** ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี โดยมีจังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ซึ่งเป็นการเปลี่ยนศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเดิม คือ จังหวัดนครปฐม ไปอยู่ในกลุ่มภาคกลางปริมณฑล

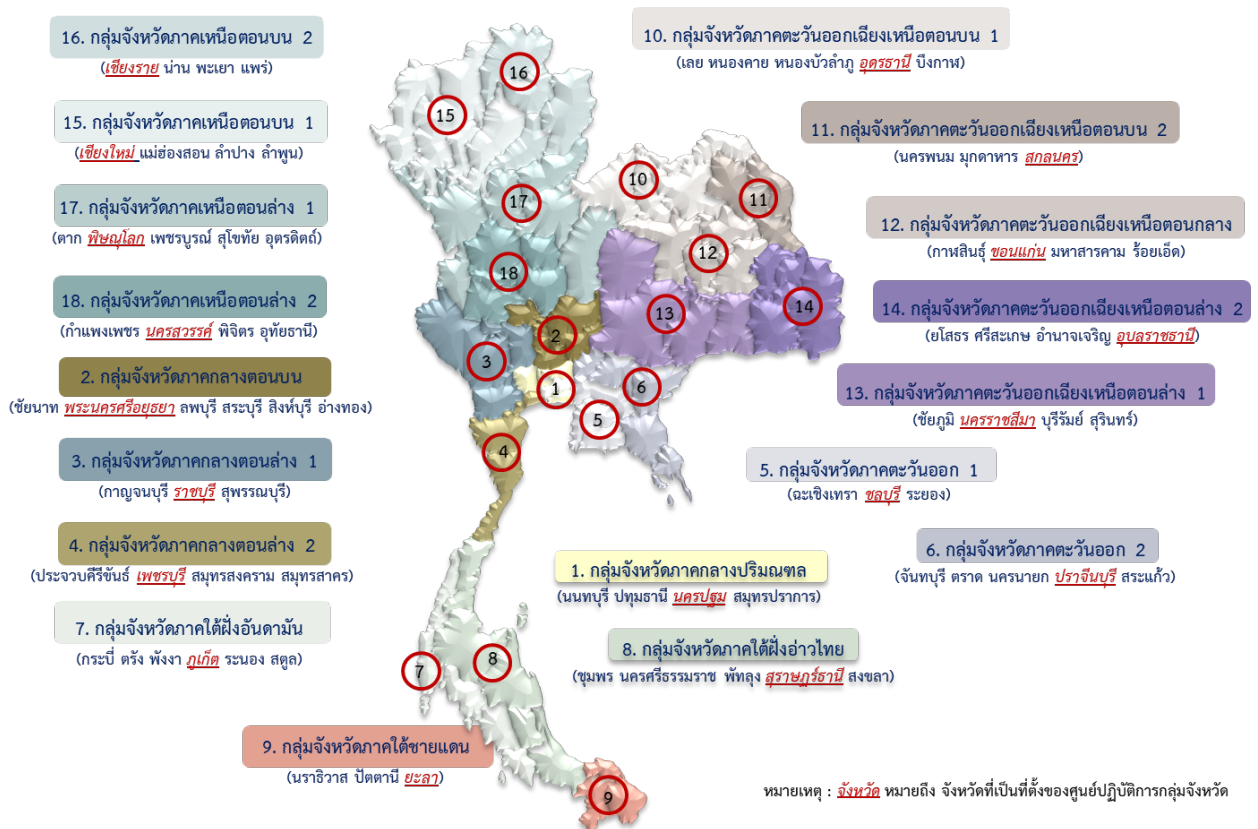
๓) กลุ่มจังหวัดในภาคใต้: กลุ่มจังหวัดในภาคใต้ ประกอบด้วย ๓ กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงสมาชิกและหัวหน้ากลุ่มจังหวัดใหม่ ดังนี้

- **กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน :** ลดจำนวนสมาชิกในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จาก ๕ จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส เหลือ ๓ จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส โดยให้จังหวัดยะลาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มจังหวัด
- **กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน :** ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง พังงา ระนอง และสตูล โดยย้ายจังหวัดสตูลจากกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มาสังกัดกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และกำหนดให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด เนื่องจากมีพื้นที่ติดทะเลอันดามัน และเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวตามนโยบายรัฐบาลและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- **กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย** : ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา โดยย้ายจังหวัดสงขลาจากกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมาสังกัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและกำหนดให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของพื้นที่ฝั่งอ่าวไทย

๔. กลุ่มจังหวัดในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (คงเดิม)

แผนภาพที่ ๒ : การแบ่งกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๗)

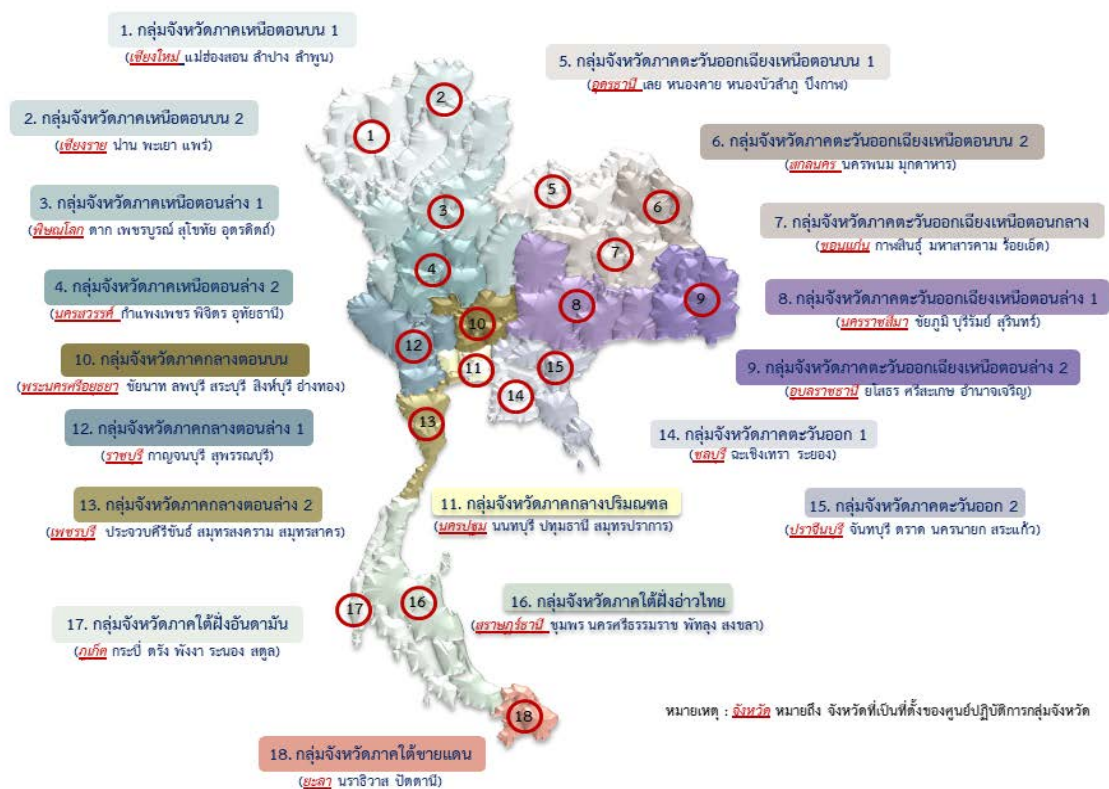
❖ ช่วงที่ ๕ : การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ภายใต้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการรวมการบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการอย่างแท้จริงและให้มีความเป็นเอกภาพสอดคล้องกัน โดยใช้บังคับแทนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการเป็นองค์กรหลักแต่เพียงองค์กรเดียว และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานเลขานุการแทนสำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาระบบราชการ รวมทั้งปรับปรุงระบบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนดังกล่าว กับทั้งกำหนดให้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคแทนแผนพัฒนาภาคเดิม และเพิ่มเติมการจัดทำงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้นใหม่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการจัดเรียงลำดับกลุ่มจังหวัดซึ่งเดิมเริ่มจากกลุ่มจังหวัดภาคกลางไปสิ้นสุดกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ เปลี่ยนเป็นเริ่มจัดเรียงลำดับจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือไปสิ้นสุดกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน โดยจังหวัดในกลุ่มและจังหวัดศูนย์ปฏิบัติการยังคงเดิม

แผนภาพที่ ๓ : การแบ่งกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๗ – ปัจจุบัน)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดกลไกการขับเคลื่อนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ โดยแบ่งกลไกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ระดับชาติ คือ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และมีเลขาธิการ สศช. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ระดับกลุ่มจังหวัด คือ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) โดยมีหัวหน้ากลุ่มจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และมีข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยคนหนึ่งที่เป็นปลัดกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๓) ระดับจังหวัด คือ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

กลไกการขับเคลื่อนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการดังกล่าวมีบทบาทหลักในการปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ ก.บ.จ. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี (มาตรา ๒๐) ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด (มาตรา ๒๑) และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (มาตรา ๒๘) จากนั้นให้จังหวัดมีการจัดประชุมปรึกษาหารือรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และแผนพัฒนาจังหวัด (มาตรา ๒๔) เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีการแจ้งแผนต่อส่วนราชการต่าง ๆ รวมถึงองค์กรอิสระ ศาล และองค์กรอัยการซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดทราบ (มาตรา ๒๕) และเพิ่มการบูรณาการประสานแผนระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยกำหนดให้ส่วนราชการแจ้งแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งระบุเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการนั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ หากผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถแจ้งให้หน่วยงานของรัฐนั้นทราบเพื่อปรับแผนหรือระยะเวลาให้เหมาะสม (มาตรา ๓๑)

หลังจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ รัฐบาลได้ขับเคลื่อนการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการมาอย่างต่อเนื่อง โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รวบรวมปัญหาการดำเนินงานในภาพรวม พบว่า งบประมาณที่ลงสู่จังหวัดยังมีจำนวนจำกัด กระทรวง/กรมก็ยังไม่ได้มีการบูรณาการเชื่อมโยงแผนงาน โครงการและงบประมาณของตนเองให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและความต้องการของประชาชนในพื้นที่เท่าที่ควร ประกอบกับนายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ โดยรัฐบาลจะใช้การบริหารในรูปแบบของการกระจายอำนาจ (ผู้ว่า CEO) เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานของแต่ละจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ตอบสนองต่อความต้องการของพี่น้องประชาชนในแต่ละพื้นที่ นโยบายรัฐบาลดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การออกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นปฐมบทของการขับเคลื่อนข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในปัจจุบัน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เพื่อตอบสนองนโยบายการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ว่า CEO) รัฐบาลจึงต้องปรับปรุงกลไกการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเพิ่มความเข้มข้นในการใช้อำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาหารือเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ ลงมติเห็นชอบข้อเสนอ

จำนวน ๘ ข้อ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานและจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป โดยมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีรายละเอียดที่เกี่ยวกับการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔ : ข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

๑. ให้จังหวัดเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัดได้

๒. ให้กระทรวง/กรม ให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อเสนอโครงการและงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด

๓. ให้สำนักงบประมาณใช้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของทุกหน่วยงานที่มีการดำเนินการในพื้นที่จังหวัด รวมทั้งรายงานผลการจัดสรรงบประมาณที่มีการดำเนินการในพื้นที่จังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัดให้คณะรัฐมนตรีทราบ หลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ

๔. ให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมข้อเสนอแผนงานโครงการที่จังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม (แบบ จ.๓) แจ้งให้กระทรวง/กรมรับทราบ และพิจารณาบรรจุข้อเสนอแผนงานโครงการดังกล่าวไว้ในคำของบประมาณของกระทรวง/กรม และส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๕. ให้กระทรวง/กรม แจ้างแผนปฏิบัติการประจำปีหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งระบุเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับแผนปฏิบัติการประจำปี หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานหรือระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการตามแผนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบ เพื่อปรับแผนหรือระยะเวลาให้เหมาะสมต่อไป

๖. ให้สำนักงาน ก.พ. เร่งกำหนดแนวปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีมอบอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การให้บำเหน็จความชอบ และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการและตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

๗. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด (KPIs) ของแต่ละจังหวัดให้สามารถวัดผลการพัฒนาได้จริงและสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อให้การติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ให้กระทรวงมหาดไทยชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจและขั้นตอนการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งจัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของจังหวัด เกี่ยวกับการจัดทำแผนการขับเคลื่อนแผน การจัดทำโครงการและบริหารงบประมาณ และหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวถือเป็นจุดเริ่มต้นในการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด การยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด การจัดทำและบริหารงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติและเครื่องมือเสริมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ (ผู้ว่า CEO) ในการบริหารงานเชิงพื้นที่ในทุกเรื่องทุกมิติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ เจตนารมณ์ในการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลายประเด็นในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีสำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบการจัดทำงบประมาณของประเทศที่แต่เดิมเป็นการตั้งงบประมาณที่เกิดจากฐานของหน่วยงานระดับกรมเป็นหลักมาสู่การกระจายอำนาจไปยังจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ได้มีการบัญญัติหลักการและแนวคิดดังกล่าวไว้ในตัวบทกฎหมาย ดังนี้

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

- มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่
- มาตรา ๘๗ กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

- มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นแรงพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว
- มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

๓) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- มาตรา ๕๒ วรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในกรณีนี้ให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- มาตรา ๕๓/๑ และ มาตรา ๕๓/๒ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ประชุมหารือร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคประชาสังคม/ผู้แทนภาคเอกชน ทั้งนี้ การสรรหาให้เป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนด

๔) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดหรืองบประมาณกลุ่มจังหวัด โดยเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ มี ๓ ประการ ได้แก่

- (๑) รวมการบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัดและภาคเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการอย่างแท้จริงและให้มีความเป็นเอกภาพสอดคล้องกัน
- (๒) ปรับปรุงระบบการจัดทำแผนพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนดังกล่าว

(๓) กำหนดให้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใหม่ และเพิ่มเติมการจัดทำงบประมาณ และการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้นใหม่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่ และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดหลักการพัฒนา อย่างยั่งยืนเพื่อความผาสุกของประชาชนในพื้นที่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาแบบองค์รวมซึ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การรักษาความสงบเรียบร้อยและการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และการมีส่วนร่วม ของประชาชนในพื้นที่

(๒) การบริหารงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทาง การพัฒนาภาค

(๓) การบริหารแผนงาน โครงการ กิจกรรมในโครงการ งบประมาณ และบุคลากรในจังหวัด เพื่อให้เกิด การปฏิบัติราชการร่วมกันโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีเป็นหลัก

(๔) การส่งเสริมและดำเนินการให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัด

(๕) การกระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่ระดับผู้ปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความรวดเร็ว ในการปฏิบัติราชการ

แผนภาพที่ ๕ : เจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

จะเห็นได้ว่า ระบบการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการนั้น กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการทุกภาคส่วนในพื้นที่ทั้งราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด โดยยึดหลัก “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา และร่วมรับผิดชอบ การบริหารแบบเครือข่าย และการบูรณาการทรัพยากร” เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคธุรกิจเอกชน ให้สัมพันธ์และเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด รวมทั้งให้จังหวัดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการดำเนินแผนงานและโครงการตั้งแต่เริ่มต้น และนำปัญหาและความต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นแนวทางริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพ โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติ

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการมุ่งเน้นการริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ (Area - Based Approach) ในการนำความต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นแนวทางโดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและประสิทธิภาพต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหา รวมทั้งการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างมีทิศทางและยั่งยืน จำเป็นจะต้องมีผู้ประสานและเชื่อมโยงกิจกรรม หรือเชื่อมต่อการดำเนินงานของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางในการจัดระบบการพัฒนา การบูรณาการ และเชื่อมโยงแนวนโยบายพื้นฐานและความต้องการของประชาชน ผ่านทางท้องถิ่น และภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะขยายผลลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่

บทที่ ๒

กฎหมาย แนวคิด และกลไกเกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กฎหมาย แนวคิด และกลไกเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ระบบการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เริ่มมีผลในทางปฏิบัตินับตั้งแต่การปฏิรูประบบราชการภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา มีเป้าหมายหลักเพื่อให้จังหวัดสามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรัฐบาลได้ออกระเบียบ กฎหมายหลายฉบับ เพื่อปรับปรุงกลไกและแนวทางการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ และเป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพกลไกสนับสนุนการบริหารงานตั้งแต่ระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัดและภาค ในบทนี้ได้รวบรวมระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาทั้งระบบ ซึ่งมีการแก้ไข ปรับปรุงสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผน การจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค รวมถึงแนวคิดและกลไกการจัดทำแผนเชิงพื้นที่ทั้งระบบตั้งแต่ระดับนโยบายลงสู่ระดับพื้นที่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคและประเทศ เกิดการเชื่อมโยงประสานแผนทั้งระบบอย่างแท้จริง

๒.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาทั้งระบบ

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดถูกกำหนดเป็นบทบัญญัติครั้งแรกในมาตรา ๕๓/๑ และ ๕๓/๒ ตามความแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และให้มีการประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนในจังหวัด รวมถึงมาตรา ๕๒ วรรคสาม ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้และให้ถือว่า จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในปัจจุบันรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันทั้งระบบ โดยเป็นการเชื่อมโยงแผนพัฒนาทั้งในลักษณะบนลงล่าง (Top - Down) คือ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูป แผนแม่บทต่าง ๆ และแผนพัฒนาภาคลงไปสู่แผนพัฒนาในระดับพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และลักษณะล่างขึ้นบน (Bottom - Up) คือ การเชื่อมโยงจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ ขึ้นไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาจังหวัดและแผนกลุ่มจังหวัดเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญ (Focal Point) ในการประสานนโยบายระดับชาติและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้มีการบัญญัติหลักการและแนวคิดดังกล่าวไว้ในตัวบทกฎหมาย ดังนี้

๒.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ข้อ ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

ข้อย่อย ๔.๒.๒ กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัด ในมิติต่าง ๆ โดยมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง และบูรณาการแผนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด จนถึงกลุ่มจังหวัด

เน้นการกระจายแหล่งอุตสาหกรรมในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการสร้างงานในพื้นที่ และการพัฒนาภาคบริการที่คนในพื้นที่ สามารถเป็นผู้ประกอบการ และสามารถกระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม ให้มีความสำคัญกับการสร้าง “คุณค่า” และ “มูลค่า” ทางเศรษฐกิจ จากศักยภาพของฐานทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ ทั้งทรัพยากรธรรมชาติทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม การสร้างการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่และผู้ประกอบการในการสืบค้นนำมาปรับใช้ และยกระดับการใช้ทรัพยากรนั้นอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อ ๔.๒ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐ มีความสอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ มีการจัดสรรงบประมาณที่มีลักษณะยึดโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับ มีเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็น เชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ โดยอาศัยข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนา การจัดทำนโยบาย และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็นจังหวัดและอำเภอ ในที่นี้ มีมาตราที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ดังนี้

มาตรา ๕๒ วรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในกรณีนี้ให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๓/๑ และ มาตรา ๕๓/๒ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชน
ในท้องถิ่น ในจังหวัด โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประชุมหารือร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ภาคประชาสังคมและผู้แทนภาคเอกชน ทั้งนี้ จำนวนและวิธีการสรรหาให้เป็นไปตามที่พระราชกฤษฎีกากำหนด

๒.๑.๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยยกเลิกการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขึ้นมาแทน มีการปรับปรุงระบบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนดังกล่าว กำหนดให้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคแทนแผนพัฒนาภาคเดิม และเพิ่มเติมการจัดทำงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้นใหม่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่ และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน สาระสำคัญโดยสังเขปในแต่ละหมวด ดังนี้

- ❖ **หมวด ๑ (มาตรา ๗ – ๑๙) การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ**
 - หลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
 - การกำหนดกลไก หน้าที่ และอำนาจ ของ ก.น.บ./คณะอนุกรรมการประจำภาค/ก.บ.จ./ ก.บ.ก.
 - แนวปฏิบัติของผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้ากลุ่มจังหวัด
- ❖ **หมวด ๒ (มาตรา ๒๐ – ๓๒) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด**
 - การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด ๕ ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปี
 - การประชุมหารืออย่างมีส่วนร่วม และแนวทางการปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี
 - แนวทางประสานแผนของหน่วยงานของรัฐกับแผนพัฒนาจังหวัด
- ❖ **หมวด ๓ (มาตรา ๓๓ – ๓๕) การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด**
 - การจัดตั้งกลุ่มจังหวัด การจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปี
 - การให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มได้รับประโยชน์ร่วมกัน
- ❖ **หมวด ๔ (มาตรา ๓๖ – ๓๘) ภาค และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค**
 - การจัดตั้งภาค การกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์วิธีการจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
 - การจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ๕ ปี การให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้โครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
 - การกำหนดแนวทางการประสานแผน โครงการที่ดำเนินการร่วมระหว่าง/นอกกลุ่มจังหวัด/จังหวัด
- ❖ **หมวด ๕ (มาตรา ๓๙ – ๕๐) งบประมาณและการบริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด**
 - แนวทางการดำเนินงานของ ก.น.บ. เมื่อ ครม. อนุมัติแผนฯ แล้ว เช่น แจกแผนให้กับสำนักงบประมาณ
 - แนวทางการบริหารจัดการสินทรัพย์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ส่วนราชการ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน
 - การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด
 - แนวปฏิบัติหลังจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณ และการรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน
- ❖ **หมวด ๖ (มาตรา ๕๑ – ๕๔) การบริหารงานบุคคลแบบบูรณาการ**
 - สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. ขอความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัดในการพิจารณาจัดตั้ง/ยุบเลิกราชการส่วนภูมิภาค และอัตรากำลังของส่วนราชการ
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจกำหนดเงื่อนไข (เช่น ระยะเวลา) เพื่อให้ส่วนราชการในพื้นที่ดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการส่วนภูมิภาคในระดับอำนวยการและระดับเชี่ยวชาญ
 - ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการหน่วยงานรัฐในพื้นที่ให้ปฏิบัติตามแผนฯ/ยับยั้ง/ยุติการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผน

❖ **หมวด ๗ (มาตรา ๕๕ – ๕๘) การกำกับและติดตาม**

- แนวทางจัดทำบันทึกความร่วมมือกับส่วนราชการ
- การเร่งรัด ติดตาม ตรวจสอบประเมินผล เพื่อรายงาน ก.น.บ. อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- สำนักงาน ก.พ.ร. ประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ทั้งนี้ โดยมีมาตราสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ประกอบด้วย

มาตรา ๓ “แผนพัฒนาจังหวัด” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงการสำคัญของจังหวัด ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี

“แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในอนาคต

“แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด” หมายความว่า แผนที่แปลงแผนพัฒนาจังหวัดสู่การปฏิบัติ โดยระบุโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีและแนวทางการพัฒนาจังหวัด

“แผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า แผนที่แปลงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดสู่การปฏิบัติโดยระบุโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในกลุ่มจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดและแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการดำเนินงานและความร่วมมือกับกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน

มาตรา ๒๐ ให้ ก.บ.จ. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดครั้งละยี่สิบปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และต้องคำนึงถึงเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด

มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๘ ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ โดยแผนพัฒนาจังหวัดให้มีระยะเวลาห้าปี

มาตรา ๒๖ กรณีมีความจำเป็นต้องปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี ให้ ก.บ.จ. สำนวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด แล้วเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป

มาตรา ๒๗ กรณีมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดใหม่ก่อนสิ้นอายุของแผน ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและจัดประชุมปรึกษาหารือรับฟังความคิดเห็นบุคคลตามมาตรา ๒๔ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการประจำภาค

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำเสนอ ก.บ.จ. พิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบกรณีต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและงบประมาณจังหวัดก่อนสิ้นอายุของแผน

มาตรา ๓๔ ให้ ก.บ.ก. จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตที่ ก.น.บ. กำหนด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด และต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้มีระยะเวลาห้าปี

๒.๑.๔ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

มีเจตนารมณ์ในการบูรณาการและเชื่อมโยงการจัดทำแผนและประสานแผนในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบลและอำเภอ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศ โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยสนับสนุนการดำเนินการของการจัดทำแผนในแต่ละระดับ

อย่างไรก็ตาม ได้มีการจัดทำและทบทวนแนวทางปฏิบัติรองรับการดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวเป็นประจำทุกปี โดยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดทำแผนและประสานแผนในแต่ละระดับ ตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด การประสานแผนและห้วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนา การประเมินแผนพัฒนา การสนับสนุนการดำเนินการ และการกำกับดูแลการจัดทำแผน ทั้งนี้ มีมาตราสำคัญที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

ข้อ ๔ กำหนดความหมายของแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ไว้ดังนี้

“แผนพัฒนาหมู่บ้าน” หมายความว่า แผนพัฒนาที่กำหนดแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมที่มาจากกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการตนเองที่คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านร่วมคิด วิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพความพร้อมของหมู่บ้าน ภายใต้เวทีประชาคมหมู่บ้าน และข้อมูลที่คนในหมู่บ้านจัดเก็บ รวมถึงข้อมูลจากแผนชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นแผนที่ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุน หรือจัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมให้เป็นกรอบแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหมู่บ้าน

“แผนชุมชน” หมายความว่า แผนชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาตำบล” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมที่จำเป็นต้องทำเพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาอำเภอ” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการโครงการและแผนงานต่าง ๆ ของอำเภอที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ตลอดจนความต้องการของทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอโดยแผนพัฒนาอำเภอจำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของอำเภอในอนาคต

ข้อ ๖ - ๘ กำหนดกลไกและแนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนไว้ดังนี้

ข้อ ๖ แนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ประกอบด้วย

(๑) จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชน

(๒) บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้นำข้อมูลจากเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ

(๓) ส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนตาม (๒) ให้ ก.บ.ต. และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๔) ประสานจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ

(๕) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนให้เป็นปัจจุบัน

(๖) ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน เป็นปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือให้คณะกรรมการชุมชนหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ช่วยดำเนินการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนก็ได้

ข้อ ๗ ให้นายอำเภอและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการชุมชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ให้อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๙ - ๑๑ กำหนดกลไกและแนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล ไว้ดังนี้

ข้อ ๙ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ มีพัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบล เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๐ ให้ ก.บ.ต. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๒) รวบรวมแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๓) จัดทำแผนพัฒนาตำบลให้นำข้อมูลจาก (๑) และ (๒) มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ ถิ่นกรอง ประมวลผล เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาตำบล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการ ระดับตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่สองหมู่บ้าน หรือสองชุมชนขึ้นไป

(๔) จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๕) จัดส่งแผนพัฒนาตำบล ให้ ก.บ.อ. ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ

(๖) ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับตำบล เป็นปัจจุบัน

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และดำเนินการพัฒนาศักยภาพ ก.บ.ต. ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล ทั้งนี้ แนวทางในการจัดทำ แผนพัฒนาตำบล ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๒ - ๑๘ กำหนดกลไกและแนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาอำเภอ ไว้ดังนี้

ข้อ ๑๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน กรรมการ มีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบสำนักงานอำเภอ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๓ ให้ ก.บ.อ. มีอำนาจหน้าที่ อาทิ

(๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยการการบริหารงานแบบบูรณาการในอำเภอ รวมทั้ง กำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาพื้นที่ของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอให้เป็นไปตาม หลักการ นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาอำเภอ การประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน แผนพัฒนา หมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของอำเภอ โดยรวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ทราบ

(๔) ประสานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำแผนพัฒนา อำเภอไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกำกับ ติดตามผล และให้คำแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ ระดับอำเภอในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

(๕) ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ หากตรวจพบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการ ให้ ก.บ.อ. เร่งแจ้ง ข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ ให้ ก.บ.อ. นำกรอบทิศทางการพัฒนาอำเภอและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดให้แผนพัฒนาอำเภอมีระยะเวลาสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด

ข้อ ๑๕ ให้ ก.บ.อ. นำแผนพัฒนาอำเภอ ตามข้อ ๑๔ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๑๖ ให้ ก.บ.อ. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับอำเภอในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๗ ให้ ก.บ.อ. จัดส่งแผนความต้องการระดับอำเภอ ให้ ก.บ.จ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อ ๑๘ ให้อำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ

ข้อ ๒๑ - ๒๔ กำหนดแนวทางในการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ภาพรวม

ข้อ ๒๑ แนวทางการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำเวทีประชาคมระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่

(๒) ให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนความต้องการระดับอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

(๓) ในกรณีแผนงานหรือโครงการ หรือพื้นที่ มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้หารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) บูรณาการการงบประมาณ และประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยการแสวงหาความร่วมมือ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

ข้อ ๒๔ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด โดยนำแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด มาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาที่บูรณาการร่วมกัน

๒.๑.๕ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มีเจตนารมณ์ในการกำหนดองค์การการจัดทำแผนพัฒนา กำหนดเนื้อหาและองค์ประกอบของแผน ตลอดจนวางกรอบแนวทางในการจัดทำ แก้ไข ติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีมาตราสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ประกอบด้วย

ข้อ ๔ “แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้น สำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๗ องค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- (๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (เฉพาะข้อที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน)

- (๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก
 - (ก) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - (ข) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
 - (ค) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการ ในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติด

(ง) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด

- (จ) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น
- (ฉ) แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึง สถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการพิจารณาด้วย

(๒) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการ จัดทำร่างแผนพัฒนาในการจัดทำร่างแผนพัฒนาให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลเมืองพัทยา องค์การ บริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนพัฒนา หมู่บ้านหรือแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ใน แผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เสนอปัญหาความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้้องค์การ บริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

(๓) พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและร่างแผนการดำเนินงาน

(๕) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๗) ในกรณี้องค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙ (๑)

ข้อ ๑๗ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๒.๑.๖ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และแก้ไขโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๒/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๗

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเป็นองค์กรในการจัดทำแผนหมู่บ้านเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการหมู่บ้านของประชาชนในพื้นที่

มาตรา ๒๘ ตริ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากผู้ที่ราษฎรในหมู่บ้านเลือกเป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสิบคน.....

ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและบริหารจัดการกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน

๒.๒ แนวคิดการเชื่อมโยงแผนพัฒนาทั้งระบบ

ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนรัฐบาลให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่และประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยใช้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง บูรณาการและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

การบริหารจัดการภาครัฐต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้สามารถนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับอย่างเป็นระบบ โดยจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณในลักษณะยึดโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกด้าน กำหนดเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็น (Agenda) เชิงภารกิจ (Function) และเชิงพื้นที่ (Area) รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนา การจัดทำนโยบาย และการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) คือ

ข้อ ๔.๒.๒ กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง และบูรณาการแผน ให้มีความสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด จนถึงกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๔.๔.๒ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนได้บริหารจัดการและมีส่วนร่วมในกิจการที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยตรง การสนับสนุนการจัดทำแผนแม่บทชุมชนที่สะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยมีข้อมูลครัวเรือนเพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนและเชื่อมโยงแผนชุมชนกับแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค และเชื่อมโยงกับการกำหนดการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกัน ขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือทุกภาคส่วนให้มีเป้าหมาย ทิศทาง มีความสมดุล มีอิสระและมีอำนาจในการตัดสินใจ

จากแนวทางภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว รัฐบาลให้ความสำคัญกับการบูรณาการเชื่อมโยงแผนระดับชาติกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่ จึงกำหนดให้มีการรวมการบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัดและภาคเข้าด้วยกัน โดยตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐) ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) เป็นองค์กรหลัก มีหน้าที่จัดตั้งภาคเพื่อให้ราชการส่วนกลาง จังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ร่วมกันบูรณาการเชิงพื้นที่ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาตอบสนองความต้องการของประชาชน พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้กำหนดกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารงาน อาทิ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งเป็นกรอบชี้้นำการพัฒนาเชิงพื้นที่ในภาพรวมและเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการ นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี วัตถุประสงค์ และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดและการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นต้น ทั้งยังได้กำหนดระบบการบริหารงานและการบูรณาการแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ ๓ ระดับ ได้แก่ การบริหารงานพัฒนาภาคแบบบูรณาการ การบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดกลไกการบูรณาการแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ระดับภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยกลไกดังกล่าวมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำ ประสาน รายงาน กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และแผนระดับชาติต่าง ๆ รวมถึงบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนในระดับพื้นที่ที่กำหนดไว้ในนี้ แนวคิดการเชื่อมโยงแผนทั้งระบบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายละเอียด ดังนี้

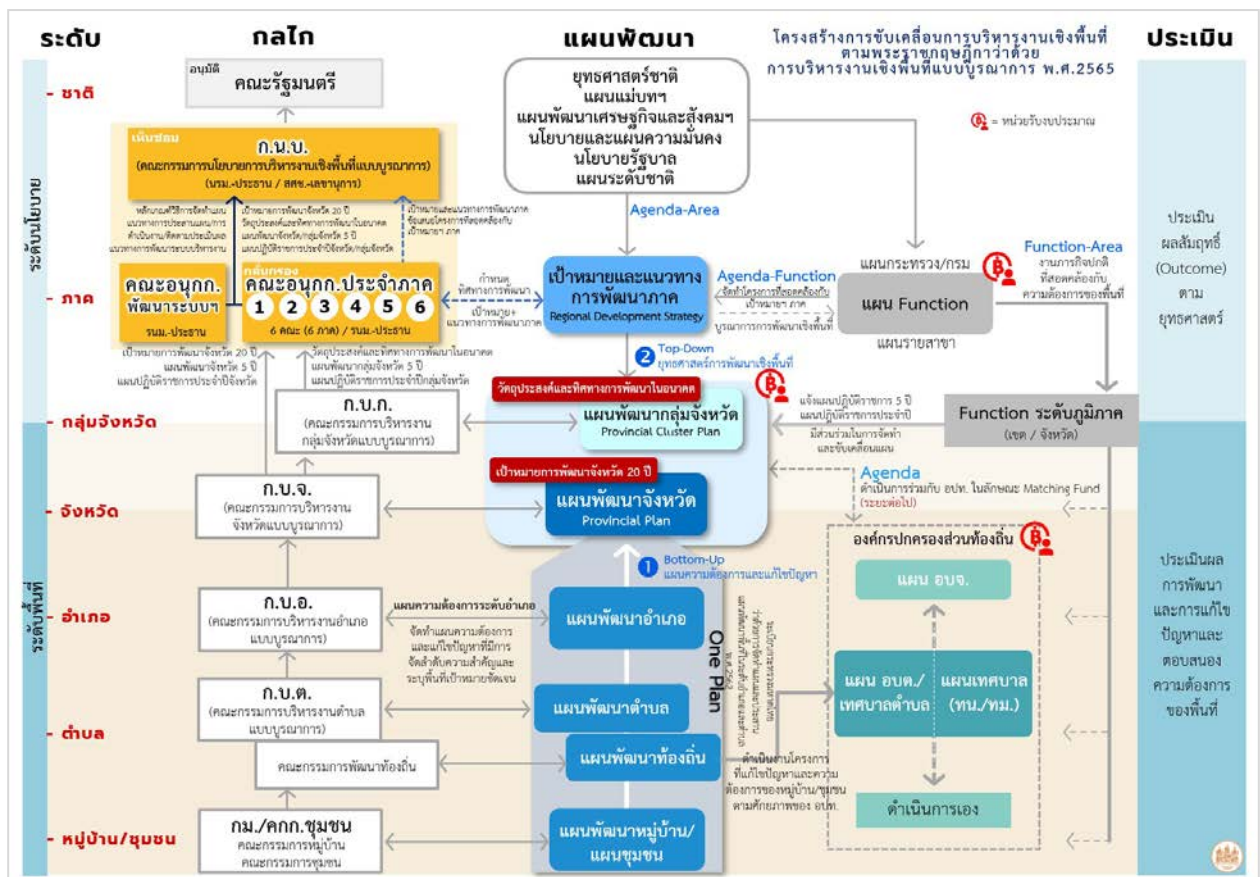
❖ **ระดับนโยบาย** ประกอบด้วย

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนระดับชาติ
- ๒) เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

❖ **ระดับพื้นที่** ประกอบด้วย

- ๑) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด
- ๒) แผนพัฒนาจังหวัด
- ๓) แผนพัฒนาอำเภอ
- ๔) แผนพัฒนาตำบล
- ๕) แผนพัฒนาท้องถิ่น
- ๖) แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน

แผนภาพที่ ๖ : โครงสร้างการขับเคลื่อนการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๗

❖ ระดับนโยบาย ประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แผนระดับชาติต่าง ๆ โดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับ ๑ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบ ทิศทางและแนวทางในการจัดทำแผนระดับรองลงมาให้สอดคล้องและบูรณาการกัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับที่ ๒ ที่จัดทำขึ้นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่บัญญัติให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศได้ ปัจจุบันแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวน ๒๓ ประเด็น ซึ่งได้มีการถ้อยระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน มากำหนดประเด็นการพัฒนาในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๒ ที่แปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติและกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปีข้างหน้า ทิศทางการพัฒนาอยู่บนพื้นฐานของหลักการแนวคิดที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิด Resilience เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) และโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) ประกอบด้วย ๑๓ หมายเหตุ ครอบคลุม ๔ มิติการพัฒนา ได้แก่ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ รวมถึงนโยบายรัฐบาลและแผนระดับชาติต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับนโยบายที่กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์

๒. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค มาตรา ๓๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งมีระยะเวลาห้าปี โดยให้เป็นไปตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด โดยคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เห็นชอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. เสนอ ซึ่งเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค จัดทำขึ้นเพื่อถ่ายทอดแผนระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนรายสาขาและนโยบายของรัฐบาลลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นทิศทางการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบูรณาการแผนของส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ท้องถิ่น และ หน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค จะกำหนดบทบาทของภาค ทิศทางการพัฒนาภาค ตามศักยภาพและโอกาส เป้าหมายที่ต้องการบรรลุในระยะ ๕ ปี ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา รวมทั้งตัวอย่างแผนงานโครงการสำคัญที่จัดทำในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) ที่สามารถตอบสนองการบรรลุต่อเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เช่น ภาคเหนือ มุ่งพัฒนาไปสู่การเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ (Creative Economy) มีแนวทางการพัฒนา อาทิ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (NEC-Creative LANNA) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ยกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่มีศักยภาพของภาคให้มีคุณภาพ สนับสนุน เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และกระจายประโยชน์สู่ชุมชน เป็นต้น

ทั้งนี้ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค มีจุดเน้นการพัฒนา (Positioning) ดังนี้

๑) ภาคเหนือ: เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ

๒) ภาคกลาง: เป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง

๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง

๔) ภาคตะวันออก: เป็นฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียนควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี

๕) ภาคใต้ : เป็นแหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค

๖) ภาคใต้ชายแดน: เป็นฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม

แผนภาพที่ ๗ : เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570

(มติ ก.น.บ. วันที่ 19 ตุลาคม 2565)

เป้าหมายรวม ของการพัฒนาภาค

ตัวชี้วัด

1. สร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ > มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเพิ่มขึ้น
2. ลดความเหลื่อมล้ำภายในภาค > ดัชนีประสิทธิภาพไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ลดลง

❖ ระดับพื้นที่ ประกอบด้วย

๑. **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** เป็นแผนที่มุ่งเน้นการขึ้นนำการพัฒนาของพื้นที่ในลักษณะกลุ่มจังหวัด เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือความต้องการแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่เข้าซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด มีความสอดคล้อง

กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคเอกชน โดยการพิจารณาคัดเลือกโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดจะต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินการร่วมกัน และสามารถยกระดับศักยภาพทางการแข่งขันร่วมกันของกลุ่มได้ โดยมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับผลประโยชน์มากกว่า ๑ จังหวัด

๒. แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่มุ่งเน้นการขึ้นนำการพัฒนาของพื้นที่จังหวัด เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล โดยมีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาประสบปัญหาในขั้นตอนการวางแผนเนื่องจากไม่มีข้อมูลแผนงาน/โครงการของส่วนราชการในพื้นที่ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประกอบการวางแผนภาพรวมของพื้นที่ในรูปแบบห่วงโซ่คุณค่าได้ ดังนั้น แนวทางการเชื่อมโยงและประสานแผนรูปแบบใหม่ จะช่วยให้จังหวัดสามารถเข้าถึงข้อมูลการดำเนินโครงการของส่วนราชการที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ตามแผนพัฒนา ตลอดจนแผนงาน/โครงการของส่วนราชการในภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านกระบวนการการประสานแผนในระดับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผนและการจัดทำแผนของจังหวัดมากยิ่งขึ้น

๓. แผนพัฒนาอำเภอ เป็นแผนที่รวบรวมรายการโครงการและแผนงานต่าง ๆ ของอำเภอเพื่อสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมีคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน แผนพัฒนาอำเภอมิบทบาทสำคัญในการเป็นเหมือนจุดเชื่อมต่อสำคัญของการบูรณาการแผนในระดับอำเภอ ทั้งในลักษณะบนลงล่าง (Top-down) คือ การถ่ายทอดยุทธศาสตร์จากจังหวัด และส่งมอบแนวทางการพัฒนาอำเภอให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลักษณะล่างขึ้นบน (Bottom-up) คือการรวบรวมความต้องการของพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านเพื่อจัดทำเป็นแผนความต้องการของอำเภอเพื่อจัดส่งให้จังหวัดสำหรับใช้ประโยชน์ในการวางแผนต่อไป

๔. แผนพัฒนาตำบล เป็นแผนที่รวบรวมรายการแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบลที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่ โดยมีคณะกรรมการบริหารตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนแผน

๕. แผนพัฒนาท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อวางกรอบแนวทางการพัฒนาของ อปท. โดย อปท. ต้องนำปัญหาความต้องการจากการประชาคม แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนที่เกี่วข้องของหมู่บ้าน/ชุมชนมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน โดยโครงการใดที่เกี่วข้องภาพ เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเสนอขอการสนับสนุนจากอำเภอ หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

๖. แผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน เป็นแผนระดับพื้นที่ซึ่งอยู่ในระดับล่างสุดของกลไกการเชื่อมโยงแผนทั้งระบบ แต่เป็นระดับที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เนื่องจากเป็นแผนที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน เป็นแผนที่รวบรวมและนำเข้าปัญหาความต้องการของประชาชนโดยตรงเพื่อเป็นข้อมูลตั้งต้นประกอบการวางแผนในระดับตำบล ท้องถิ่น อำเภอและจังหวัด แต่หากกิจกรรมใดเกินศักยภาพของระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เสนอขึ้นไปยังอำเภอ และ อปท. เพื่อขอการสนับสนุนจาก อปท. อำเภอ และจังหวัดต่อไป ทั้งนี้ มีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นกลไกการจัดทำแผน มีอำเภอและ อปท. เป็นหน่วยงานหลักร่วมกันในการจัดทำแผน และมีพัฒนากรอำเภอเป็นหน่วยงานสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

จะเห็นได้ว่า การเชื่อมโยงแผนในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย แผนพัฒนา ๔ แผนหลัก ได้แก่ แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาตำบลและแผนพัฒนาอำเภอ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการประสาน ส่งต่อและสะท้อนปัญหาความต้องการของพื้นที่ให้แก่จังหวัด และหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด เพื่อใช้ในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการให้สอดคล้องและตอบสนองต่อศักยภาพและความต้องการของประชาชน ดังนั้น หากไม่มีการเชื่อมโยงและประสานแผน ๔ ระดับดังกล่าว จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด และแผนของส่วนราชการในส่วนกลาง ทั้งนี้ นายอำเภอมิบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบูรณาการแผนพัฒนา ตลอดจนแผนงาน/โครงการของทุกหน่วยงานทั้งหน่วยงานราชการระดับอำเภอ อปท. และหมู่บ้าน/ชุมชน ผ่านกลไกคณะกรรมการประสานแผนท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกการเชื่อมโยงระหว่างส่วนราชการระดับอำเภอ และ อปท. ในพื้นที่ ซึ่งคณะกรรมการประสานแผนฯ จะต้องส่งแผนความต้องการที่เกินศักยภาพไปยังคณะกรรมการประสานแผนในระดับจังหวัด เพื่อบูรณาการแผนงาน/โครงการและเสนอไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาของ อบจ. ต่อไป

๒.๓ กลไกในการเชื่อมโยงแผนในระดับต่าง ๆ

จากแนวทางการเชื่อมโยงแผนทั้งระบบในข้างต้น กลไกการเชื่อมโยงแผนตั้งแต่ระดับนโยบายลงสู่ระดับพื้นที่ในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ โดยกลไกในแต่ละระดับมีหน้าที่จัดทำ เชื่อมโยงและประสานแผนที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน อันเป็นการบูรณาการระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน โดยมุ่งหวังให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคและประเทศ เกิดการเชื่อมโยงประสานแผนทั้งระบบอย่างแท้จริง สามารถตอบสนองความต้องการของพื้นที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้ กลไกการเชื่อมโยงแผน ๔ ระดับ ประกอบด้วย

๒.๓.๑ กลไกการบริหารระดับชาติ

❖ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.)

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ หรือ ก.น.บ. จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนบูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาระดับพื้นที่ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) วางระบบในการบริหารงานแบบบูรณาการ และบูรณาการแผนของหน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

๒) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดหรืองบประมาณกลุ่มจังหวัด

๓) พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด และการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด แล้วเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

๔) กำกับดูแลการจัดทำแผนปฏิบัติราชการห้าปีของส่วนราชการ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ และแผนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่จังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

๕) ขับเคลื่อนการปฏิบัติตามแผนในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โดยคำนึงถึงศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในพื้นที่

๖) ควบคุมดูแลและวินิจฉัยสั่งการ ให้การบริหารแผนงาน โครงการ กิจกรรม ในโครงการงบประมาณและบุคลากรในจังหวัดมีการปฏิบัติราชการร่วมกันอย่างแท้จริง รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมืออย่างแท้จริงระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน ในจังหวัดเพื่อร่วมกันดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

๗) พิจารณาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติหรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดตามที่ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. เสนอ เพื่อมีมติให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ ก.น.บ. กำหนด

๘) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แผนภาพที่ ๘ : กลไกการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

❖ คณะอนุกรรมการประจำภาค

คณะอนุกรรมการประจำภาค แต่งตั้งโดยอำนาจของ ก.น.บ. ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่ง ก.น.บ. มอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการบริหารงานในพื้นที่ภาค จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ภายใต้อำนาจ ก.น.บ. จำนวน ๖ คณะ (๖ ภาค) ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการประจำภาคมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการในภาคเป็นไปตามหลักการ นโยบาย และระบบตามที่ ก.น.บ. กำหนด

๒) จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคและบูรณาการแผนงานโครงการของ ส่วนราชการและแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาล มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ครอบคลุมทุกมิติ และบูรณาการแผนของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ นโยบายรัฐบาล และประเด็นการพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติ

๓) พิจารณา และกลั่นกรอง เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี และวัตถุประสงค์ และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ก่อนนำเสนอ ก.น.บ.

๔) พิจารณา และกลั่นกรอง แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัดกลุ่มจังหวัด และข้อเสนอโครงการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ก่อนนำเสนอ ก.น.บ.

๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ก่อนสิ้นอายุของแผน การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.น.บ. กำหนด และแจ้งผลการพิจารณาให้ ก.น.บ. ทราบต่อไป

๖) ขับเคลื่อนการปฏิบัติตามแผนในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โดยคำนึงถึงศักยภาพ หรือประเด็นปัญหาในพื้นที่ และรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

๗) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค และรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

๘) มีมติให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ความเห็นได้ หรือเชิญหัวหน้า หน่วยงานของรัฐผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาชี้แจง หรือตอบข้อซักถาม รวมทั้งให้ข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

❖ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เป็นกลไกทำหน้าที่ แทนคณะอนุกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ด้านวิชาการ กฎหมาย และการบูรณาการ แผนงานโครงการ (อ.ก.น.บ.วิชาการฯ) เดิม แต่งตั้งโดยอำนาจของ ก.น.บ. ตามมาตรา ๑๐ (๘) แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่บัญญัติให้ ก.น.บ. มีหน้าที่และอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย โดยมีรองนายกรัฐมนตรี ซึ่ง ก.น.บ. มอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบการบริหารงานเชิงพื้นที่ แบบบูรณาการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี วัตถุประสงค์และทิศทางในอนาคตของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ข้อเสนอโครงการของส่วนราชการ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และการจัดทำและบริหาร งบประมาณจังหวัดหรืองบประมาณกลุ่มจังหวัด รวมทั้งข้อเสนอการแก้ไขกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เชิงพื้นที่ และการบูรณาการแผนงานโครงการ เพื่อนำเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการประสานแผนและประสานการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่กลุ่มจังหวัดหรือจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดต้องร่วมดำเนินการกับกลุ่มจังหวัดอื่นหรือจังหวัดอื่นที่อยู่นอกกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และข้อเสนอโครงการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เพื่อเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔) ศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการการพัฒนาคุณภาพของแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีการพัฒนาค และบรรณาการแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๕) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่มอบหมาย

๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

๒.๓.๒ กลไกการบริหารระดับกลุ่มจังหวัด

❖ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด เป็นประธานกรรมการ ซึ่งจะต้องมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดยุทธศาสตร์และขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โดยจะต้องมีการปรับปรุงแนวทางในการเสนอและจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินการร่วมกัน เพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ก.บ.ก. มีอำนาจหน้าที่ อาทิ

๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในกลุ่มจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

๒) จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น

๓) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด

๔) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

๕) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

๒.๓.๓ กลไกการบริหารระดับจังหวัด

❖ **คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)** จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการและขับเคลื่อนการบริหารราชการในจังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในเขตจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดย ก.บ.จ. มีบทบาทสำคัญเป็นจุดเชื่อมต่อหลัก (Focal Point) ระหว่างแนวทางการพัฒนาของประเทศ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ศักยภาพและปัญหาความต้องการของพื้นที่ ตลอดจนเป็นช่องทางสำคัญในการสะท้อนข้อมูลและข้อเท็จจริงในพื้นที่ให้แก่คณะกรรมการในระดับนโยบาย ทั้งนี้ ก.บ.จ. มีอำนาจหน้าที่ อาทิ

- ๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยการให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด
- ๒) จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น
- ๓) กำกับดูแลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด และการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค
- ๔) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด อย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด
- ๕) จัดทำบันทึกความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

❖ **คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)** จัดตั้งขึ้นตามข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธาน กลไกดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมายังขาดการบูรณาการเชื่อมโยงกับกลไกการดำเนินงานส่วนราชการระดับภูมิภาค ผ่านแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งจะต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาหมู่บ้าน/แผนชุมชน และปัญหาความต้องการของพื้นที่

๒.๓.๔ กลไกการบริหารระดับอำเภอ

❖ **คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.)** จัดตั้งขึ้นตามข้อ ๑๒ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการ ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับอำเภอ มีหน้าที่ในการบูรณาการ ชี้นำการพัฒนา รวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ในระดับอำเภอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ก.บ.อ. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยการการบริหารงานแบบบูรณาการในอำเภอ รวมทั้งกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาพื้นที่ของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอให้เป็นไปตามหลักการนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) จัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาอำเภอ การประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

๓) จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของอำเภอ โดยรวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ทราบ

๔) ประสานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำแผนพัฒนาอำเภอไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกำกับ ติดตามผล และให้คำแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๕) ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ หากตรวจพบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการให้ ก.บ.อ. เร่งแจ้งข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มอบหมาย

๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่ ก.บ.อ. มอบหมาย

❖ **คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.)** จัดตั้งขึ้นตามข้อ ๙ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ถือเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของตำบลให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของอำเภอและจังหวัด โดยมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ รวมถึงแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

❖ **คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล)** จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีผู้บริหารของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นประธาน กลไกดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่น เพื่อบูรณาการเชื่อมโยงกับแผนระดับนโยบายและแผนระดับพื้นที่ ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่

❖ คณะกรรมการชุมชน จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกรรมการชุมชนจะเป็นผู้เลือกประธานกรรมการ มีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการรับผิดชอบจัดทำแผนชุมชน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีกำนันผู้ใหญ่บ้าน ผ่านกระบวนการจัดทำเวทีประชาคมร่วมกันระหว่าง คณะกรรมการหมู่บ้านและคณะกรรมการชุมชน และส่งต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำบล อำเภอ และจังหวัดต่อไป

ကကကကကကကကကကက

บทที่ ๓

นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการและขั้นตอน การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ กระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) มีหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดหรืองบประมาณกลุ่มจังหวัด โดยในบทนี้ จะกล่าวถึงรายละเอียดของนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามแนวทางที่ ก.น.บ. กำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดถือปฏิบัติให้ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยประกอบด้วย ๕ ส่วนหลัก ได้แก่

๓.๑ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๓.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๓.๓ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๓.๔ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๓.๕ หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีและการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๓.๑ นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

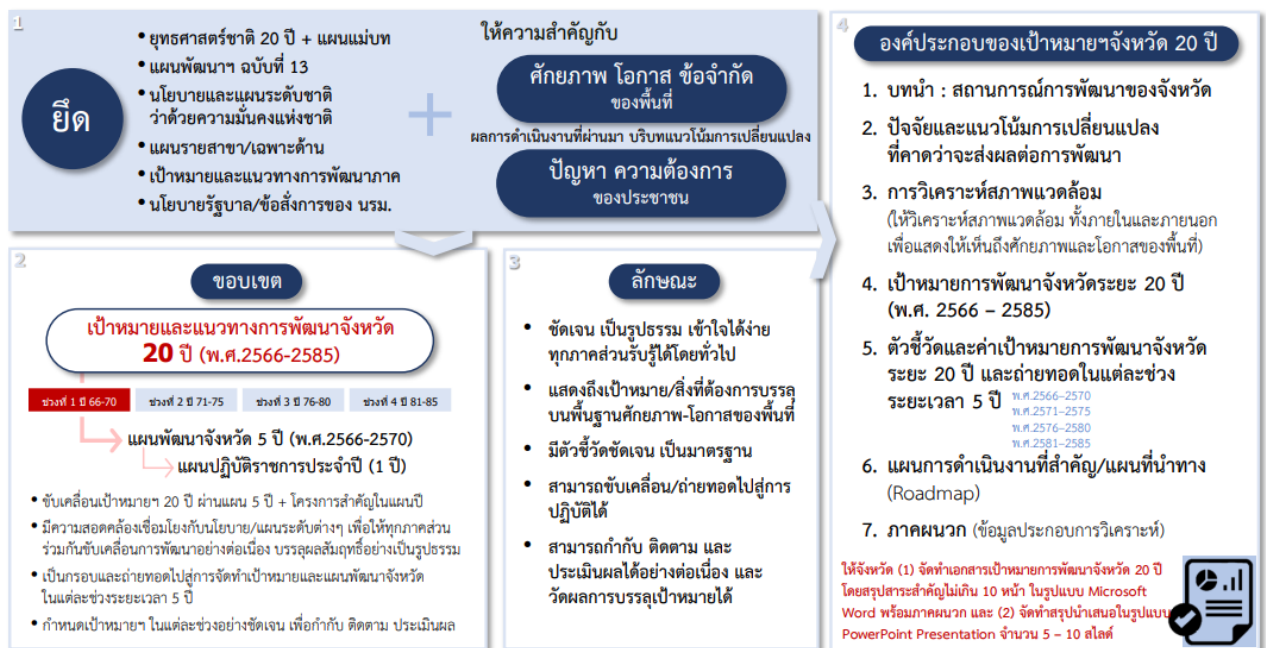
๑) นโยบาย และหลักเกณฑ์

(๑) ยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป็นกรอบในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี

(๒) ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของพื้นที่ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมถึงบริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลกที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ มาเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ควบคู่กับการพิจารณาความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๓) ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี ผ่านแผนพัฒนาจังหวัดระยะ ๕ ปี และโครงการสำคัญในแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลาอย่างชัดเจน ทั้งในระยะ ๒๐ ปี ในแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี และรายปี เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และแสดงถึงผลสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลาที่เป็นไปตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

แผนภาพที่ ๑๐ : นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒) กรอบการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

(๑) ขอบเขต : เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี เป็นการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะยาวครั้งละ ๒๐ ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๕ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมบนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบและถ่ายทอดไปสู่การจัดทำเป้าหมายและแผนพัฒนาจังหวัดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

(๒) ลักษณะ : เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี จะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมและแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการบรรลุ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สามารถวัดผลการบรรลุเป้าหมายได้ โดยจะต้องเป็นเป้าหมายที่ทุกภาคส่วนจะต้องรับรู้ได้โดยทั่วไป ทำความเข้าใจได้ง่าย มีตัวชี้วัดชัดเจนและเป็นมาตรฐาน สามารถขับเคลื่อนและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้ โดยกำหนดเป็นโครงการสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถกำกับ ติดตาม และประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

๓) วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

(๑) ให้จังหวัดรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เว้นแต่ข้อมูลมีจำกัด ให้ใช้ฐานข้อมูลอย่างน้อย ๕ - ๑๐ ปี ขึ้นไป เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงศักยภาพและปัญหาของพื้นที่ รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของพื้นที่

(๒) ให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และสถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๓) ให้วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยการพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการพัฒนาระดับจังหวัด รวมถึงศักยภาพ โอกาส ปัจจัยสนับสนุน ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันสำคัญ บริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งของประเทศและโลก ที่มีผลกระทบต่อนพื้นที่จังหวัดตลอดจนข้อจำกัด ประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางวิชาการที่เหมาะสม อาทิ SMART Goal (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-based), OKR (Objective and Key Results), SWOT Analysis, TOWS Analysis, SOAR Analysis, Foresight Thinking เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงสถานะ ศักยภาพ และโอกาส ในการพัฒนาจังหวัดระยะยาว

(๔) ให้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่มีผลกระทบต่อนพื้นที่ การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรา ๒๖ โดยให้ ก.บ.จ. ปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ตามมาตรา ๒๐ ได้ โดยจัดการประชุมปรึกษาหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นมาปรับปรุง เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ให้มีความสมบูรณ์ แล้วเสนอให้คณะอนุกรรมการประจำภาคพิจารณากลั่นกรอง ก่อนเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๔) องค์ประกอบของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

จังหวัดต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยมี องค์ประกอบ ดังนี้

(๑) บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด

(๑.๑) ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดในระยะที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

- จุดเน้นการพัฒนาที่ผ่านมา
- ผลการดำเนินงานพัฒนาที่ประสบความสำเร็จ
- ผลการดำเนินงานพัฒนาที่จำเป็นต้องผลักดันต่อไป

(๑.๒) สถานการณ์การพัฒนาในมิติต่าง ๆ

- สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ
- สถานการณ์ด้านสังคมที่สำคัญ
- สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

(๒) ปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนา

(๓) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (ให้วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกเพื่อแสดงให้เห็น ถึงศักยภาพและโอกาสของพื้นที่)

(๔) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

(๕) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และถ่ายทอดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ และ พ.ศ. ๒๕๘๑ – ๒๕๘๕)

(๖) แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

(๗) ภาคผนวก (ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์) (ถ้ามี)

(๕) การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

เมื่อเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ. แล้ว ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่น ๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว หรือกรณีจำเป็นอื่นใด ให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรา ๒๖ โดยให้ ก.บ.จ. ปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ ได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และเสนอให้คณะอนุกรรมการประจำภาคพิจารณาการกลั่นกรอง ก่อนเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด โดยให้จัดส่งเอกสารภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ของปีที่ยื่นการปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๓.๒ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

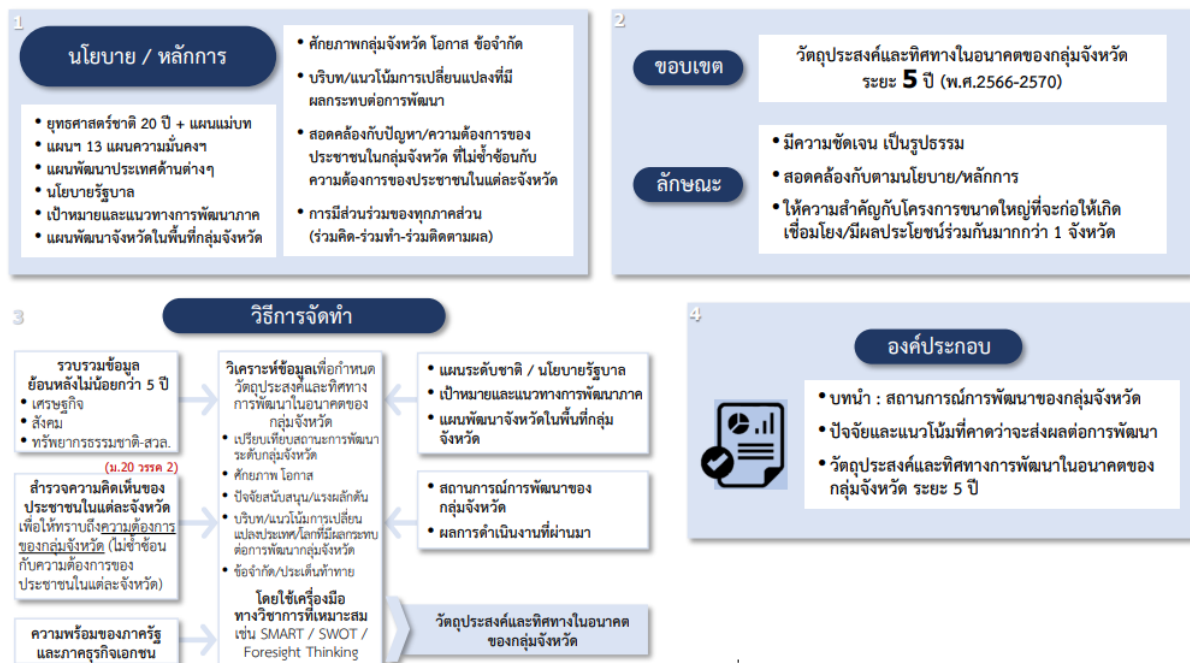
๑) นโยบาย/หลักเกณฑ์

(๑) ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคและแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด เป็นกรอบในการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

(๒) ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งโอกาส ข้อจำกัด ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา บริบท/แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด มากำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ควบคู่กับการพิจารณาความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๓) กำหนดให้วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดมีระยะเวลา ๕ ปี เพื่อใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด และการจัดทำโครงการสำคัญในแผนปฏิบัติการประจำปีในช่วงระยะเวลา ๕ ปี อย่างชัดเจน

แผนภาพที่ ๑๑ : วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒) กรอบการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

(๑) ขอบเขต : วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดในระยะ ๕ ปี ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

(๒) ลักษณะ : วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับศักยภาพในการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดที่ต้องการบรรลุสามารถขับเคลื่อนและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นโครงการสำคัญขนาดใหญ่ที่จะดำเนินการและก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันมากกว่า ๑ จังหวัด

๓) วิธีการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

(๑) ให้กลุ่มจังหวัดรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงศักยภาพและปัญหาของพื้นที่ในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของพื้นที่ (ตามมาตรา ๓๔ วรรค ๓) โดยไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด รวมถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

(๒) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด ความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน รวมทั้งสถานการณ์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๓) ให้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยการพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัด รวมถึงศักยภาพ โอกาส ปัจจัยสนับสนุน/ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันสำคัญ บริบท/แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งของประเทศและโลกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนา กลุ่มจังหวัด ตลอดจนข้อจำกัด/ประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางวิชาการที่เหมาะสม อาทิ SMART Goal (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-based), OKR (Objective and Key Results), SWOT Analysis, TOWS Analysis, SOAR Analysis, Foresight Thinking เป็นต้น

(๔) ให้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและวัตถุประสงค์ฯ ดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

๔) องค์ประกอบของวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

กรอบการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดในระยะ ๕ ปี เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด โดยองค์ประกอบของวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

- (๑) บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด
 - ภาพรวมการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดในระยะที่ผ่านมา
 - สถานการณ์พัฒนาในมิติต่าง ๆ (เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)
- (๒) ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนา
 - บริบทการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนากลุ่มจังหวัด
 - การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด
- (๓) วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ระยะ ๕ ปี
 - วัตถุประสงค์
 - ทิศทางการพัฒนา
 - แผนงาน/โครงการสำคัญที่จำเป็นต้องผลักดันตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๓.๓ นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑) นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๑) ยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เป็นกรอบการดำเนินการจัดทำแผน

(๒) ให้ความสำคัญกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งเป็นกรอบชี้แนะทิศทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในภาพรวม และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการที่ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับ รวมทั้งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจพิเศษรายภาค การพัฒนาเมืองเก่า เป็นต้น

(๓) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ต้องคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด โดยให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับกลุ่มจังหวัดให้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

(๔) การขับเคลื่อนการพัฒนา มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมหรือประชาารัฐ และชุมชน เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด รวมทั้งร่วมมือกันในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด สู่การปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ผล

(๕) การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน ต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นว่า ผลการดำเนินการที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่

(๖) ให้เสนอแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ในช่วงปีแรกของแผน ๕ ปี สำหรับการทบทวนหรือปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ไม่ต้องปรับปรุงแผนทุกปี หากไม่มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนา โดยให้ดำเนินการเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์อย่างมีนัยสำคัญที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด หรือกรณีที่มีการปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปีหรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๒) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๑) ขอบเขต แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับบนที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล ในขณะที่แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค มุ่งเน้นประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันหรือความต้องการแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน เช่น โรงไฟฟ้าขยะ ระบบชลประทาน ระบบขนส่ง และระบบเตือนภัยพิบัติ โดยมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับผลประโยชน์มากกว่า ๑ จังหวัด

(๒) แนวทางการประสานแผนและการดำเนินโครงการ ที่กลุ่มจังหวัดหรือจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัด ต้องร่วมดำเนินการกับกลุ่มจังหวัดอื่นหรือจังหวัดอื่นที่อยู่นอกกลุ่มจังหวัด ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มีความประสงค์จะดำเนินการดังกล่าว บูรณาการการจัดทำแผนงานและโครงการร่วมกัน และให้จัดทำบันทึกความร่วมมือในการดำเนินการ โดยให้มีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบและงบประมาณในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน

(๓) การจัดประชุมปรึกษาหารือ ตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ โดยกรณีแผนพัฒนาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด และให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป ส่วนกรณีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ในกลุ่มจังหวัด และให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

(๔) การแจ้งแผนต่อส่วนราชการอื่นในพื้นที่ ตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดประกาศใช้แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชนและหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหรือ

กลุ่มจังหวัด หรือที่มีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานดังกล่าวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๕) การปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ. แล้ว ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ให้ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. จัดการประชุมปรึกษาหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้มีความสมบูรณ์ ทั้งนี้ การปรับปรุงแผนดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดในอนาคต และเสนอให้คณะกรรมการประจำภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบ

แผนภาพที่ ๑๒ : หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓) องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้น เป็นการวางแผนการพัฒนาที่มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา และประเด็นการพัฒนา โดยมีการกำหนดเป้าหมายระยะยาวที่แน่ชัด มีการวิเคราะห์อนาคตและคิดเชิงการแข่งขัน ที่ต้องการระบบการทำงานที่มีความสามารถในการปรับตัวสูง สำหรับการทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ต้องการระบบการทำงานที่คล่องตัว และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงในการนำสู่เป้าหมายในอนาคต สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในอนาคต โดยองค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประกอบไปด้วย ๒ ส่วนหลัก คือ

(๑) ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

(๑.๑) ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ ประกอบด้วย ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ไฟฟ้า ประปา อินเทอร์เน็ต และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ) และข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑.๒) ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยต้องเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี พร้อมกับวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมเหตุผลประกอบและข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา ประกอบด้วย

➢ ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ข้อมูลหลักที่แสดงภาพรวมของเศรษฐกิจ และสาขาเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น เกษตร อุตสาหกรรม การค้าชายแดน การท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน) เป็นต้น

➢ ด้านสังคมและความมั่นคง ประกอบด้วย ข้อมูลด้านสังคมที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น ประชากร แรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ปัญหาการว่างงาน ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

➢ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น ป่าไม้ ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำ ขยะ มลพิษ สถานการณ์ภัยพิบัติ เป็นต้น

(๑.๓) ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

➢ นำเสนอวิธีการหรือกระบวนการในการรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยต้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และต้องมีการประสานแผนระดับต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ ในระดับอำเภอ และตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

➢ นำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญโดยรวมของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เกิน ๑๐ อันดับ และระบุกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ให้ชัดเจนสำหรับกลุ่มจังหวัดให้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

(๑.๔) ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา นำเสนอให้เห็นผลการดำเนินการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด บรรลุเป้าหมายรวมและเป้าหมายในแต่ละประเด็นการพัฒนาที่กำหนดไว้และบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ และหากเห็นสมควรดำเนินการต่อหรือยุติการดำเนินการ ให้ระบุเหตุผลสนับสนุน

(๒) ประเด็นการพัฒนา

(๒.๑) บทวิเคราะห์ เลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการวางแผน เพื่อแสดงให้เห็นถึงโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรคของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีการวิเคราะห์ ความเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาตามหลัก Logical Framework โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อมูลเพื่อการพัฒนา ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ระบบบริหารจัดการข้อมูล การพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ดัชนีความก้าวหน้าของชน (HAI) ดัชนีการพัฒนายั่งยืนระดับจังหวัด (SDGs) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและประเด็นปัญหาในด้านต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนา

(๒.๒) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระยะ ๕ ปี) จะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยต้องแสดงสถานภาพที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงในอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรค ที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๒.๓) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาตลอดช่วงระยะเวลาของแผน มีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสม และสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา และต้องระบุค่าฐานอย่างเหมาะสม ชัดเจน มีแหล่งที่มา และเป็นปัจจุบัน) หรือค่าเป้าหมาย (Benchmark) และแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้ในแต่ละปี

(๒.๔) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กำหนดประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับผลที่ได้จากบทวิเคราะห์บริบท ทั้งศักยภาพ โอกาส ปัญหาสำคัญ และความต้องการของพื้นที่ (Area) รวมทั้งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาระดับชาติ (Agenda) เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาคประกอบด้วย

➤ ประเด็นการพัฒนา

➤ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นการพัฒนา

➤ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจน สอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาตลอดช่วงระยะเวลาของแผน มีจำนวนตัวชี้วัดที่ เหมาะสมและสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับ ค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา และต้องระบุค่าฐานอย่างเหมาะสม ชัดเจน มีแหล่งที่มา และเป็นปัจจุบัน) หรือ ค่าเป้าหมาย (Benchmark) และแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้ในแต่ละปี

➤ แนวทางการพัฒนาของแต่ละประเด็นการพัฒนา ต้องมีความสอดคล้องและเพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยครอบคลุม ตลอดห่วงโซ่การพัฒนา หรือห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

➤ แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม หมายถึง รายการเกี่ยวกับแผนงาน และโครงการต่าง ๆ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยให้จัดทำเป็นแผนงานและโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผน

ในระยะ ๕ ปี โดยควรกำหนดแผนงานในทุกแนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญภายใต้แผนงานจะต้องบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีตามระยะเวลาที่กำหนด

- แผนงาน ในแต่ละแนวทางการพัฒนา อาจจัดทำแผนงานได้มากกว่า ๑ แผนงาน โดยแต่ละแผนงานจะต้องประกอบด้วยการบูรณาการชุดของโครงการสำคัญที่เชื่อมโยงส่งต่อ ในลักษณะห่วงโซ่การพัฒนาหรือห่วงโซ่คุณค่า (โครงการต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง) ซึ่งต้องครอบคลุมและเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในช่วงเวลาของแผน ๕ ปี

- โครงการสำคัญและกิจกรรม ควรมีลักษณะเป็นโครงการที่มีกิจกรรม พื้นที่เป้าหมาย และผลลัพธ์ที่ชัดเจน ตอบสนองการขับเคลื่อนแผนงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีมีพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก จะต้องจัดลำดับความสำคัญ และแบ่งระยะเวลาดำเนินงานเป็นรายปี ทั้งนี้ ทุกโครงการสำคัญที่เสนอในแผนพัฒนาจะต้องจัดทำรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อโครงการสำคัญ

(๒) ชื่อแผนงาน (ระบุว่าโครงการอยู่ภายใต้แผนงานใด)

(๓) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระบุว่าโครงการ อยู่ภายใต้ประเด็นการพัฒนาใดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

(๔) แนวทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระบุว่าโครงการ อยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาใดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

(๕) หลักการและเหตุผล

(๖) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๗) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย (ต้องสามารถวัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการได้)

(๘) พื้นที่เป้าหมาย

(๙) กิจกรรมหลัก

(๑๐) หน่วยดำเนินการ (ให้ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ)

(๑๑) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ (จะต้องสอดคล้องกันระหว่างกาหนดดำเนินการของทุกหน่วยงาน)

(๑๒) งบประมาณ (บาท)

(๑๓) ผลผลิต (Outputs)

(๑๔) ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcomes)

สำหรับโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและ แผนงานที่กำหนด สามารถเสนอในแผนปฏิบัติการประจำปีได้

๔) โครงสร้างและกลไกการบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) การบริหารงานกลุ่มจังหวัด: คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) เป็นองค์กรหลักในการบริหารงานกลุ่มจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดทำหน้าที่ หัวหน้ากลุ่มจังหวัด โดยคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการมีหน้าที่ ดังนี้

(๑.๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในกลุ่มจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

(๑.๒) จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น

(๑.๓) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด อย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศ ให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด

(๑.๔) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๑.๕) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๑.๖) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา กลุ่มจังหวัดต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๑.๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.ก. มอบหมาย

(๑.๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

องค์ประกอบ

๑) หัวหน้ากลุ่มจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด	รองประธานกรรมการ
๓) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๔) นายกองคการบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด	กรรมการ
๕) ผู้แทนภาคประชาสังคม	กรรมการ
๖) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน	กรรมการ

◆ กลุ่มจังหวัดใดที่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากผู้แทนหน่วยงาน ปฏิบัติการด้านความมั่นคง ก.บ.ก. กลุ่มจังหวัดนั้นอาจแต่งตั้งผู้แทนจากหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีที่ตั้ง ในจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด จำนวนไม่เกินสองคน

◆ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด เป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

◆ ผู้แทนภาคประชาสังคมตาม ๕) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนจังหวัดละสองคน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จัดประชุมกรรมการ ก.บ.จ. เฉพาะที่เป็นผู้แทนภาคประชาสังคม เพื่อให้เลือกกันเองให้ได้หญิงหนึ่งคนและชายหนึ่งคน เป็นกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้น ใน ก.บ.ก.

◆ ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตาม ๖) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนสามคน ประกอบด้วย ประธานหอการค้ากลุ่มจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด เว้นแต่กรณีที่ไม่มีการประชุมหอการค้ากลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด

(๒) การบริหารงานจังหวัด ให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เป็นองค์กรหลักในการบริหารงานจังหวัด โดย ก.บ.จ. จะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการและมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดร่วมกัน โดย ก.บ.จ. มีหน้าที่ดังนี้

(๒.๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

(๒.๒) จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น

(๒.๓) กำกับดูแลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด และการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

(๒.๔) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด อย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

(๒.๕) จัดทำบันทึกความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

(๒.๖) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๒.๗) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๒.๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๒.๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.จ. มอบหมาย

(๒.๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

องค์ประกอบ

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดทุกคน	กรรมการ
๓) ผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด ไม่ว่าจะมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือ ราชการบริหารส่วนกลาง	กรรมการ
๔) ผู้แทนรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการอยู่ในจังหวัด	กรรมการ
๕) ผู้แทนหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่รัฐวิสาหกิจ ที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด	กรรมการ
๖) ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น	กรรมการ
๗) ผู้แทนภาคประชาสังคม	กรรมการ
๘) ประธานกรรมการหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	กรรมการ
๙) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

◆ จังหวัดใดมีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นนั้นด้วย

◆ จังหวัดใดที่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากผู้แทนหน่วยงาน ปฏิบัติการด้านความมั่นคง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นเป็นผู้พิจารณากำหนดองค์ประกอบเพิ่มเติมได้

◆ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคนก็ได้

◆ ผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการตาม ๓) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกิน สิบสองคน

◆ ผู้แทนรัฐวิสาหกิจตาม ๔) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนไม่เกินสี่คน

◆ ผู้แทนหัวหน้าหน่วยงานอื่นตาม ๕) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนไม่เกินสี่คน

◆ ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นตาม ๖) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกินแปดคน

โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งประกอบด้วย

๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒) นายกเทศมนตรีเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัด

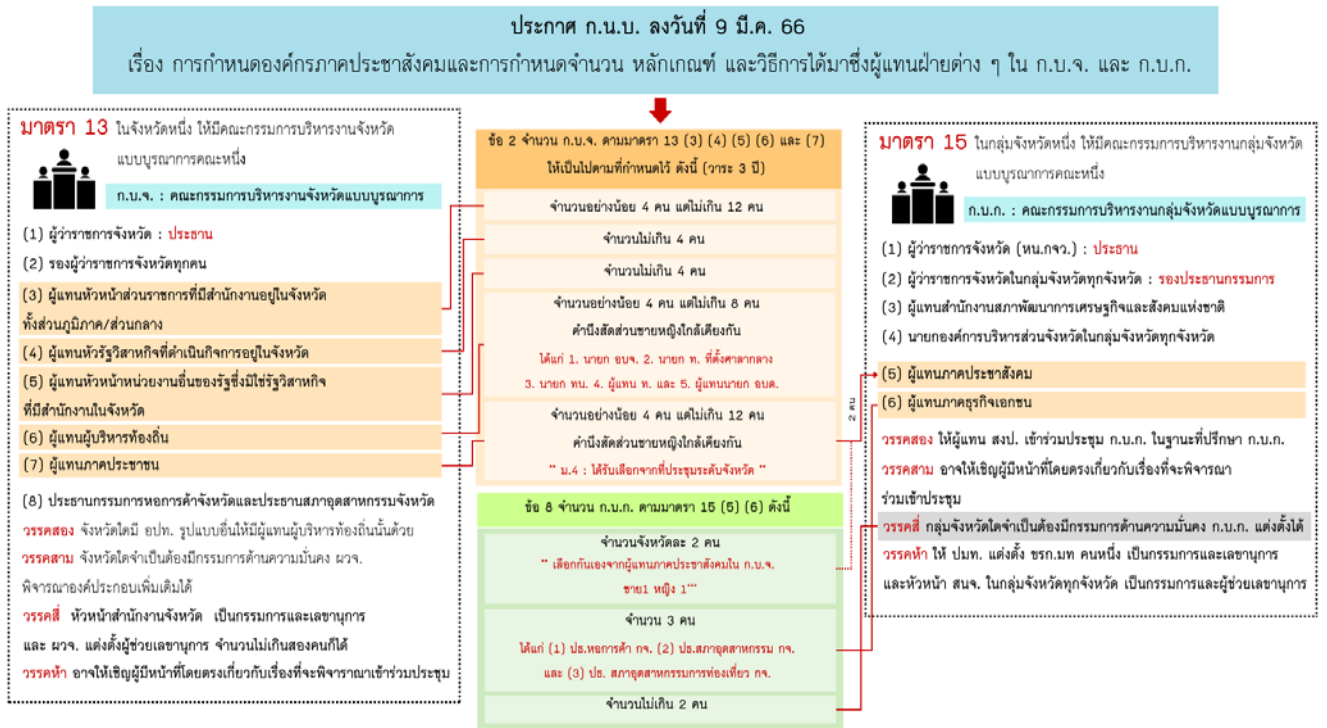
๓) นายกเทศมนตรีเทศบาลนครทุกคน (ถ้ามี)

๔) ผู้แทนนายกเทศมนตรีเทศบาลอื่นนอกจาก (๒) และ (๓)

๕) ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

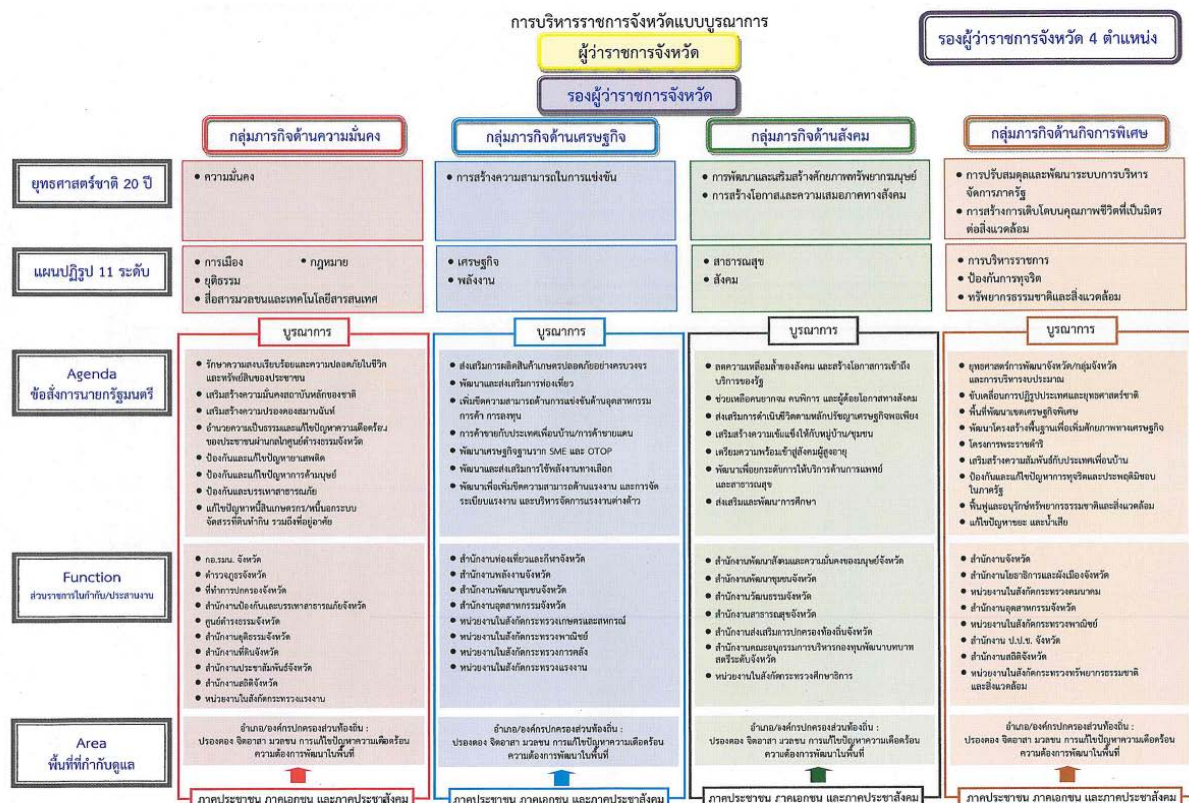
◆ ผู้แทนภาคประชาสังคมตาม ๗) ก.น.บ. กำหนดไว้จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกินสิบสองคน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน โดยจะต้องมีคุณสมบัติและจะต้องไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด

แผนภาพที่ ๑๓ : การกำหนดองค์กรภาคประชาสังคมและการกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการ
ได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ใน ก.บ.จ. และ ก.บ.ก.

(๓) จัดให้มีระบบการบริหารงานจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางการจัดกลุ่มภารกิจ (Cluster) ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ ตามขนาดจังหวัด ศักยภาพ และความซับซ้อนของปัญหาของจังหวัด ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ : แยกกลุ่มภารกิจออกเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) มั่นคง (๒) เศรษฐกิจ (๓) สังคม และ (๔) กิจกรรมพิเศษ ซึ่งเหมาะสมกับจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนของภารกิจ และสภาพปัญหาสูง

โดยกลุ่มภารกิจต่าง ๆ จะประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการฯ ซึ่งมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการและมีคณะกรรมการ ประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และมีคณะทำงานฝ่ายปฏิบัติการแต่ละกลุ่มภารกิจมีหน้าที่ปฏิบัติงานช่วยเหลือและเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการกลุ่มภารกิจ ทั้งนี้ การแบ่งกลุ่มภารกิจอาจยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมและบริบทของพื้นที่

(๔) การบริหารจัดการระดับอำเภอ กำหนดให้อำเภอจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ มีหน้าที่บริหารจัดการภายในอำเภอ โดยให้นำการจัดระบบบริหารงานในระดับจังหวัดมาพิจารณา ดำเนินการ มีการบริหารงานระดับตำบลโดย ชุดปฏิบัติการประจำตำบลทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงาน การดำเนินงานในระดับตำบลเพื่อสนับสนุนและช่วยเหลืออำเภอในการติดตามงานและประสานภารกิจที่เป็นนโยบายสำคัญ อำเภออาจพิจารณาจัดตั้งชุดปฏิบัติการประจำตำบล (๑ ชุดปฏิบัติการ ๑ ตำบล) ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบประจำตำบลที่ได้รับมอบหมาย โดยหัวหน้าชุดปฏิบัติการตำบลอาจแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ตำบลนั้นๆ ร่วมเป็นคณะทำงานในชุดปฏิบัติการประจำตำบลซึ่งนอกเหนือจากงานและภารกิจที่มอบหมายแล้ว ยังจะช่วยเหลือสนับสนุนด้านการข่าว การปฏิบัติการจิตวิทยา เข้าถึงประชาชน สร้างความใกล้ชิดและความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับชุมชนและประชาชน

๕) แนวคิดหลักและกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) แนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

◆ **ยึดแนวคิดหลักในการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการร่วมกันผ่านคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด/อำเภอ และกลุ่มภารกิจ** คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีในการบริหารงานจังหวัดและใช้หลักการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

◆ **กำหนดลักษณะงานให้ชัดเจน** เพื่อให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยแบ่งลักษณะงานของจังหวัดออกเป็น ๓ ส่วน คือ งานประจำ งานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดและยุทธศาสตร์จังหวัด

◆ **ยึดหลักการการบริหารงานแบบ AFP** โดยการบริหารงานจังหวัดจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งมีสภาพปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการที่แตกต่างกันตามสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่นั้น ๆ และกำหนดพันธกิจหน้าที่ (Function) ของรูปแบบของการจัดทำแผนงาน/โครงการและงบประมาณ โดยในการดำเนินงานจะมุ่งเน้นรูปแบบการทำงานแบบการมีส่วนร่วม (Participation) ระหว่างภาคีต่าง ๆ ทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ ในการเข้าไปร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

(๒) กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

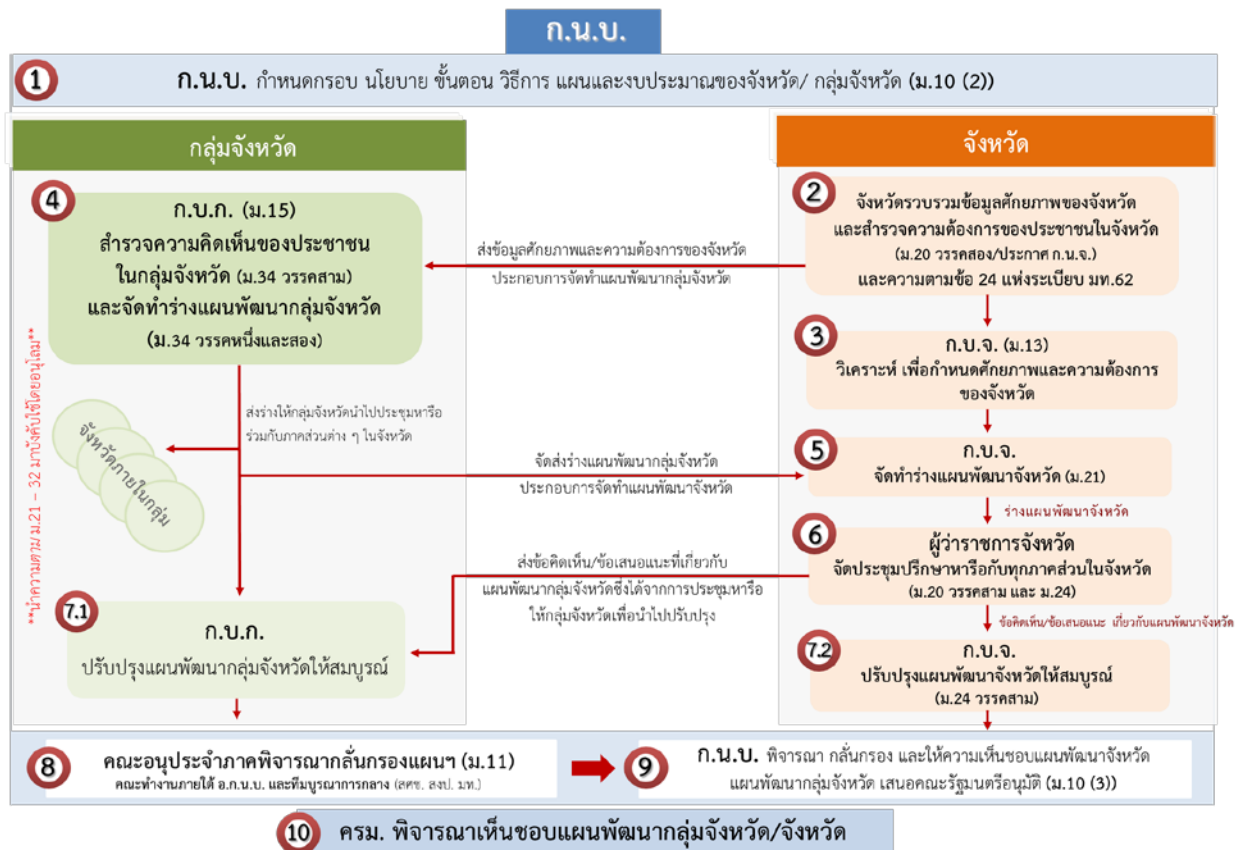
ในปัจจุบันมีการปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำและเสนอแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

◆ ก.น.บ. กำหนดกรอบ นโยบาย ขั้นตอน และวิธีการการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแจ้งให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทราบ

◆ จังหวัดเริ่มดำเนินการรวบรวมข้อมูลศักยภาพของพื้นที่ และสำรวจความต้องการของประชาชนผ่านกลไกการประสานแผนในระดับพื้นที่ (One Plan) จากแผนหมู่บ้าน/ชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ/แผนความต้องการระดับอำเภอ โดยผ่านกลไกคณะทำงานกลั่นกรองแผนพัฒนาอำเภอ และจัดส่งข้อมูลให้กลุ่มจังหวัดนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัด

- ◆ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ วิเคราะห์ เพื่อกำหนดศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่
- ◆ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) เริ่มประชุมเพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เริ่มประชุมเพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด
- ◆ คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) นำส่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (พร้อมบัญชีรายการโครงการที่ต้องการให้สนับสนุน) ให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อใช้ประกอบในการจัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัด
- ◆ จัดประชุมปรึกษาหารือกับทุกภาคส่วนในจังหวัดเพื่อพิจารณาแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด
- ◆ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ดำเนินการจัดส่งข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งได้จากการประชุมหารือให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการทราบ และปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์และนำเสนอคณะกรรมการประจำภาค
- ◆ คณะอนุกรรมการประจำภาคกลั่นกรองและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเสนอ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) เพื่อพิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบ
- ◆ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) พิจารณาอนุมัติให้ความเห็นชอบแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด และนำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

แผนภาพที่ ๑๔ : กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๓.๔ หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑) หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของแผน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

◆ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่อย่างชัดเจน และเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่การพัฒนา/ห่วงโซ่คุณค่าในการขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

◆ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด รวมถึงสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

◆ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ ด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล ตามศักยภาพและปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่

◆ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องคำนึงถึงการดำเนินงานและความร่วมมือกับกระทรวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดก่อน และสามารถเสนอโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพิ่มเติมได้

(๒) การเสนอโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด ต้องเป็นโครงการที่กลุ่มจังหวัดจะได้ประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกัน และมีการบูรณาการการดำเนินโครงการร่วมกันของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งต้องไม่มีลักษณะเป็นการแบ่งงบประมาณกลุ่มจังหวัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนจังหวัด

(๓) ความพร้อมและความเหมาะสมของโครงการ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

◆ โครงการต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) กำหนด โดยกรณีที่เป็นโครงการก่อสร้างจะต้องระบุความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน รวมทั้งแบบรูปรายการโดยสังเขป พร้อมด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินโครงการได้ทันทีหลังจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติ และต้องมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายที่สามารถพิจารณาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายได้ หากโครงการใดไม่มีรายละเอียดข้อมูลดังกล่าวอย่างครบถ้วน โครงการนั้นจะไม่ได้รับการพิจารณา

◆ โครงการจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย ในกรณีที่มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและบำรุงรักษาในระยะต่อไป รวมทั้งในกรณีที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดมีโครงการที่ต้องจัดซื้อหรือจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบป้องกันภัย ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นในทำนองเดียวกัน โดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจะไม่ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ในสิ่งดังกล่าวแต่จะโอนสิ่งนั้นให้หน่วยงานอื่นของรัฐ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำบันทึกความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานดังกล่าว ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด แนบมาพร้อมกับคำขอโครงการ หากไม่มีเอกสารบันทึกข้อตกลงแนบมา โครงการนั้นจะไม่ได้รับการพิจารณา

♦ โครงการต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งด้านเทคนิค (วิธีการหรือรูปแบบที่ใช้ในการดำเนินการ) ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน บุคลากร การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการ) ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ) และด้านระยะเวลา (ต้องดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ) รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบในการดำเนินโครงการ ในกรณีโครงการที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ยื่นเอกสารการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการด้วย รวมถึงโครงการที่เกี่ยวกับแหล่งน้ำจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดเรียบร้อยแล้ว สำหรับการดำเนินโครงการที่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามที่มีกฎหมายหรือกฎหมายกำหนดไว้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๙ และให้จัดส่งเอกสารการยื่นคำขอหรือผลการพิจารณาการอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการด้วย ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการประจำภาค และคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) จะพิจารณาและให้ความเห็นชอบเฉพาะโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการเท่านั้น

♦ โครงการต้องมีความคุ้มค่า โดยต้องแสดงผลลัพธ์ หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ จำนวนประชากร จำนวนเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก รายได้ ฯลฯ โดยเฉพาะผลประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับอย่างชัดเจน และต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีความยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

(๔) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถเสนอโครงการที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่องได้ โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็นรายปี (Phasing) พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องมากกว่าหนึ่งปีว่า หากไม่ดำเนินการต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอย่างไร ทั้งนี้ โครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ก่อนที่จะเสนอคำขอโครงการ อาทิ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการ (EHIA) การประชาพิจารณ์ ฯลฯ รวมถึงการศึกษาและออกแบบสำหรับการจัดทำโครงการ เช่น แบบบูรณาการก่อสร้างการจัดทำ พร.๔ พร.๕ เป็นต้น ให้ประสานหน่วยงานดำเนินการให้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

(๕) โครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่อง และโครงการที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องรายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๖) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอโครงการพร้อมจัดลำดับความสำคัญโดยรวมรายโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปี สำหรับโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้าส่องสว่าง เขื่อนป้องกันตลิ่ง ให้จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมภายใต้โครงการเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

(๗) ข้อกำหนดลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะของโครงการ อาทิ ไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง ไม่เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ไม่เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้าง อาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคของส่วนราชการ เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ต้องไม่เป็นโครงการเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน เว้นแต่ฝึกอบรมด้านอาชีพ ด้านความมั่นคง หรือเป็นประเด็นสำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องไม่เป็นกิจกรรมย่อย ควรบูรณาการกิจกรรมประเภทเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน ให้เป็นโครงการที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นต้น

๒) โครงการสำคัญตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนด “**โครงการสำคัญ**” หมายความว่า โครงการที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดแล้วแต่กรณี ทั้งที่เป็นโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนภาพที่ ๑๕ : การถ่ายโอนโครงการสำคัญตามแผนพัฒนา
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ซึ่งสอดคล้องกับ โครงการที่จำเป็นต้อง
ผลักดันตามแผนการดำเนินงานสำคัญ
ตามแบบฟอร์มการจัดทำเป้าหมายการพัฒนา
จังหวัด ๒๐ ปี และแบบฟอร์มการจัดทำ
วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคต
ของกลุ่มจังหวัด ดังนั้น จังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ต้องถ่ายทอด “โครงการสำคัญ” สู่แผนพัฒนา
จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติ
ราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
ตามลำดับ ซึ่งแนวทางการกำหนดกรอบการ
จัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ที่ ก.น.บ. เห็นชอบ
ได้กำหนดให้สัดส่วนการเสนอโครงการ
ตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด
และกลุ่มจังหวัด ต้องเป็นโครงการสำคัญ
ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกรอบการ
จัดสรรงบประมาณ

แบบฟอร์มเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๖. แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

ตัวอย่างตารางแผนการดำเนินงานที่สำคัญ และโครงการที่จำเป็นต้องผลักดัน

แผนการดำเนินงานที่สำคัญ	๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๕๗๑ - ๒๕๗๕	๒๕๗๖ - ๒๕๘๐	๒๕๘๑ - ๒๕๘๕
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				

โครงการที่จำเป็นต้องผลักดันตามแผนการดำเนินงานสำคัญ

๑) โครงการ.....

๒) โครงการ.....

๓) โครงการ.....

แบบ จ.๑ ตามแบบฟอร์มแผนพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์สำคัญ

แผนงาน/โครงการสำคัญ (๖)	ยุทธศาสตร์ชาติ (๗) แผนแม่บท (๗) (๘)	เมือง ๗ ม. (๘)	ทวิภาคี ดำเนินการ (๙)	พ.ร. ๒๕๖๖	พ.ร. ๒๕๖๗	พ.ร. ๒๕๖๘	พ.ร. ๒๕๖๙	พ.ร. ๒๕๗๐	พ.ร. ๒๕๗๑-๒๕๗๕
ประเด็นภาพพื้นที่ ๑									
แผนที่ ๑									
๑. โครงการสำคัญที่ ๑ - กิจกรรมหลัก ๑.๑ - กิจกรรมหลัก ๑.๒	XY								
๒. โครงการสำคัญที่ ๒ - กิจกรรมหลัก ๒.๑ - กิจกรรมหลัก ๒.๒	XY								

หน่วย : บาท

งบประมาณดำเนินการ (๑๐)					

แบบฟอร์มโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ส่วนที่ ๑ โครงการสำคัญ

แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด..... ประจำปีงบประมาณ พ.ร. ๒๕๖๙

ส่วนที่ ๑ โครงการสำคัญ

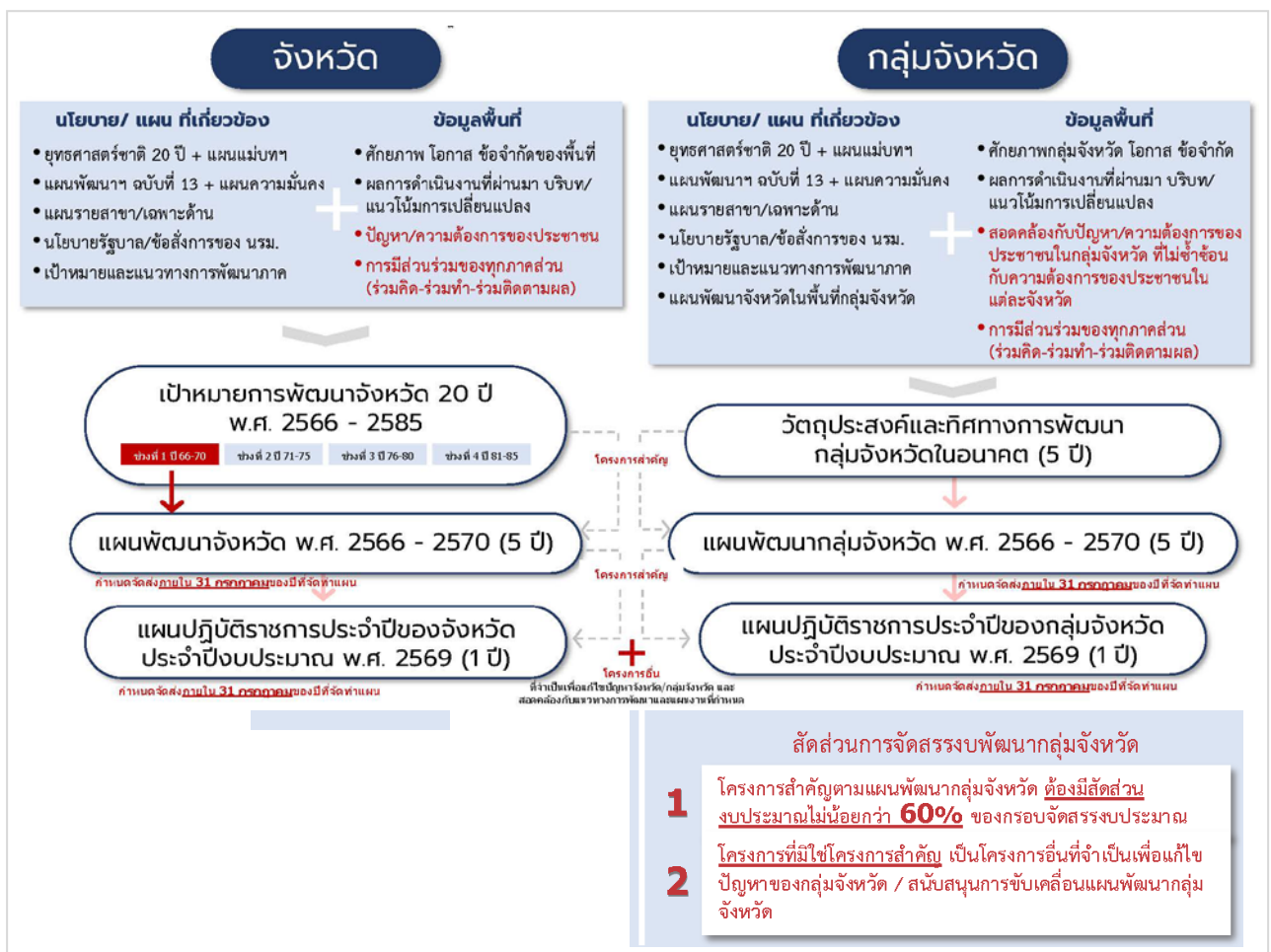
ประเด็นภาพพื้นที่ ๑ / โครงการของจังหวัด	ยุทธศาสตร์/แผนแม่บท (๖) (๗)	ยุทธศาสตร์ของ เมือง/แผนแม่บท ฉบับที่ ๑๓ (๘)	ลำดับ ความสำคัญ (๙)	งบรวม (๑๐)	ปีงบประมาณ (๑๑)	วิธีจัด โครงการ (๑๒)	หน่วย ดำเนินงาน (๑๓)	งบประมาณ (บาท) (๑๔)
ประเด็นภาพพื้นที่ ๑								
๑. โครงการของจังหวัด (๖)								
๑.๑ โครงการสำคัญที่ ๑	XY					กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		๒๕๖ >
๑.๑.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑						กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		
๑.๑.๑.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑.๑.๑						กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		
๑.๒ โครงการที่ ๒	XY					กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		๒๕๖ >
๑.๒.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒						กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		
๑.๒.๑.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑.๒.๑						กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมที่ ๓		

๓) โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

เป็นโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจำเป็นต้องดำเนินการในงบประมาณ เพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถเสนอโครงการอื่นๆ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในสัดส่วนที่เหลือจากการเสนอโครงการสำคัญ เช่น กรณีที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอโครงการสำคัญไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวนร้อยละ ๗๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถเสนอโครงการอื่นๆ ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวนร้อยละ ๓๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณ เป็นต้น

ดังนั้น ในการเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จังหวัดและกลุ่มจังหวัด **ต้องให้ความสำคัญกับ “โครงการสำคัญ”** ซึ่งเป็นโครงการที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดแล้วแต่กรณี โดยมีสัดส่วนงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณ และสามารถเสนอโครงการอื่นๆ เพื่อให้การจัดทำโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๑๖ : การเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๔) องค์ประกอบของแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

จะต้องมีเนื้อหาประกอบด้วย

(๑) บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)

(๒) ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(๓) สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx

(๓.๑) การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx

(๓.๒) สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx

❖ วัตถุประสงค์

❖ เป้าหมายการพัฒนาและตัวชี้วัด (ยึดตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

• เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

• ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

❖ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ยึดตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

• ประเด็นการพัฒนา

• เป้าประสงค์

• ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

• แนวทางการพัฒนา

• แผนงานและโครงการสำคัญ

❖ แผนที่สรุปตำแหน่งที่ตั้งหลักของกิจกรรมของโครงการตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx

❖ โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕xx (แบบ จ.๒) (โดยจะต้องระบุว่าโครงการใดเป็นโครงการสำคัญหรือโครงการอื่นที่จำเป็น เพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

❖ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

❖ แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานของโครงการ และแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่าย (๑ ชุด : ๑ กิจกรรมหลัก)

(๓.๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติราชการประจำปีไปดำเนินการ (อธิบายถึงกระบวนการ/แนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการประจำปี ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ)

**๕) การจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจาก
กระทรวง/กรม (แบบ จ.๓ : กรณีจังหวัด/ แบบ กจ.๓ : กรณีกลุ่มจังหวัด)**

ในการจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (แบบ จ.๓ : กรณีจังหวัด/แบบ กจ.๓ : กรณีกลุ่มจังหวัด) ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอแผนงานโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูงและมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ไม่จำกัดจำนวนแผนงานโครงการที่ขอเสนอ พร้อมทั้งจัดเรียงลำดับความสำคัญ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้ประมวลรวบรวม และประสานแจ้งกระทรวงเพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการของกระทรวง/กรม ต่อไป โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนงานโครงการฯ จ.๓/กจ.๓ ตามตัวอย่างแบบฟอร์มด้านล่าง และจัดทำโครงการแบบย่อ (๑ ชุด ต่อ ๑ โครงการ) ทั้งนี้ โครงการต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยดำเนินการตามแนวทางและแบบฟอร์มที่กำหนด ดังนี้

(๑) พิจารณาตรวจสอบความซ้ำซ้อนของโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๒) พิจารณาตรวจสอบกระทรวง/กรม ที่ขอรับการสนับสนุน และหน่วยดำเนินการให้ถูกต้อง โดยเฉพาะส่วนราชการระดับกระทรวง เช่น สำนักนายกรัฐมนตรี ส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือ ทบวง และองค์การมหาชน ทั้งนี้ ในส่วนของรัฐวิสาหกิจ ให้ระบุกระทรวงเป็นกระทรวงที่สังกัดหรือที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ระบุประเภทกิจกรรมสำคัญของโครงการให้ชัดเจน กรณีงานก่อสร้างให้ระบุรายละเอียดการก่อสร้าง และกรณีการฝึกอบรมให้ระบุกลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมให้ครบถ้วน

(๔) สำหรับหน่วยดำเนินการที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการจัดทำคำของบประมาณเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

(๔.๑) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เสนอคำขอตีงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ โดยตรงให้ระบุกระทรวงที่ขอรับการสนับสนุนเป็นกระทรวงมหาดไทย และให้ระบุกรมที่ขอรับการสนับสนุนเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล)

(๔.๒) กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยื่นคำขอตีงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ระบุกระทรวงที่ขอรับการสนับสนุนเป็นกระทรวงมหาดไทย และกรมที่ขอรับการสนับสนุนเป็นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล)

ตัวอย่างแบบฟอร์มการจัดทำแบบรายงานแผนงานโครงการฯ จ.๓/กจ.๓

ลำดับ	โครงการ	กระทรวง (ที่ขอรับ การสนับสนุน)	กรม (ที่ขอรับ การสนับสนุน)	ความสอดคล้อง กับประเด็นการ พัฒนาจังหวัด	กิจกรรมสำคัญ ของโครงการ	รายการ (ตามรูปแบบของ สำนักงบประมาณ)	หน่วย ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)
รวม _____ โครงการ								_____ บาท

๖) การแจ้งแผนต่อส่วนราชการอื่นในพื้นที่

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วย ให้หน่วยงานของรัฐหน่วยนั้นทราบ เพื่อประสานการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

๗) การจัดทำบันทึกความร่วมมือในการบูรณาการการจัดทำโครงการและงบประมาณ

ตามมาตรา ๕๖ ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด จัดประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐเพื่อจัดทำบันทึกความร่วมมือในการบูรณาการการจัดทำโครงการและงบประมาณจากทุกแหล่งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด โดยอย่างน้อยต้องระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงาน ตลอดจนงบประมาณที่ใช้ การแบ่งงานและการเชื่อมประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนการดูแลบำรุงรักษาสิ่งสาธารณูปโภคหรือสิ่งก่อสร้างหรือระบบอื่นที่เกิดขึ้น

๘) การสรุปการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสรุปรายการโครงการ กิจกรรม และงบประมาณที่ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

๓.๕ หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีและการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กำหนดให้เมื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องเร่งรัดดำเนินโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานและการเบิกจ่ายที่รัฐบาลกำหนด ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงการทุกกรณีให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัดนำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับความเห็นชอบ

๒) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ โดยการเพิ่มโครงการใหม่ที่มีได้อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี

ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจัดทำโครงการใหม่ตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจาก ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนด มายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบและรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ

๓) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ

(๑) การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ ใน ๘ กรณีดังต่อไปนี้ ให้เป็นอำนาจของ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้หารือสำนักงบประมาณและดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ให้รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาส ที่ได้รับความเห็นชอบ

(๑.๑) การดำเนินโครงการที่อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่ง ก.บ.บ. ให้ความเห็นชอบ แต่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เฉพาะโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีนั้น ๆ ได้แก่ โครงการที่ได้รับความเห็นชอบในกรอบวงเงิน (Y๑) โครงการที่ได้รับความเห็นชอบเกินกรอบวงเงิน (Y๒) รวมทั้งการขยายผลการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายโครงการเดิมให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น

(๑.๒) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม อันเนื่องมาจากการปรับลดงบประมาณของสำนักงบประมาณ รวมทั้งการปรับลดงบประมาณในขั้นตอนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

(๑.๓) การแก้ไขข้อความที่พิมพ์คลาดเคลื่อน ตกหล่น ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

(๑.๔) การเปลี่ยนแปลงประเภทงบรายจ่าย โดยไม่มีผลทำให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของรายการตามที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม

(๑.๕) การเปลี่ยนแปลงหน่วยดำเนินงานหรือเพิ่มหน่วยดำเนินงาน โดยที่วัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม พื้นที่ดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมายไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ หน่วยดำเนินงานดังกล่าวต้องมีการกิจโดยตรงตามกฎหมาย

(๑.๖) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(๑.๗) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดครุภัณฑ์ ชนิด จำนวน คุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ที่ไม่มีผลกระทบต่อการใช้งาน หรือไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประเภทหรือปริมาณครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ

(๑.๘) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมในงบดำเนินงาน อาทิ สถานที่จัด จำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนรุ่น ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าตอบแทน และระยะเวลาที่ไม่ทำให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ได้รับประโยชน์ในภาพรวมของโครงการน้อยลง

(๒) การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ นอกเหนือจากกรณีตามข้อ ๑)

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดมายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณากันกรอง และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการประจำภาค โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ

๔) การใช้งบประมาณเหลือจ่าย

การใช้งบประมาณเหลือจ่ายเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้ ให้เป็นอำนาจของ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้หารือสำนักงบประมาณและดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้รายงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาส ที่ได้รับความเห็นชอบ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะต้องเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๑) การจ่ายเงินตามค่าพิพาทของศาล หรือชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ เฉพาะกรณีบริหารจัดการของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอ

๒) การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กรณีกลุ่มจังหวัดเดิมให้เบิกเงินชดเชยค่างานก่อสร้างฯ (ค่า K) จากงบประมาณเหลือจ่ายของกลุ่มจังหวัดที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน

๓) ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๕) การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อนำงบประมาณรายจ่ายไปจ่ายชดเชยงบประมาณรายจ่ายที่พับไป

โดยต้องเป็นงบประมาณรายจ่ายที่พับไปจากโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเท่านั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจาก ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดมายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบและรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้เจียดจ่ายจากงบประมาณเหลือจ่ายก่อน หากไม่เพียงพอให้ขอโอนเปลี่ยนแปลงจากงบประมาณปกติ

บทที่ ๔

เทคนิคและเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

เทคนิคและเครื่องมือในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๔.๑ หลักการและขั้นตอนการวางแผน

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นการพัฒนาเชิงกลยุทธ์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกรอบการพัฒนาที่ครอบคลุมมิติการพัฒนาด้านต่าง ๆ และมีกลยุทธ์ชัดเจน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะช่วยนำทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในระยะเวลาที่กำหนด แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นเครื่องมือการพัฒนาพื้นที่ที่เกิดจากการร่วมกันทำงานของทุกภาคส่วน ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยมีผู้แทนในภาคต่าง ๆ ร่วมกันคิดและวิเคราะห์การพัฒนาจากความต้องการของพื้นที่ การจัดทำแผนเป็นวางแผนทุกระดับยังจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ป้องกันมิให้เกิดปัญหาและความผิดพลาด หรือลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในอนาคต การกำหนดทิศทางพัฒนาเชิงกลยุทธ์จะทำให้การดำเนินการ การประสานงาน การใช้ทรัพยากร และงบประมาณของจังหวัด เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพิ่มความรับผิดชอบ ลดความเสี่ยง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน วัตถุประสงค์เหล่านี้ร่วมกันทำให้เกิดการพัฒนาที่ครอบคลุมมิติการพัฒนารอบด้านสำหรับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ดังนี้

๑) **แผนพัฒนาจังหวัด** เป็นแผนที่มีความครอบคลุมทุกมิติการพัฒนามุ่งตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัดและขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาค ตามศักยภาพและโอกาสของพื้นที่

๒) **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** เป็นแผนที่เป็นการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค ในประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือความต้องการแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด และต้องมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับผลประโยชน์ มากกว่า ๑ จังหวัด

๔.๒ ขั้นตอนในการวางแผนและเครื่องมือในการวางแผน

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด องค์กรจำเป็นจะต้องตอบคำถามที่สำคัญ ๔ ประการ

๑) “ปัจจุบันเราอยู่ ณ จุดใด” (Where are we now?) หรือ **การวิเคราะห์ปัจจัยในการพัฒนา** คือ การวิเคราะห์ปัจจัยและสถานะที่เกี่ยวข้องกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อที่จะได้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ รวมทั้งสถานะของตนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การวิเคราะห์ปัจจัยในการพัฒนาจะทำให้ทราบว่าปัจจัยหรือสถานะแวดล้อมภายนอกมีลักษณะอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะใด และก่อให้เกิดโอกาสและข้อจำกัดอย่างไรบ้าง นอกจากนี้การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์จะช่วยให้ทราบถึงทรัพยากรและความสามารถที่มีอยู่ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดว่าเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนอย่างไร และจะเอื้อต่อการบรรลุความได้เปรียบทางการแข่งขันได้อย่างไร

๒) “ในอนาคตเราต้องการไปสู่จุดใด” (Where do we want to be?) หรือ **การกำหนดทิศทางขององค์กร** คือ การกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ภารกิจ และประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งจะเป็นการบ่งชี้ว่า จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะมุ่งไปในทิศทางใด หรือลักษณะการดำเนินงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ การกำหนดทิศทางขององค์กรยังมีส่วนช่วยในการแปลงเป้าหมายการพัฒนาหรือภารกิจให้กลายเป็น วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่มีลักษณะที่ชัดเจนขึ้น

๓) “เราจะทำอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลตามข้อ ๒” (How do we get there?) หรือ **การกำหนดประเด็นการพัฒนา** การนำข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่ได้รับจากการกำหนดทิศทางขององค์กร และการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก และภายในองค์กรมาจัดทำเป็นแผนพัฒนา รวมทั้งระบบการประเมินและคัดเลือกว่าแนวทางการพัฒนาใด ที่มีความเหมาะสมกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมากที่สุด ในการจัดทำแนวทางการพัฒนาเป็นการกำหนดแนวทาง วิธีการ และกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร เพื่อช่วยให้สามารถบรรลุถึงภารกิจและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ โดยนำเอาการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอกและภายในองค์กรมาพิจารณาประกอบ

๔) “เราจะต้องทำหรือปรับเปลี่ยนอะไรบ้างเพื่อไปถึงจุดนั้น” (What do we have to do or change in order to get there?) หรือ **การนำเป้าหมายการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ** เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ เนื่องจากหากแม้จะมีการวิเคราะห์หรือวางแผนการพัฒนาไว้ดีเพียงใด หากการปฏิบัติตามเป้าหมายขององค์กรไม่มีประสิทธิภาพ ความพยายามในการวิเคราะห์หรือวางแผนย่อมไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ใด ๆ ดังนั้น เมื่อจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้กำหนด ทิศทางขององค์กร วิเคราะห์ปัจจัยด้านต่างๆ และจัดทำเป้าหมายการพัฒนาแล้ว จะต้องนำเป้าหมายการพัฒนา ที่ได้วางแผนจัดทำและคัดเลือกไว้มาดำเนินการประยุกต์ปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ในปัจจุบัน แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดถูกกำหนดให้มีลักษณะเป็นแผนรวม (Comprehensive Plan) ซึ่งเป็นแผนที่ทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการในระยะยาว โดยจะต้องครอบคลุมภารกิจทุกมิติของการพัฒนา จังหวัด/กลุ่มจังหวัด นอกจากนี้ จะต้องมีการปฏิบัติการ (Operational Plan) ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดขึ้นมาใช้สำหรับ แต่ละกิจกรรมโดยเฉพาะ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ประกอบด้วย ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การสร้างความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกัน

การสร้างความเข้าใจและข้อตกลงร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ก่อนจะเริ่ม กระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ผู้ว่าราชการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มจังหวัด ในฐานะกลไกหลักในการขับเคลื่อน และบูรณาการแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ต้องสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้แก่ทุกภาคส่วน ทั้งในประเด็น นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผน รูปแบบการดำเนินการ การมีส่วนร่วม และผู้รับผิดชอบหลัก ผ่านการประชุมหารือหรือการแจ้งเวียนแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา โดยทุกภาคส่วนต้องมีการเชิญผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียภายนอก เช่น ภาคประชาชน หรือภาคเอกชน เข้ามาร่วมรับฟังการประชุมการจัดทำแผนตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อช่วยผลักดันให้เกิดการกำหนดปัญหาความต้องการของพื้นที่ แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ไปสู่การจัดทำแผน และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ผ่านการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนและประชาชนที่ดำเนินการในพื้นที่ ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง

ในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้สะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคที่เป็นการบูรณาการการทำงานในทุกหน่วยงานในพื้นที่

ขั้นตอนที่ ๒ การสำรวจ ทบทวน และวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต

ขั้นตอนนี้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมภายใน (Internal Factors) และปัจจัยแวดล้อมภายนอก (External Factors) ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพ และโอกาสของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับการสำรวจ ทบทวน และวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต

◆ SWOT Analysis

◆ PESTEL

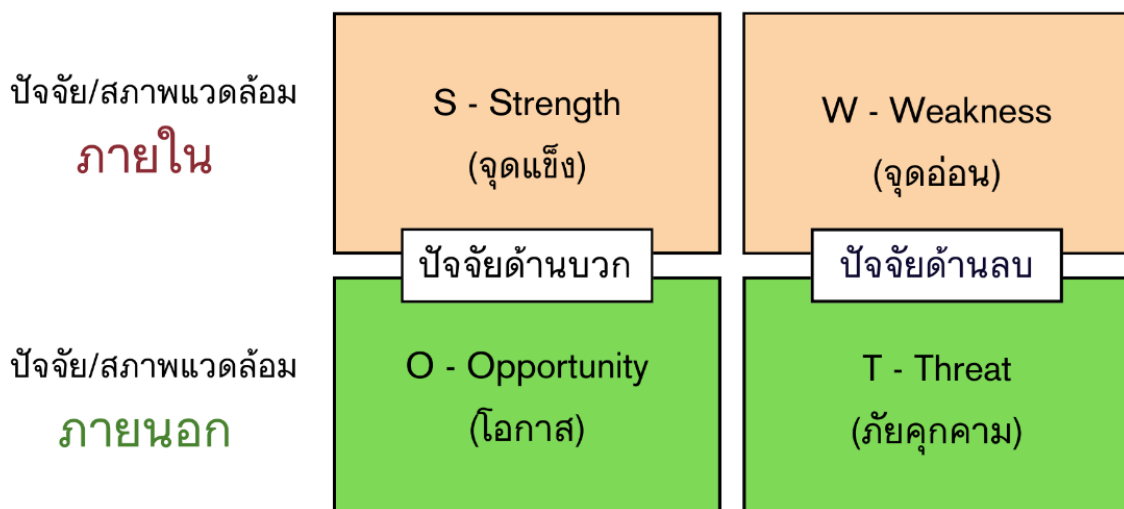
◆ Foresight

๑) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

SWOT Analysis เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่ช่วยให้สามารถวางแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้อย่างมีกลยุทธ์ และสามารถกำหนดประเด็น แนวทาง และโครงการการพัฒนาได้ตรงกับความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง ด้วยวิธีการที่เป็นระบบการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมถึงโอกาสและภัยคุกคามจากสภาวะแวดล้อมภายนอก โดยความสำคัญของการวิเคราะห์ SWOT คือความสามารถในการให้ความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ช่วยให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดตัดสินใจอย่างมีข้อมูล กำหนดเป้าหมายที่มีลำดับความสำคัญ และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้ข้อมูลเชิงลึกที่ได้รับจากการวิเคราะห์ SWOT จะสามารถพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและโอกาส การแก้ไขจุดอ่อน และการลดความเสี่ยงจากภัยคุกคาม วิธีการที่ครอบคลุมนี้ไม่เพียงแต่เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน แต่ยังสนับสนุนการปรับปรุงและการปรับตัวในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการ SWOT Analysis ควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สถานการณ์ด้วย เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะสะท้อนสิ่งที่เกิดขึ้นจริงของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอย่างรอบด้านมากขึ้น

แผนภาพที่ ๑๗ : SWOT Analysis

S – Strength (จุดแข็ง) คือ คุณสมบัติหรือทรัพยากรที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีและสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะสูง ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นที่ต้องการของตลาดหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นต้น โดยจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สามารถใช้จุดแข็งเหล่านี้เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

W – Weakness (จุดอ่อน) คือ ข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดภายในองค์กรที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมาย เช่น การขาดทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะสูง ไม่มีทรัพยากรธรรมชาติ หรือเทคโนโลยีที่ล้ำหลัง เป็นต้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรวิเคราะห์จุดอ่อนและหาวิธีการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

O – Opportunity (โอกาส) คือ ปัจจัยภายนอกที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดสามารถใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาและสร้างโอกาสในการเติบโต เช่น ตลาดใหม่ที่กำลังเติบโต การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริม เป็นต้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดสามารถใช้โอกาสเหล่านี้ในการขยายตลาด พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือเข้าร่วมโครงการใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ

T – Threat (ภัยคุกคาม) คือ ปัจจัยภายนอกที่อาจส่งผลกระทบในทางลบต่อการดำเนินงานหรือความสำเร็จของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เช่น การแข่งขันที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและข้อบังคับ หรือการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค เป็นต้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรระบุมภัยคุกคามและพัฒนากลยุทธ์ในการลดความเสี่ยงหรือเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

ทั้งนี้ การที่จะระบุว่าสิ่งใดเป็นโอกาสหรือภัยคุกคามนั้น จะต้องคำนึงถึงบริบทหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจากในบางสถานการณ์อาจส่งผลให้โอกาสกลายเป็นภัยคุกคาม หรือภัยคุกคามกลับกลายเป็นโอกาสก็ได้ ดังนั้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจึงจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมตลอดเวลา

ขั้นตอนที่สำคัญสำหรับการวิเคราะห์และกำหนด SWOT ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีดังนี้

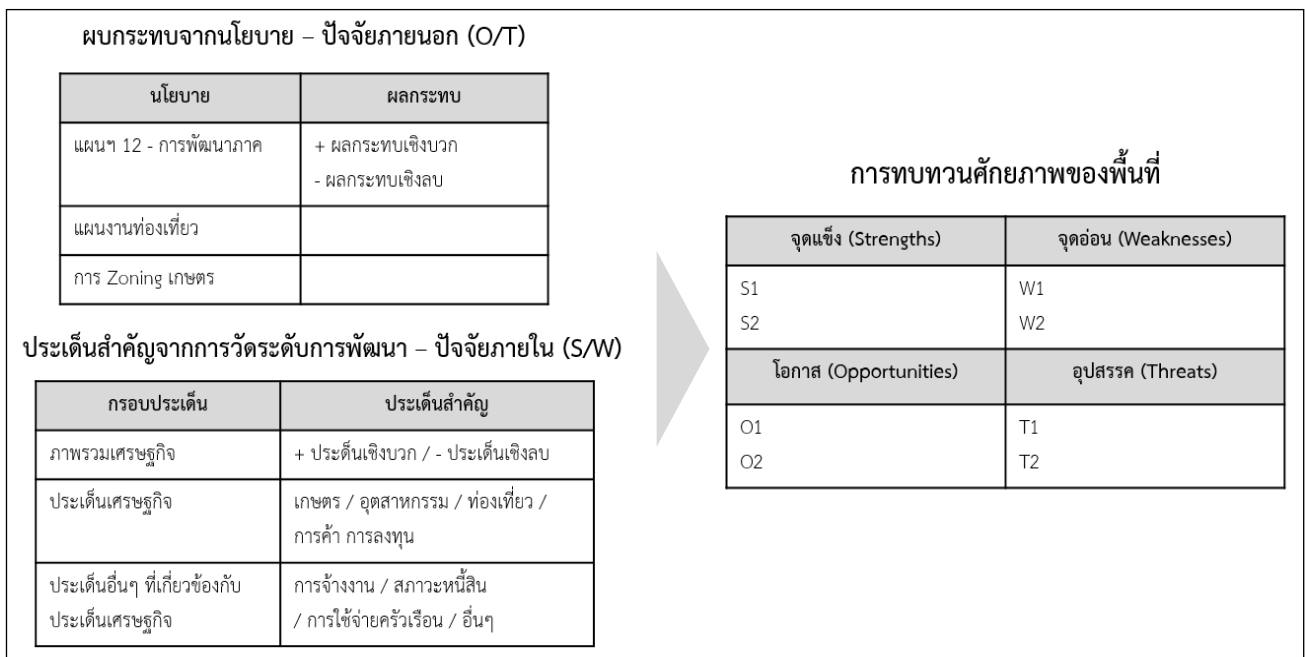
(๑) ร่วมกันให้น้ำหนักโดยพิจารณาจาก “จุดแข็ง/จุดอ่อนที่มีศักยภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่ม” (Potential Impact) และ “จุดแข็ง/จุดอ่อนที่มีความสำคัญเชิงเปรียบเทียบ” (Relative Important) โดยใช้เกณฑ์ปริมาณต่ำมาก = ๑ ต่ำ = ๒ กลาง = ๓ สูง = ๔ สูงมาก = ๕ โดยจัดทำเป็นตาราง และดำเนินการเช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (สำหรับจุดแข็ง /โอกาสให้มีค่าเป็นบวก และจุดอ่อน/ภัยคุกคามให้มีค่าเป็นลบ) ดังนี้

แผนภาพที่ ๑๘ : ตารางการเปรียบเทียบความสำคัญ

จุดแข็ง	จุดแข็งที่มีศักยภาพส่งผลกระทบต่อกลุ่ม					จุดแข็งที่มีความสำคัญเชิงเปรียบเทียบ					รวม
	สูง มาก ๕	สูง ๔	กลาง ๓	ต่ำ ๒	ต่ำ มาก ๑	สูง มาก ๕	สูง ๔	กลาง ๓	ต่ำ ๒	ต่ำ มาก ๑	
๑.	✓					✓					๑๐
๒.			✓					✓			๖
๓.		✓								✓	๕

(๒) นำคะแนนของจุดแข็งกับจุดอ่อนหักลบกัน และนำคะแนนของโอกาสและภัยคุกคามหักลบกัน เพื่อดูว่าคะแนนใดสูงกว่า ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดว่าอยู่ในสถานะอย่างไร และเมื่อได้ข้อมูลผลกระทบจากนโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญ (ปัจจัยภายนอก) ประกอบกับการวิเคราะห์ประเด็นจากการวัดระดับการพัฒนา (ปัจจัยภายใน) เข้ามาประกอบกันแล้วนั้น ก็จะสามารถนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดผ่านเครื่องมือ SWOT Analysis ที่สะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคสำคัญของพื้นที่ได้

แผนภาพที่ ๑๙ : กรอบแนวทางการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่

(๓) เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT ครบถ้วนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดทิศทางในการพัฒนาของจังหวัดโดยใช้การวิเคราะห์เทวเมทริกซ์ (TOWS Matrix) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับโอกาส จุดแข็งกับข้อจำกัด จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับข้อจำกัด ซึ่งผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในข้อมูลแต่ละคู่ดังกล่าว ทำให้เกิดกลยุทธ์ ๔ ประเภท คือ

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรุก	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงแก้ไข เพื่อให้องค์กรนำแนวคิดหรือวิธีใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ไขจุดอ่อนที่องค์กรมีอยู่ได้
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อมที่เป็นจุดแข็งและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงป้องกัน เพื่อให้องค์กรสามารถใช้จุดแข็งที่มีอยู่ในการป้องกันข้อจำกัดที่มาจากภายนอก	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) ได้มาจากการนำข้อมูลการประเมินสภาพแวดล้อม ที่เป็นจุดอ่อนและข้อจำกัดมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในเชิงรับ เพราะองค์กรเผชิญกับทั้งจุดอ่อนและข้อจำกัดภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้

๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการกำหนดนโยบาย (PESTEL)

PESTEL เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการกำหนดนโยบาย สามารถนำมาปรับใช้ควบคู่กับ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอกได้ชัดเจนมากขึ้น โดยใช้การวิเคราะห์ใน ๖ มิติ ได้แก่ มิติการเมือง (P: political) มิติเศรษฐกิจ (E: economic) มิติสังคม (S: social) มิติเทคโนโลยี (T: technological) มิติสิ่งแวดล้อม (E: environmental) และนิติกฎหมาย (L: legal) ซึ่งจะช่วยให้อ่านแนวโน้มของท้องถิ่น ชุมชน และประเทศไทย ตลอดจนบริบทของนานาชาติดังจังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องเผชิญในอนาคต

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการกำหนดนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ จะเป็นการระบุประเด็นสำคัญจากนโยบายหรือยุทธศาสตร์สำคัญ พร้อมการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่มีผลต่อการพัฒนาของพื้นที่ในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องครอบคลุมและสะท้อนบริบทของพื้นที่มากที่สุด จึงควรกำหนดกรอบในการศึกษาทบทวนนโยบายและยุทธศาสตร์ในหลากหลายระดับ ตั้งแต่ระดับทิศทางการพัฒนาโดยรวมของประเทศ (National Level) ระดับประเด็นสำคัญ (Agenda Level) ระดับพื้นที่ (Area Level) รวมถึงนโยบายขับเคลื่อนสำคัญของรัฐบาลที่ต้องการผลักดันลงไปในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ด้วย โดย PESTEL เป็นเครื่องมือที่สามารถนำมาปรับใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกได้มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมในทุกมิติซึ่งจะช่วยให้อ่านจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเข้าใจภาพรวมได้ โดย PESTEL ประกอบด้วย

- ❖ ปัจจัยด้านการเมือง (P - Politic Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติการเมือง ซึ่งเป็นการพิจารณาประเด็นต่างๆ เช่น เสถียรภาพทางการเมือง นโยบายของรัฐบาล นโยบายการเงินการคลัง มาตรการภาษี ฯลฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อพื้นที่หรือกลุ่มธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

- ❖ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (E - Economic Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติเศรษฐกิจซึ่งเป็นการพิจารณาประเด็นต่างๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน อัตราการจ้างงาน/ว่างงาน ราคาต้นทุนของวัตถุดิบในการผลิต ฯลฯ ซึ่งที่อาจมีผลกระทบต่อพื้นที่หรือกลุ่มธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

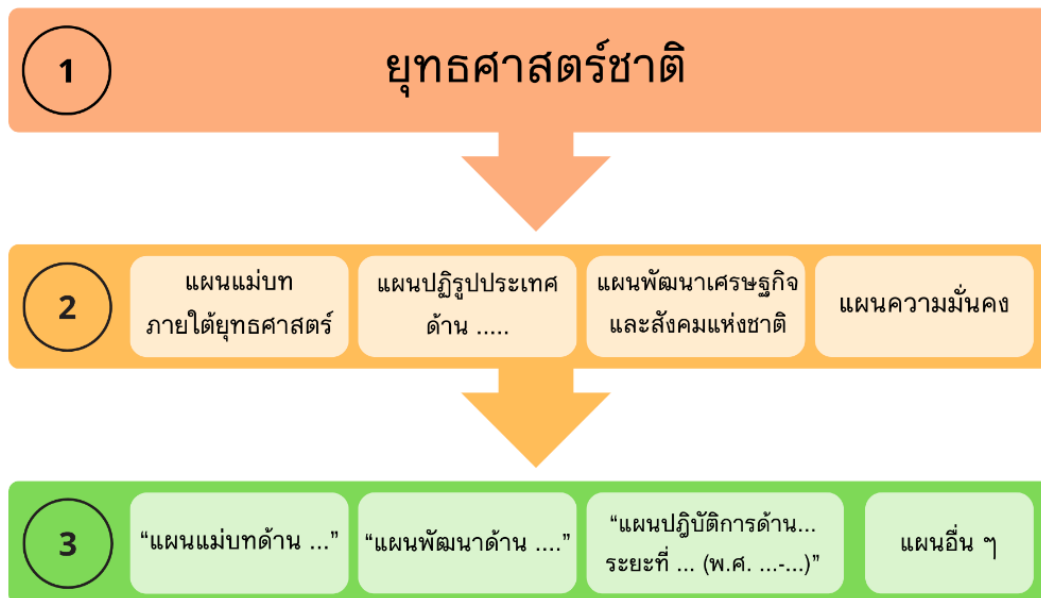
- ❖ ปัจจัยด้านสังคม (S - Social Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติด้านสังคม ซึ่งเป็นการพิจารณาประเด็นต่างๆ เช่น โครงสร้างประชากร ระดับการศึกษา การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต ค่านิยม หรือทัศนคติของประชากรในพื้นที่ซึ่งจะช่วยให้สามารถทำนาย หรือสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้

- ❖ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (T - Technological Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติเทคโนโลยีซึ่งเป็นการพิจารณาถึงระดับของนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่อาจกระทบต่อการทำงานของภาครัฐ พื้นที่หรือกลุ่มธุรกิจ/อุตสาหกรรมหลักของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เช่น การเปลี่ยนผ่านของเทคโนโลยีจากอนาล็อกสู่ดิจิทัล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์รูปแบบใหม่ แนวโน้มเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม และการสื่อสาร

- ❖ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (E - Environmental Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เช่น สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ปริมาณขยะ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษ

❖ ปัจจัยด้านกฎหมาย (L - Legal Factor) : การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกในมิติด้านกฎหมายซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ตลอดจนภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เช่น การเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ของประเทศ และระหว่างประเทศ

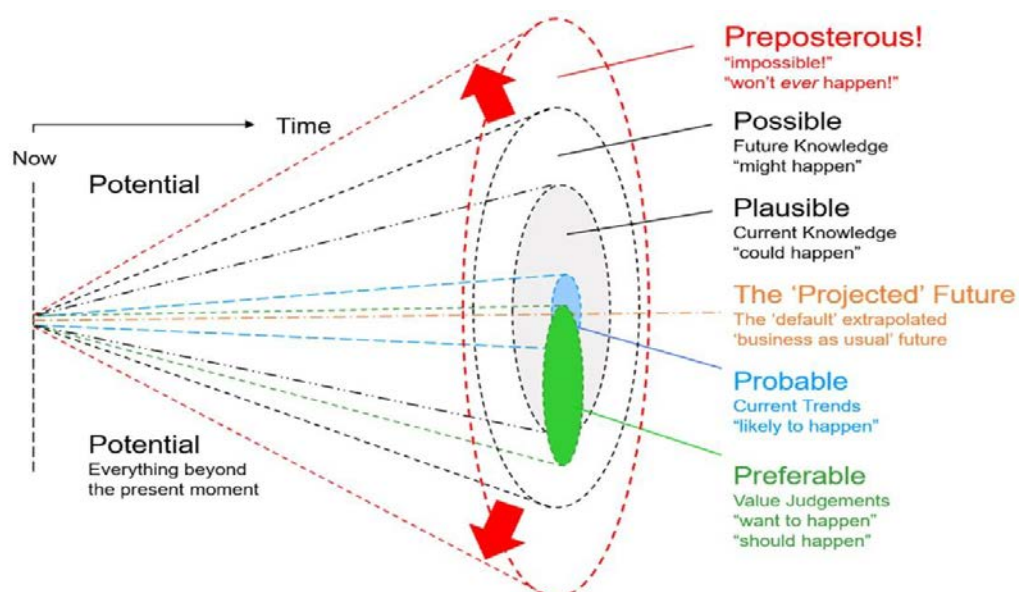
แผนภาพที่ ๒๐ : กรอบการวิเคราะห์นโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญ

๓) Foresight การวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดความได้เปรียบในอนาคต

Foresight เป็นกระบวนการคาดการณ์อนาคตอย่างเป็นระบบและมีความน่าเชื่อถือ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง และการทหารที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อการกำหนดทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและเหมาะสมต่อบริบทของสังคมอนาคต

แผนภาพที่ ๒๑ : Future Cone แสดงความเป็นไปได้ของการเกิดภาพอนาคตกับระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

ภาพกรวยอนาคต คือ การแสดงระยะเวลาที่ยาวนานออกไปเท่าไร ปากกรวยก็จะยิ่งกว้างมากขึ้น ทำให้การคาดการณ์และมองภาพอนาคตทำได้ยากมากขึ้น สิ่งที่จะควบคุมให้ปากกรวยแคบลงจนใกล้เคียง Projected Future ก็คือ การรวบรวมข้อมูลที่ดี เพื่อให้ได้ Trends และ Driving Forces ที่มีประสิทธิภาพ

กระบวนการจัดทำ ภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight) ก่อนเริ่มกระบวนการจัดทำภาพอนาคต (Foresight) ควรให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นในประเด็นต่อไปนี้

- ❖ การเชิญผู้เข้าร่วมระดมความคิด ควรเชิญ Stakeholders ที่มีความเกี่ยวข้องกับ Focal question ที่ศึกษาให้ครอบคลุม STEEP ทุกมิติมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- ❖ การสื่อสารให้ผู้เข้าร่วมระดมความคิดเข้าใจบทบาทและหน้าที่ในฐานะผู้เชี่ยวชาญตาม Focal question ที่เป็นทั้งผู้ให้ข้อมูลเหตุการณ์ องค์ความรู้และความคิดเห็นในการสร้างภาพอนาคต
- ❖ การจัดเตรียมสถานที่ประชุมเชิงปฏิบัติการ ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะให้คณะผู้เข้าร่วมระดมความคิด สามารถดำเนินกิจกรรมได้ เช่น กระดาษบันทึก (Post it) ปากกา เป็นต้น

หลังจากเตรียมความพร้อมข้างต้นแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ๘ Module ดังนี้

(๑) Module 1: Focal Question & Timeline เป็นการกำหนดโจทย์ในการจัดทำภาพอนาคต ทำให้เห็นขอบเขตและบริบทของข้อมูลเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องและช่วงเวลาในอนาคตที่ต้องการศึกษา เช่น ต้องการจัดทำภาพอนาคตในระดับใด ครอบคลุมพื้นที่กว้างเพียงใด และเป็นภาพอนาคตในระยะไกลเพียงใด (กี่ปี) เป็นต้น

(๒) Module 2: Strategic Intelligence Scanning (SIS) คือ การค้นหาและรวบรวมข้อมูลในรูปแบบของเหตุการณ์ (Events) ที่คล้ายคลึงกัน นำมาจัดเป็นกลุ่มเหตุการณ์ (Cluster) เพื่อวิเคราะห์หารูปแบบ (Pattern) ของการเกิดและแนวโน้ม (Trends) ของเหตุการณ์ในอนาคต

(๓) Module 3: Environmental Scanning เป็นกระบวนการตรวจสอบสภาพแวดล้อม เพื่อกวาดสัญญาณที่อาจส่งผลกระทบต่อด้านบวกและลบในแนวระนาบแบบกระจาย กว้างครอบคลุมในทุกมิติของ STEEP-M เรียกผลที่ได้จากตรวจสอบสภาพแวดล้อมนี้ว่า “เหตุการณ์” (Events)

(๔) Module 4: Emerging Issues and Trends ข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้ในรูปแบบของเหตุการณ์ (Events) จาก Module 3 จะถูกนำมาพิจารณากระทั่งออกมาเป็น Trends ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใน Module 4 นี้ จึงเป็นการยกตัวอย่างของการหา Event และ Signal ที่จะเป็น Trends และเกี่ยวข้องกับ Focal Question ที่กำหนด

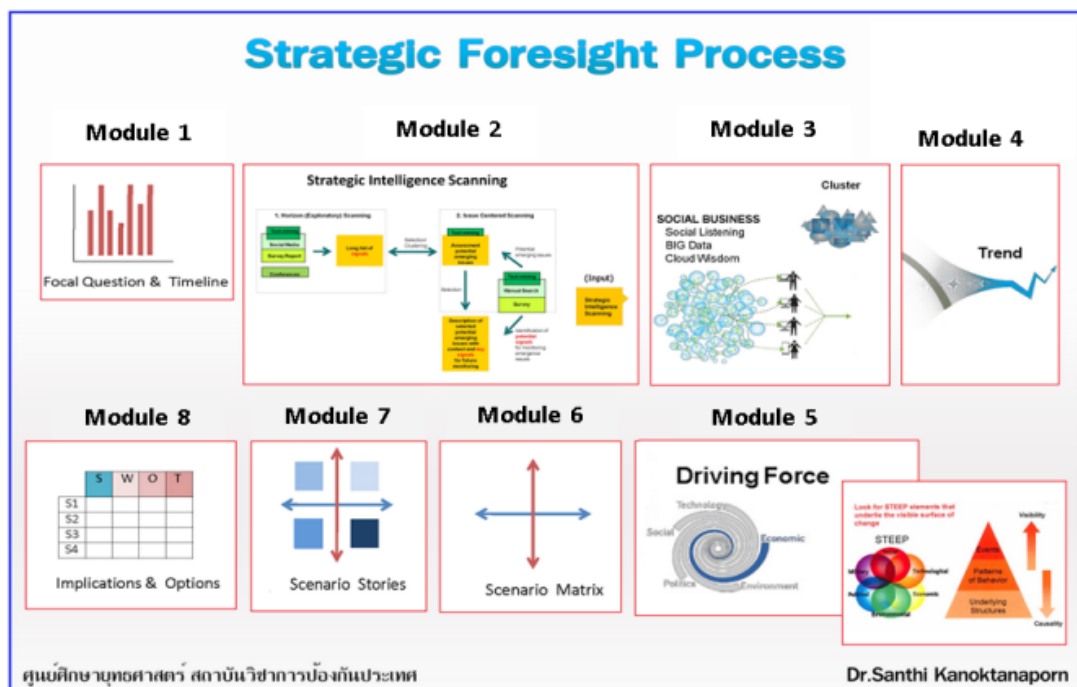
(๕) Module 5: Driving Forces การหา Driving Forces (DF) ที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดแนวโน้ม (Trend) ของเหตุการณ์ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งซึ่งอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๖) Module 6: Scenario Matrix คือ การจินตนาการภาพหรือสถานการณ์ในอนาคต ณ จุดเวลาที่กำหนดไว้ใน Focal question

(๗) Module 7: Developing Scenarios/ Scenario Stories เป็นการสร้างแบบ Deductive บนพื้นฐานของเหตุการณ์อนาคตที่มีความไม่แน่นอนสูง และมีผลกระทบสูง (High Uncertainty and High Impact)

(๘) Module 8: Strategic Options/ Selecting Strategic Options วิเคราะห์หาโอกาสและอุปสรรค (O&T) เพื่อสร้างทางเลือกทางยุทธศาสตร์ (Strategic Options)

แผนภาพที่ ๒๒ : กระบวนการของการจัดทำภาพอนาคตเชิงยุทธศาสตร์ทั้ง ๘ Module

สรุป กระบวนการ Strategic Foresight ตั้งแต่ Module ที่ 1-8 พร้อมทั้งหลักการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เช่น “หลัก PDCR” หลักพึงระวัง “Successful Trap” “กระบวนการ Backcasting” จนกระทั่งถึง “กระบวนการ From To Analysis” หากดำเนินการได้ครบทั้ง ๘ Module ภายใต้อำนาจที่เกี่ยวข้อง ภาพอนาคต (Scenario) ที่ได้ออกมาจะสามารถนำมากำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อตอบภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นและภาพที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตได้ นักวิเคราะห์อนาคตและนักยุทธศาสตร์จึงเป็นเสมือนผู้ประครองห้องกระจกหรือประเทศเดินไปสู่เป้าหมายปลายทางที่กำหนดไว้ใน ๒๐ - ๓๐ ปีข้างหน้าได้ โดยมีกระบวนการ Strategic Foresight เป็นเสมือนกระบอกไฟฉายที่ส่องให้เห็นโอกาสและอุปสรรคที่มีอยู่ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อนำมาวิเคราะห์และพิจารณาให้สิ่งที่เห็นนั้นกลับกลายเป็นตัวผลักดันให้องค์กรพัฒนาต่อไปได้และส่งผลกระทบต่อเป้าหมายปลายทางขององค์กรนั้นน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดทิศทางการพัฒนาของแผน

การกำหนดทิศทางการพัฒนาของแผน มีผลกระทบโดยตรงต่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาและการมุ่งเน้นการกำหนดทิศทางการระยะยาวของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เนื่องจากการกำหนดทิศทางการพัฒนาจะเป็นกรอบหลักในการกำหนดประเด็นการพัฒนาและวิสัยทัศน์การที่เป็นไปได้ เพื่อการบรรลุต่อเป้าหมายการพัฒนาที่กำหนดไว้ จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรนำข้อมูลที่ประมวลและวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ ๒ มาสร้างให้เห็นภาพแนวโน้มในอนาคต โดยมองหาโอกาส อุปสรรค และทางเลือกสำหรับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ รวมถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องที่อาจมีผลกระทบในการดำเนินการในอนาคต

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับการกำหนดทิศทางการพัฒนาของแผน

- ◆ Benchmarking
- ◆ Positioning
- ◆ Product Champions
- ◆ Value Chains

๑) การเปรียบเทียบ (Benchmarking)

Benchmarking คือ กระบวนการวัดและเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ บริการ และวิธีปฏิบัติ กับองค์กรที่ดำเนินการเรื่องเดียวกัน หรือมีลักษณะการพัฒนา ลักษณะธุรกิจ การผลิตสินค้า หรือเป้าหมายการดำเนินการในอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยทั่วไปนิยมใช้การเปรียบเทียบกับองค์กรที่สามารถทำได้ดีกว่า เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการที่สูงขึ้นและการปรับปรุงองค์กรให้ดีขึ้น สำหรับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสามารถเปรียบเทียบกับพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอื่น หรือจังหวัดกับเมืองต้นแบบในต่างประเทศ ซึ่งมีลักษณะภูมิศาสตร์และโครงสร้างเศรษฐกิจหรือสังคมคล้ายเคียงกับทิศทางการพัฒนาที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดกำหนดไว้ การเปรียบเทียบมีประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ๒ ประเด็นหลัก ได้แก่

(๑) ความเข้าใจในองค์กร : แนวคิดการเปรียบเทียบทั้งในมิติสมรรถนะ ประสิทธิภาพและผลการดำเนินงาน ช่วยให้องค์กรรู้ถึงศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน และสมรรถนะขององค์กร ได้ตรวจสอบการเปลี่ยนแปลง การบ่งชี้ความสำเร็จ หรือการสะท้อนผลการดำเนินการและการพัฒนาขององค์กรว่าประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่

(๒) มีแนวทางการพัฒนาองค์กร : แนวคิดการเปรียบเทียบสร้างแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับองค์กร โดยใช้องค์กรต้นแบบ (Best Practices) เป็นตัวแบบการพัฒนาโดยศึกษาแนวทาง การดำเนินงานขององค์กรต้นแบบในการจัดการหรือแก้ปัญหาในแต่ละมิติอย่างไร

ตัวอย่างการเปรียบเทียบที่ได้รับความนิยมและมีความสะดวกในการดำเนินการ

❖ **การเปรียบเทียบภายในองค์กร (Internal Benchmarking)** การเปรียบเทียบการดำเนินการภายในขององค์กรผ่านตัวชี้วัดในมิติต่าง ๆ เช่น สมรรถนะ ประสิทธิภาพ และผลการดำเนินงานเพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน และสมรรถนะขององค์กร และใช้เป็นทิศทางการพัฒนาขององค์กรต่อไปในอนาคต

❖ **การเปรียบเทียบภายนอกองค์กร (External Benchmarking)** การเปรียบเทียบการดำเนินการระหว่างคู่เทียบหรือคู่แข่งผ่านตัวชี้วัดในมิติต่าง ๆ เช่น สมรรถนะ ประสิทธิภาพ และผลการดำเนินงานเพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร ความแตกต่างของสมรรถนะ และศักยภาพในการดำเนินการ ตลอดจนวิธีการดำเนินงานเพื่อที่องค์กรจะสามารถพัฒนาได้เทียบเท่าหรือเหนือกว่าคู่เทียบหรือคู่แข่ง

๒) การวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (Positioning)

สถานการณ์ของโลกและประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ส่งผลให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดพบความท้าทายที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงไปจากความท้าทายในอดีต เป็นผลให้ไม่สามารถยึดติดกับการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาแบบเดิมหรือเพียงด้านใดด้านเดียวได้ นอกจากนี้ ปัจจัยในการแข่งขันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเช่นกัน

◆ **เดิม** การแข่งขันที่อาศัยขนาด (Scale-based Competition) การแข่งขันในตลาดมักอาศัยขนาดของธุรกิจเป็นหลัก แต่ปัจจุบัน ขนาดอาจเป็นเพียงส่วนประกอบหนึ่งในการประสบความสำเร็จ แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งขึ้นคือ การแข่งขันที่อาศัยความเร็ว (Speed-based Competition) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค

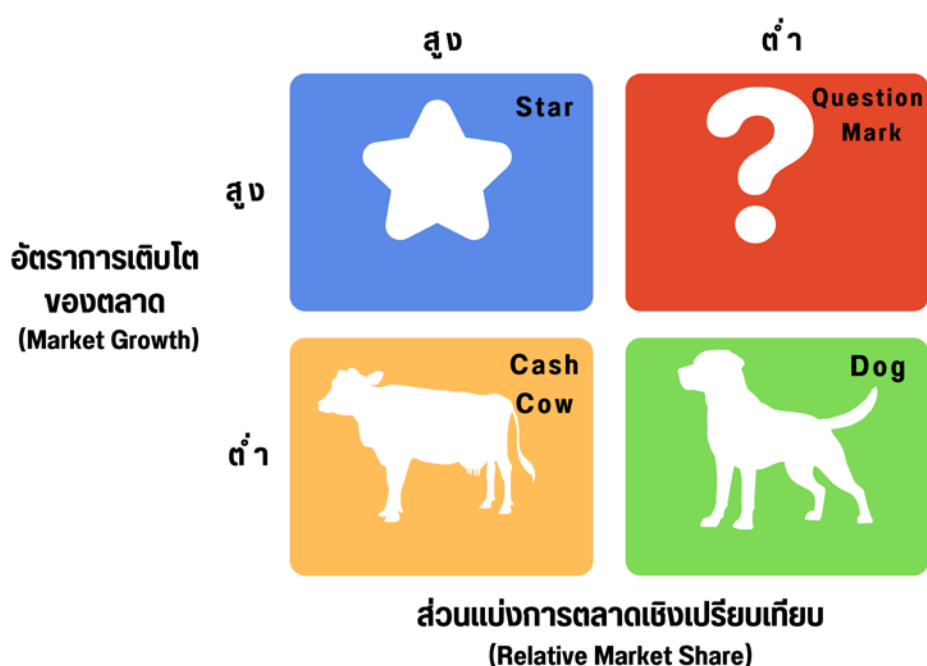
◆ **เดิม** การมีทรัพย์สินที่จับต้องได้เป็นสิ่งสำคัญ (Tangible Assets) แต่ปัจจุบัน ทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เช่น ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ มีความสำคัญมากขึ้น โดยธุรกิจหรือองค์กรจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จ ต่างเน้นที่ความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นในการพัฒนาสินค้าและบริการ

◆ **เดิม** การครอบครองทรัพย์สิน (Owning Assets) แต่เพียงผู้เดียวมีความสำคัญอย่างมาก แต่ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากที่ทรัพย์สินเป็นเจ้าของโดยบุคคลหรือองค์กรเดียว เป็นการเข้าถึงเครือข่ายทรัพย์สินร่วมกัน (Gaining Access Network) เพื่อลดต้นทุนและสร้างพันธมิตรเครือข่าย นอกจากนี้ การพึ่งพิงทุน (Capital Base) เป็นหลักหรือเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้เกิดการพัฒนาได้มากนัก เนื่องจากปัจจุบันการพึ่งพิงความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity Base) มีความจำเป็นมากขึ้น

หลังจากวิเคราะห์ศักยภาพ หรือ “รู้จักตนเอง” แล้ว ประการต่อมาคือการรู้ถึงสถานะ หรือ “รู้ตำแหน่งแห่งที่ของตนเอง” เพื่อวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ หรือ Positioning ซึ่งจะประกอบสำคัญที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานะภาพของจังหวัดได้อย่างถูกต้องและเป็นจริง โดยการกำหนด Positioning นี้เป็นการกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่มีความโดดเด่นและสามารถพัฒนาให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้

เครื่องมือที่นิยมใช้ในการประเมินสถานะหรือวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กร ได้แก่ BCG Matrix หรือ บอสต์สโมเดล เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ที่พัฒนาขึ้นไปเพื่อช่วยองค์กร (Corporate Level Strategy) ในการวิเคราะห์และจัดการผลิตภัณฑ์หรือหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ขององค์กรเชิงเปรียบเทียบ โดยใช้เกณฑ์หลัก ๒ ด้านคือ ส่วนแบ่งตลาดเชิงเปรียบเทียบ (Relative Market Share) และการเติบโตของตลาด (Market Growth) เพื่อที่จะได้สามารถจัดสรรทรัพยากรไปสู่ประเภทโครงการที่มีศักยภาพในการพัฒนา แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

แผนภาพที่ ๒๓ : BCG Matrix

(๑) **กลุ่มดาวรุ่ง (Star)** เป็นกลุ่มหรือธุรกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูง และมีกำลังการขยายตัวในระดับประเทศ ขณะเดียวกันท้องถิ่นก็มีความสามารถในการแข่งขันสูง ผลที่ได้ที่อยู่ในกลุ่มนี้ควรส่งเสริมและลงทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาการเติบโตและสถานะที่แข็งแกร่งในตลาด เช่น ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่เติบโตอย่างรวดเร็วเนื่องจากผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพมากขึ้น

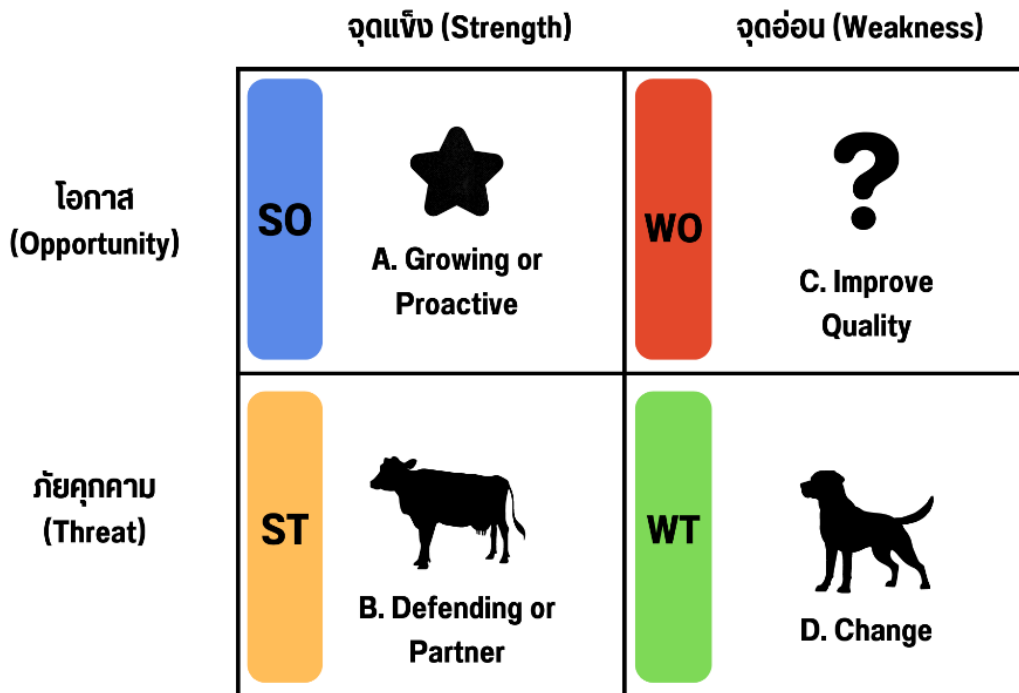
(๒) **กลุ่มน่าสงสัย (Question Mark)** เป็นกลุ่มหรือธุรกิจที่มีส่วนแบ่งการตลาดต่ำในตลาดที่เติบโตสูง และมีการหดตัวลงในระดับประเทศ แต่ท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันสูง เป็นสาขาที่น่าสนใจ เพราะมีอัตราการขยายตัวสูงและมีโอกาสในการพัฒนาไปเป็น “ดาวรุ่ง” ได้ โดยจังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรพิจารณาว่าจะลงทุนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด หรือจะลดหรือยกเลิกการลงทุนหากไม่เห็นศักยภาพในการเติบโตตามที่ต้องการ เช่น ธุรกิจอาหารออร์แกนิก (อาหารอินทรีย์) ที่แม้จะได้รับความนิยมแต่ยังมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำเมื่อเทียบกับอาหารทั่วไป

(๓) **กลุ่มแม่วัวให้นม (Cash Cow)** เป็นกลุ่มหรือธุรกิจที่มีส่วนแบ่งการตลาดสูงในตลาดที่เติบโตต่ำ หรือมีกำลังการขยายตัวเรื่อย ๆ ในระดับประเทศ เพราะตลาดโตช้าและการแข่งขันไม่สูงเหมือนกลุ่ม Star โดยทั่วไปจะเป็นสินค้าหรืออุตสาหกรรมที่ได้ลงทุนหลักปักฐานอย่างดีแล้วในตลาดที่มีความเจริญเติบโตต่ำ จึงไม่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรเพื่อสร้างตลาด เพียงแต่ต้องอาศัยความต่อเนื่องในการรักษาสถานะเอาไว้ด้วยวิธีการรักษามาตรฐานและคอยควบคุมต้นทุน เช่น ธุรกิจมะพร้าวพร้อมดื่มที่มีความต้องการในตลาดสูง แต่เกษตรกรมีข้อจำกัดในการผลิตทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดได้อย่างเพียงพอ

(๔) **กลุ่มสุนัขหรือกลุ่มที่เป็นปัญหา (Dog)** เป็นกลุ่มหรือธุรกิจที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด มีส่วนแบ่งการตลาดต่ำในตลาดที่เติบโตต่ำ เนื่องจากมีการหดตัวในระดับประเทศและท้องถิ่นมีความสามารถในการแข่งขันต่ำ โดยปกติกลุ่มนี้จะทำกำไรน้อยหรือไม่สร้างกำไร และต้องใช้ทรัพยากรค่อนข้างมากเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้ การจัดการในกลุ่มนี้ ควรพิจารณายกเลิกการลงทุนหรือปรับเปลี่ยนกลยุทธ์หากไม่สามารถสร้างกำไรได้ โดยปกติแล้วมักจะเป็นสาขาหรือธุรกิจที่เคยเป็นที่นิยมมาก่อนแต่สังคมเลิกให้ความสนใจในเวลาถัดมา เช่น ธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ที่ความนิยมลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้หลายบริษัทต้องยุติกิจการและหันมาผลิตข่าวออนไลน์เพิ่มขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น สามารถนำมาพิจารณาปรับใช้ในการประเมินสถานภาพและตำแหน่งแห่งที่ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยนำผล SWOT Analysis มาเป็นพื้นฐานในการพิจารณาด้วยเครื่องมือนี้จะช่วยให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทราบศักยภาพของตนเอง มีจุดเน้นที่ชัดเจนว่าต้องการจะมุ่งไปในทิศทางใด รวมทั้งสามารถกำหนดทางเลือกยุทธศาสตร์ในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

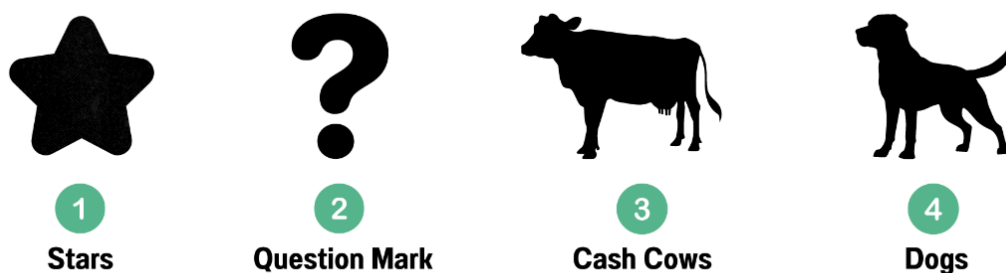
แผนภาพที่ ๒๔ : การนำผล SWOT Analysis มาประยุกต์ใช้กับ BCG Matrix เพื่อวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning

- A. **Growing or Proactive** การเติบโตหรือการรุกเชิงรุกสำหรับด้านที่เป็นจุดแข็งและมีโอกาสในการพัฒนา หรือเทียบเท่ากับกลุ่มดาวรุ่ง (Star)
- B. **Defending or Partner** การป้องกันหรือการร่วมมือสำหรับด้านที่เป็นจุดแข็งแต่มีข้อจำกัดในการพัฒนา หรือเทียบเท่ากับกลุ่มแม่วัวให้นม (Cash Cow)
- C. **Improve Quality** การปรับปรุงคุณภาพสำหรับด้านที่เป็นจุดอ่อนแต่อาจมีโอกาพัฒนา หรือเทียบเท่ากับกลุ่มน่าสงสัย (Question Mark)
- D. **Change** การเปลี่ยนแปลงสำหรับด้านที่เป็นจุดอ่อนและมีข้อจำกัด หรือเทียบเท่ากับกลุ่มสุนัขหรือกลุ่มที่เป็นปัญหา (Dog)

กล่าวโดยสรุป การวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning จังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรจัดลำดับความสำคัญของตำแหน่งที่ต้องการหรือมีการพัฒนาที่อยู่ในกลุ่ม Star และ Cash Cow ที่มีศักยภาพในการเติบโต โดยเพิ่มการลงทุนใน Star การรักษา Cash Cow และการตัดสินใจเกี่ยวกับ Question Mark และ Dog

แผนภาพที่ ๒๕ : ลำดับความสำคัญของการวางตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ Positioning

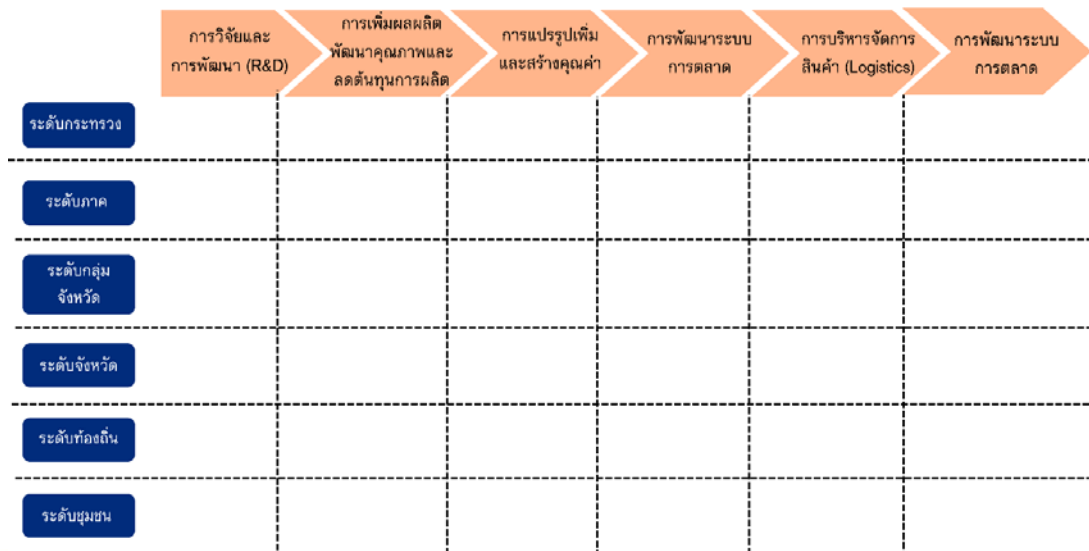
๓) การจัดทำห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

การจัดทำห่วงโซ่คุณค่า หรือ Value Chain เป็นการวิเคราะห์กระบวนการทำงานในแต่ละขั้นตอนของโครงการ กิจกรรม หรือการพัฒนา ว่ามีความสัมพันธ์และสนับสนุนการทำงานร่วมกันอย่างไรจากต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานโดยรวมและสร้างมูลค่าสูงสุด การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่ายังช่วยให้เข้าใจบทบาทของแต่ละกิจกรรมและแต่ละองค์กรในการพัฒนาโดยรวมว่ามีส่วนช่วยเหลือหรือมีคุณค่าอย่างไร เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาว และนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าจะช่วยให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเข้าใจบทบาทและความสำคัญของแต่ละกิจกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโดยรวม โดยแบ่งกิจกรรมภายในเป็น ๒ ประเภทหลักคือ กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และกิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) ซึ่งกิจกรรมทั้งสองประเภทมีส่วนในการช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร

แผนภาพที่ ๒๖ : ตัวอย่างการจัดทำห่วงโซ่คุณค่า Value Chain

ด้านการส่งเสริมภาคเกษตรกรรม

ท่องเที่ยวชุมชน

หมายเหตุ : ตัวหนังสือสีแดง คือ โครงการสำหรับช่องว่างของห่วงโซ่คุณค่า (Gap)

๔) การวิเคราะห์ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)

เมื่อสามารถวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัจจัยสู่ความสำเร็จของแต่ละข้อต่อในห่วงโซ่มูลค่าของแต่ละผลิตภัณฑ์ศักยภาพได้แล้ว เปรียบเสมือนการมีสรุปรายการ (Check List) ของปัจจัยหรือสิ่งที่ต้องดำเนินการในมือ ในการปฏิบัติงานจริงอาจมีหลายปัจจัยที่ได้ดำเนินการบางอย่างไปแล้ว ดังนั้น จึงต้องมีการตรวจสอบและวิเคราะห์ว่ามีปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) เรื่องใดบ้างที่ได้ดำเนินการไปหรือมีโครงการรองรับไปแล้ว โดยสามารถใช้ตัวอย่างจากตารางที่ ๔ เป็นแนวทางในการตรวจสอบและวิเคราะห์

ตัวอย่างตารางข้อมูลการระบุปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) ที่มีโครงการมารองรับ

ข้อต่อของห่วงโซ่มูลค่าและปัจจัยสู่ความสำเร็จ CSF	ชื่อโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	แนวคิดโครงการ
ระบุ CSF ที่มีโครงการรองรับ	ระบุชื่อโครงการ หรือแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อ CSF	ระบุผู้รับผิดชอบหลัก	สรุปแนวคิดสำคัญของโครงการ หรือแนวทางการดำเนินงานสำคัญที่ตอบสนองต่อ CSF
๑.๑ / ๑.๒ / ๑.๓	โครงการจัดเก็บและพัฒนาองค์ความรู้ชุมชน เพื่อการท่องเที่ยว	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	สำรวจข้อมูลในชุมชน จัดเก็บข้อมูลพร้อมนำมาประชาสัมพันธ์และสื่อสารในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ – อาหารถิ่น / วัฒนธรรมและประวัติบ้านท่านหนูอีก
๒.๑	โครงการศึกษาพฤติกรรมด้านการท่องเที่ยวชุมชน	มหาวิทยาลัย	สำรวจและศึกษาพฤติกรรมทางด้านการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมายังชุมชน
๓.๑	โครงการพัฒนามาตรฐานการให้บริการแหล่งท่องเที่ยวชุมชน	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	ให้ความรู้ถึงแนวทางการให้บริการที่เป็นการพัฒนาองค์ประกอบทางด้านการท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นมาตรฐาน

หลังจากที่ได้ระบุปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) ที่มีโครงการรองรับตามกรอบตารางข้างต้นแล้ว สามารถสรุปข้อมูลตามกรอบแนวคิดห่วงโซ่มูลค่าได้ ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์ศักยภาพนั้น ๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การพัฒนาโครงการจากช่องว่าง

เมื่อสรุปข้อมูลปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) ที่มีโครงการรองรับตามตัวอย่างจากตารางข้างต้นแล้ว ทำให้เห็นภาพห่วงโซ่มูลค่าในภาพรวมและส่วนใดบ้างที่ขาดไปและเป็นช่องว่างที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติมการวิเคราะห์ช่องว่างในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ศักยภาพและห่วงโซ่มูลค่า (Gap) เป็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่ขาดหายไปและเติมเข้าไปสู่ความสำเร็จด้วยการกำหนดการพัฒนาโครงการหรือแนวทางการขับเคลื่อนที่จะสามารถตอบสนองช่องว่างนั้นไปสู่ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF)

ตัวอย่างการระบุช่องว่างในห่วงโซ่คุณค่า (Gap)

ข้อต่อของห่วงโซ่ มูลค่า และปัจจัยสู่ ความสำเร็จ ที่ยังเป็นช่องว่าง	แนวทางการพัฒนา		
	ชื่อโครงการ	แนวคิดโครงการ	ผู้รับผิดชอบ / กลไกการทำงาน
๑.๔	โครงการพัฒนาศูนย์บริการ ด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาแผนงานในการจัดตั้งศูนย์บริการ ด้านการท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
๒.๒ / ๓.๔	โครงการศึกษา และจัดทำ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ชุมชน จังหวัดมุกดาหาร	ศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ศึกษาความพร้อม ของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนพร้อมจัดทำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
๓.๑	โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหาร จัดการท่องเที่ยว	พัฒนาระบบฐานข้อมูลสำคัญของแหล่ง ท่องเที่ยว กำหนดแนวทางการนำเสนอ เรื่องราวและข้อมูลของสถานที่ พร้อมการ พัฒนา Application รองรับการท่องเที่ยว ของจังหวัด	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด
๕.๔	โครงการพัฒนามาตรฐานการ ท่องเที่ยวเมืองมุกดาหาร	พัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานด้านการ ท่องเที่ยว ในด้านต่างๆ เฉพาะของจังหวัด มุกดาหาร	๑. ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัด ๒. พาณิชย์จังหวัด

ขั้นตอนที่ ๔ การวิเคราะห์พันธกิจของหน่วยงาน การสำรวจประเด็นทางเลือก และการคัดเลือกประเด็นการพัฒนา

การวิเคราะห์พันธกิจของหน่วยงาน การสำรวจประเด็นทางเลือก และการคัดเลือกประเด็นการพัฒนา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกัน การวิเคราะห์พันธกิจช่วยให้เห็นภาพรวมของความพร้อมของหน่วยงาน และบทบาทของหน่วยงาน การสำรวจประเด็นทางเลือกช่วยหาแนวทางการพัฒนาที่เป็นไปได้ และการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาช่วยกำหนดแนวทางการดำเนินการที่เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด

(๑) การวิเคราะห์พันธกิจของหน่วยงาน คือ การทำความเข้าใจบทบาทและภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และกำหนดวิธีการที่แต่ละหน่วยงานจะมีส่วนร่วมในการพัฒนา

(๒) การสำรวจประเด็นทางเลือก คือ การระดมความคิดและหาแนวทางการพัฒนาและทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยการระบุปัจจัยสู่ความสำเร็จ (CSF) และตัวชี้วัด (KPI) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา

(๓) การคัดเลือกประเด็นการพัฒนา คือ การคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญ และเป็นไปได้มากที่สุดในการดำเนินการ จัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา และคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและเหมาะสมกับศักยภาพและบริบทของพื้นที่มากที่สุด

ขั้นตอนที่ ๕ การตั้งเป้าหมาย

การตั้งเป้าหมาย คือ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนที่สามารถวัดผลได้ในระยะสั้นและระยะกลาง โดยมุ่งหวังที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและมีกรอบเวลาในการบรรลุ

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับการตั้งเป้าหมาย

- ◆ SMART Goals
- ◆ OKRs (Objectives and Key Results)

SMART Goals

๑) SMART Goals คือ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ในระยะเวลาที่กำหนด ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๕ ประการ

(๑) Specific (เฉพาะเจาะจง) เป้าหมายต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ และระบุว่าต้องการทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร เช่น เดิมกำหนดเป้าหมายว่า "พัฒนาการเกษตรในจังหวัด" สามารถกำหนดเป็น "เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ในอำเภอ ก." เป็นต้น

(๒) วัดผลได้ (Measurable) เป้าหมายต้องสามารถวัดผลได้ เพื่อให้สามารถติดตามความคืบหน้า และประเมินผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน เช่น "เพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ให้ได้ ๒๐% ภายใน ๕ ปี"

(๓) Achievable (ทำได้จริง) เป้าหมายต้องสามารถทำได้จริง โดยคำนึงถึงทรัพยากรและความสามารถที่มีอยู่ ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร เทคโนโลยี และการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้นั้น สามารถบรรลุได้ด้วยทรัพยากรและศักยภาพที่มีอยู่ เช่น "เพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ ๑๐% ภายในปีแรก"

(๔) Relevant (มีความเกี่ยวข้อง) เป้าหมายต้องมีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและวิสัยทัศน์ขององค์กรหรือจังหวัด และมีความสำคัญต่อการพัฒนา เช่น "การเพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน"

(๕) Time-bound (มีกรอบเวลา) เป้าหมายต้องกำหนดกรอบเวลาที่ต้องการการบรรลุผลที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลได้ และแบ่งเป้าหมายใหญ่ออกเป็นเป้าหมายย่อยที่มีกรอบเวลา เช่น "เพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ ๒๐% ภายใน ๕ ปี โดยการเพิ่มผลผลิต ๕% ทุกปี จนกว่าจะครบ ๕ ปี"

๒) OKRs (Objectives and Key Results)

OKRs เป็นกรอบการตั้งเป้าหมายที่ช่วยให้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถกำหนดและติดตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและมีความสัมพันธ์กับผลลัพธ์ที่ต้องการ โดย OKRs ประกอบด้วย ๒ ส่วนหลัก ได้แก่ Objectives (วัตถุประสงค์) และ Key Results (ผลลัพธ์หลัก)

๑) Objectives (วัตถุประสงค์)

วัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่ต้องการบรรลุ เป็นเป้าหมายใหญ่ที่มีความสำคัญและมีแรงจูงใจชัดเจน สั้น กระชับ และให้ภาพรวมของทิศทางที่ต้องการเป็นไป เช่น การเพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ในจังหวัด

๒) Key Results (ผลลัพธ์หลัก)

ผลลัพธ์หลัก คือ ผลลัพธ์ที่ใช้ในการวัดความสำเร็จของวัตถุประสงค์ ต้องเป็นเป้าหมายที่วัดผลได้ มีความเฉพาะเจาะจง มีกรอบเวลา และสามารถตรวจสอบได้ เช่น เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ ๒๐% ภายในปี ๑ ปีงบประมาณ

ตัวอย่างการใช้ OKRs ในการกำหนดเป้าหมาย

วัตถุประสงค์	- เพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ในจังหวัด
ผลลัพธ์หลัก ๑	- เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ ๒๐% ภายในปี ๑ ปีนี้
ผลลัพธ์หลัก ๒	- ฝึกอบรมเกษตรกร ๕๐๐ คนในเทคโนโลยีการเกษตรอินทรีย์ภายในปีนี้
ผลลัพธ์หลัก ๓	- เพิ่มยอดขายข้าวอินทรีย์ ๑๕% ภายในปีนี้

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินการ (Implementation)

การดำเนินการ คือกระบวนการที่นำแผนงานหรือโครงการที่ได้วางแผนไว้มาสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การดำเนินการเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการ โดยการดำเนินการต้องมีการวางแผนอย่างละเอียด กำหนดกิจกรรมการพัฒนาในแต่ละด้าน วางแผนการจัดการทรัพยากรงบประมาณ ระบบการดำเนินการ และบุคลากร การดำเนินการตามแผนต้องครอบคลุมถึงการติดตามควบคุมเพื่อตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับการดำเนินการ

- ◆ PCDA (Plan-Do-Check-Act)
- ◆ LogFrame
- ◆ Target & KPIs

๑) PDCA (Plan-Do-Check-Act)

PDCA เป็นกระบวนการปรับปรุงงานที่ใช้อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการดำเนินการปรับปรุง (Act)

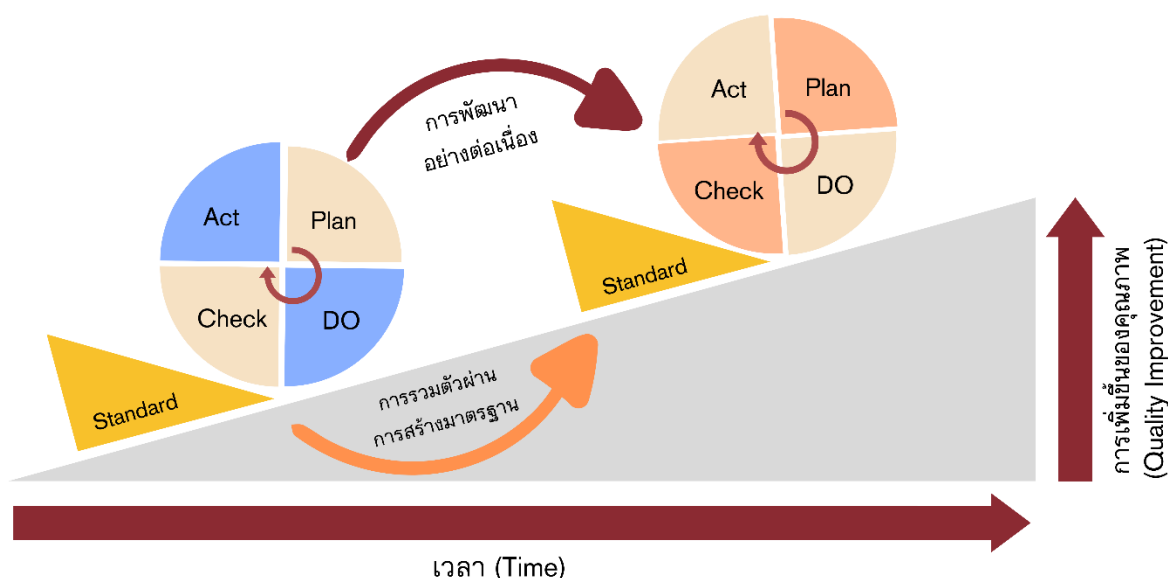
(๑) Plan (การวางแผน) คือ การวางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหา รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดแผนการดำเนินงานและทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

(๒) Do (การปฏิบัติ) คือ การปฏิบัติหรือการลงมือทำ เป็นขั้นตอนที่นำแผนงานไปปฏิบัติจริงตามที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน

(๓) Check (การตรวจสอบ) คือ การตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามที่วางแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยใช้ข้อมูลและตัวชี้วัดที่กำหนด และระบุถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน

(๔) Act (การดำเนินการปรับปรุง) คือ การปรับปรุงกระบวนการและแก้ไขปัญหาที่พบจากขั้นตอนการตรวจสอบ และนำการปรับปรุงมาใช้ในอนาคตเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

แผนภาพที่ ๒๗ : กระบวนการ PDCA และการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

จากแผนภาพที่ ๒๕ แสดงถึงกระบวนการ PDCA และการเพิ่มขึ้นของคุณภาพตามเวลา โดยการดำเนินการในแต่ละรอบของ PDCA จะนำมาสู่การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกัน มาตรฐานใหม่ที่ปรับปรุงแล้วจะถูกนำมาใช้ในการดำเนินงานในรอบถัดไปเพื่อให้เกิดการพัฒนา และกระบวนการ PDCA จะหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างการใช้ PCDA (Plan-Do-Check-Act) ในการดำเนินการ

การส่งเสริมการเกษตรอินทรีย์

Plan - กำหนดเป้าหมายการเพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์ ๒๐% ภายในปี

Do - จัดฝึกอบรมเกษตรกรและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีการเกษตรอินทรีย์

Check - ตรวจสอบและประเมินผลการเพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์โดยใช้ตัวชี้วัดที่กำหนด

Act - ปรับปรุงการฝึกอบรมและเทคโนโลยีตามผลการตรวจสอบและปัญหาที่พบ เช่น การปรับปรุงสูตรปุ๋ยอินทรีย์หรือการพัฒนาวิธีการเพาะปลูกใหม่

๒) กรอบการวางแผนเชิงตรรกะ (Logical Framework หรือ LogFrame)

LogFrame หรือ กรอบการวางแผนเชิงตรรกะ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนและการบริหารจัดการโครงการ โดยช่วยในการระบุวัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ กิจกรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างเป็นระบบ เพื่อการวางแผนและการติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน ประกอบด้วย ๔ ส่วนที่สำคัญ

(๑) วัตถุประสงค์โดยรวม (Overall Goal) คือ เป้าหมายใหญ่ที่ต้องการบรรลุในระยะยาว โดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีผลกระทบเชิงบวกต่อชุมชนหรือสังคม

(๒) วัตถุประสงค์ของโครงการ (Project Purpose) คือ เป้าหมายเฉพาะที่ต้องการบรรลุภายในระยะเวลาที่กำหนดของโครงการ

(๓) ผลลัพธ์ (Outputs) คือ ผลลัพธ์ที่เกิดจากกิจกรรมของโครงการ ซึ่งสามารถวัดผลได้และมีความชัดเจน

(๔) กิจกรรม (Activities) คือ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่กำหนดไว้

แผนภาพที่ ๒๘ : ตัวอย่างตาราง LogFrame

(LogFrame มักถูกนำเสนอในรูปแบบของตาราง ๔ คอลัมน์ เพื่อให้มองเห็นภาพรวมของโครงการได้ชัดเจน)

คำอธิบาย (Narrative Summary)	ตัวชี้วัดที่ตรวจสอบได้ (Objectively Verifiable Indicators)	วิธีการตรวจสอบ (Means of Verification)	ข้อสมมติฐาน (Assumptions)
วัตถุประสงค์โดยรวม (Overall Goal)	คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น	รายงานสถิติสุขภาพ	ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
วัตถุประสงค์ของโครงการ (Project Purpose)	ผลผลิตข้าวอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๒๐%	รายงานผลผลิตข้าวอินทรีย์	สภาพอากาศเอื้ออำนวย
ผลลัพธ์ (Outputs)	- พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ๑,๐๐๐ ไร่ - เกษตรกรฝึกอบรม ๕๐๐ คน	- รายงานพื้นที่เพาะปลูก - รายชื่อผู้เข้าอบรม	เกษตรกรสนใจและมีส่วนร่วม
กิจกรรม (Activities)	- การฝึกอบรมเกษตรกร - การแจกจ่ายปุ๋ยอินทรีย์ - การสร้างระบบชลประทาน	- รายงานการฝึกอบรม - รายงานการแจกจ่ายปุ๋ย - รายงานการก่อสร้าง	- งบประมาณเพียงพอ - ไม่มีอุปสรรคทางเทคนิค

ตาราง LogFrame นี้ สามารถช่วยให้เห็นภาพรวมของการวางแผนโครงการ ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายใหญ่จนถึงกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ และสามารถประเมินผลและติดตามการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด (Target & KPIs)

การกำหนดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด (Target & KPIs) เป็นกระบวนการสำคัญในการวางแผนและบริหารจัดการโครงการ เพื่อให้สามารถวัดผลและประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีแนวทางและเครื่องมือในการตรวจสอบว่า โครงการที่กำลังดำเนินการได้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องและสามารถบรรลุผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่

ค่าเป้าหมาย (Target) หมายถึง ตัวเลขหรือค่าของตัวชี้วัดความสำเร็จที่หน่วยงานต้องการบรรลุในระยะเวลาหนึ่ง เป็นขั้นตอนของการกำหนดหรือระบุไว้ในแผนงานนั้น ๆ หน่วยงานต้องการทำอะไรให้เป็นจำนวนเท่าไร และภายในกรอบระยะเวลาเท่าใด จึงจะถือว่าบรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPIs) เป็นเครื่องมือบอกทิศทางว่าการพัฒนาหรือการดำเนินกิจกรรมในแต่ละเรื่องได้ไปถึงจุดใด บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นเรื่องของการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของงานหรือระบุผลสำเร็จของงาน มีลักษณะที่สำคัญ ๒ ประการ ได้แก่

(๑) ตัวชี้วัดจะต้องสามารถให้ค่าหรือบ่งบอกคุณลักษณะของสิ่งที่ทำการวัดว่ามีปริมาณหรือคุณลักษณะอย่างไร ส่วนจะมีความหมายอย่างไรจะต้องนำไปตีค่าหรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน จึงจะทราบได้ว่าสิ่งนั้นมีค่าสูงหรือต่ำ ได้มาตรฐานหรือไม่ เพียงใด

(๒) ค่าหรือคุณลักษณะที่ได้จากตัวชี้วัดมีความหมายภายใต้เงื่อนไข ๒ ประการ ได้แก่

- เงื่อนไขของเวลา คือ ตัวชี้วัดจะบ่งบอกสถานการณ์ภาพของสิ่งที่มุ่งวัดเฉพาะช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ระยะเวลา ๑ สัปดาห์ ๓ เดือน หรือ ๑ ปี ตามความเหมาะสม

- เงื่อนไขของสถานที่ กล่าวคือ ตัวชี้วัดจะบ่งบอกสถานการณ์ภาพของสิ่งที่มุ่งวัดเฉพาะในเขตพื้นที่หรือบริเวณ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบที่ทำการตรวจสอบ เช่น ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ด้านปัจจัย กระบวนการ หรือผลลัพธ์ เป็นต้น

ตัวชี้วัดที่ดีควรมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา พันธกิจ และประเด็น การพัฒนาของ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และประกอบด้วยมิติหรือมุมมองที่หลากหลาย เช่น ในการบริการจะไม่ได้วัดผลจากการสำรวจ กับผู้รับบริการเท่านั้น แต่ควรรวมถึงกระบวนการภายในและการพัฒนาบุคลากรด้วย นอกจากนี้ ตัวชี้วัดจะต้อง ระบุหน่วยงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบให้ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถวัดผลการดำเนินงานที่แท้จริงของจังหวัดได้ ทั้งนี้ จะต้องได้รับการยอมรับจากผู้ปฏิบัติงานทั่วไปด้วย ไม่ใช่การทราบและเข้าใจเฉพาะตัวผู้รับผิดชอบเท่านั้น นอกจากนี้ ตัวชี้วัดไม่ควรเน้นไปที่ปริมาณหรือการจับผิด แต่ควรเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาภายในพื้นที่

แผนภาพที่ ๒๙ : ตัวอย่างตาราง Target & KPIs

เป้าหมาย (Target)	ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	วิธีการตรวจสอบ (Means of Verification)	ข้อสมมติฐาน (Assumptions)
เพิ่มผลผลิตข้าวอินทรีย์	ผลผลิตข้าวอินทรีย์เพิ่มขึ้น ๒๐%	รายงานผลผลิตข้าวอินทรีย์	สภาพอากาศเอื้ออำนวย
พัฒนาพื้นที่เพาะปลูก	พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ๑,๐๐๐ ไร่	รายงานพื้นที่เพาะปลูก	ความสนใจและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร
ปรับปรุงระบบการตลาด	เพิ่มยอดขายข้าวอินทรีย์ในตลาดต่างประเทศ ๑๕%	รายงานยอดขาย	การสนับสนุนจากรัฐบาล
ลดต้นทุนการผลิต	ลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ลง ๑๐%	รายงานการวิเคราะห์ต้นทุน	มีการพัฒนาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศปัจจุบัน

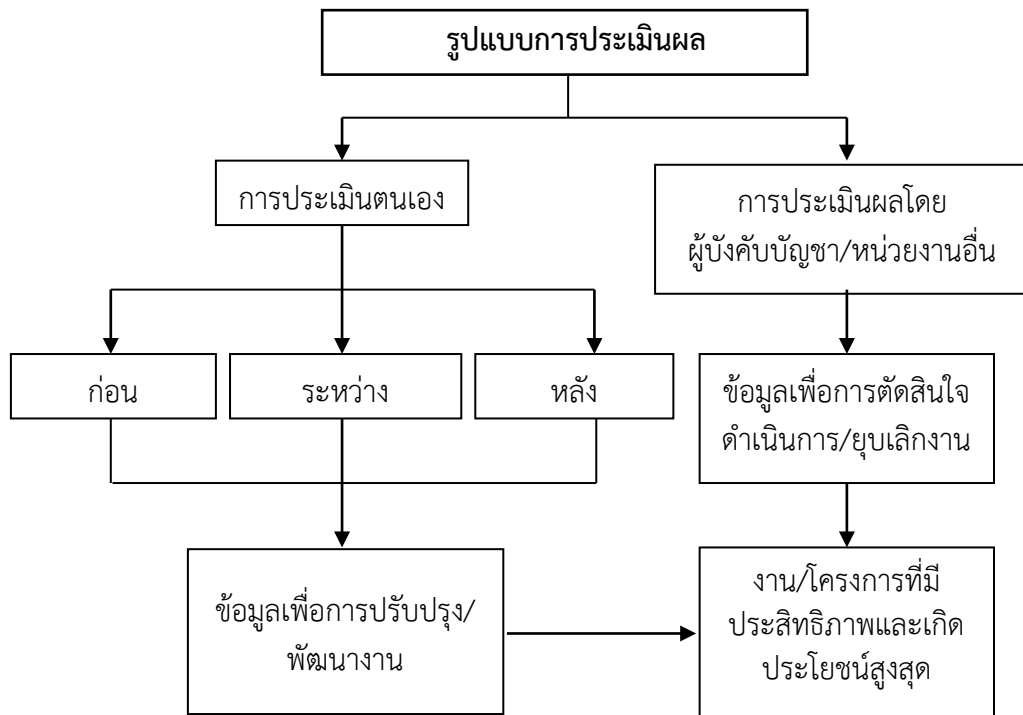
ขั้นตอนที่ ๗ การประเมินผลและการติดตามการดำเนินงาน (Evaluation and Monitoring)

การประเมินผลและการติดตาม เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการและการพัฒนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่า โครงการหรือกิจกรรมนั้นดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กระบวนการนี้ประกอบด้วยสองส่วนหลัก ได้แก่ การประเมินผล (Evaluation) และการติดตาม (Monitoring)

การติดตาม (Monitoring) คือ กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรม ผลลัพธ์ และทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน และการตรวจสอบความคืบหน้าของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแผนงานโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่ากิจกรรมต่าง ๆ กำลังดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ และหากมี ปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้น จะสามารถระบุและแก้ไขได้ทันเวลา

การประเมินผล (Evaluation) คือ กระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาความสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรม โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้กับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่าโครงการหรือกิจกรรมนั้นบรรลุผลตามที่คาดหวังหรือไม่ และมีผลกระทบเชิงบวกหรือลบอย่างไร โดยการประเมินผลสามารถประเมินได้ทุกช่วงของโครงการนับตั้งแต่การตัดสินใจจัดทำแผนงานโครงการจนถึงสิ้นสุดการดำเนินโครงการ

แผนภาพที่ ๓๐ : รูปแบบการประเมินผล

ตัวอย่างเครื่องมือสำหรับการประเมินผลและการติดตามการดำเนินงาน

- ◆ Risk Management
- ◆ Cost-Benefit Analysis (CBA)
- ◆ CIPP (Context-Input-Process-Product)

๑) การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการจัดการกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการหรือองค์กร ความเสี่ยงสามารถวัดได้จากผลกระทบที่เกิดขึ้นและความน่าจะเป็นของเหตุการณ์นั้นๆ โดยการบริหารความเสี่ยงเป็นการระบุ ประเมิน จัดการ และติดตามความเสี่ยงอย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถควบคุมและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้

ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน

(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Establishment) กำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการระบุและประเมินความเสี่ยง

(๒) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(๓) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาผลกระทบและความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(๓.๑) การวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงคุณภาพ (Qualitative Risk Analysis) คือ การระบุความเสี่ยงโดยพิจารณาจากองค์ประกอบของกระบวนการต่าง ๆ ด้วยการสัมภาษณ์สมาชิกผู้ปฏิบัติงานโครงการ การประชุมระดมความคิด หรือใช้ประสบการณ์ส่วนบุคคลในการวิเคราะห์และทบทวนประสบการณ์ในอดีต จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาประเมินความเสี่ยง โดยจัดหมวดหมู่ความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับสูง ระดับกลาง หรือระดับต่ำ พร้อมทั้งระบุผลกระทบต่อโครงการ และนำมาจัดลำดับความสำคัญโดยพิจารณาจากความเร่งด่วน

(๓.๒) การวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงปริมาณ (Quantitative Risk Analysis) คือ การระบุความเสี่ยงทั้งหมดและวิเคราะห์เชิงลึกในด้านปริมาณโดยใช้ข้อมูลและสถิติในการประเมินผลกระทบ ทำให้สามารถระบุผลกระทบต่อโครงการในเชิงปริมาณได้ พิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความสำเร็จของโครงการ ๓ ประการ ได้แก่ ค่าใช้จ่าย เวลา และการปฏิบัติการ

(๔) การสร้างแผนจัดการ (Risk Management Planning) พัฒนาแผนการจัดการเพื่อรับมือกับความเสี่ยงที่ระบุไว้

(๕) การติดตามสอบทาน (Monitoring and Review) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามแผนการจัดการความเสี่ยง รวมถึงปรับปรุงและปรับเปลี่ยนแผนการจัดการตามสถานการณ์และผลการดำเนินงาน

นอกจากนี้ การวางแผนการบริหารความเสี่ยงต้องคำนึงถึงเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความเสี่ยง โดยจัดหมวดหมู่องค์ประกอบให้ครอบคลุมสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น ผู้มีส่วนได้เสีย สภาพแวดล้อมของโครงการ การแบ่งโครงสร้างการทำงานของโครงการ และกรอบการดำเนินงานของโครงการ

การบริหารความเสี่ยงของโครงการเป็นเรื่องสำคัญและหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้การตัดสินใจ โดยการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) จะช่วยให้มีความมั่นใจในผลสำเร็จว่าจะสามารถจัดการความเสี่ยงได้ และทำให้โครงการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ในการดำเนินการตามโครงการก็อาจเกิดความเสี่ยง และอาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการได้เช่นกัน ซึ่งอาจเป็นความเสี่ยงจากการบริหารด้านงบประมาณ ความเสี่ยงด้านค่าใช้จ่าย ความเสี่ยงด้านกำหนดการ หรือความเสี่ยงด้านเทคนิค ซึ่งหากความเสี่ยงนั้น ไม่ได้รับการประเมิน วางแผนแก้ไข และติดตามประเมินผลไว้ อาจทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อโครงการได้

๒) การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis: CBA)

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ หรือ CBA เป็นเครื่องมือในการประเมินความคุ้มค่าและความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจของโครงการ ด้วยวิธีการเปรียบเทียบต้นทุนที่ใช้ในการดำเนินโครงการกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าควรดำเนินโครงการหรือไม่ โดยทั่วไปจะวิเคราะห์โดยการใช้อย่างที่ประกอบด้วยรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(๑) รายการ (Item)

ระบุรายการต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น ต้นทุนการก่อสร้างถนน ต้นทุนการบำรุงรักษาถนน ผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม การลดเวลาในการเดินทางและการประหยัดค่าเชื้อเพลิง การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) ต้นทุน (Costs)

การแปลงมูลค่าต้นทุนและผลประโยชน์ให้อยู่ในรูปของเงิน ระบุค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและการบำรุงรักษา และผลกระทบทางลบต่างๆ เช่น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) ผลประโยชน์ (Benefits)

ระบุผลประโยชน์หรือรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ เช่น การลดเวลาในการเดินทาง การประหยัดค่าใช้จ่าย การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๔) มูลค่าเงิน (Value in Currency)

ประเมินมูลค่าของต้นทุนและผลประโยชน์ในรูปแบบของเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายและรายได้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งในรูปแบบของต้นทุน (Costs) และผลประโยชน์ (Benefits) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์ความคุ้มค่าได้อย่างชัดเจน

แผนภาพที่ ๓๑ : ตัวอย่างตารางวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (CBA Matrix)

รายการ (Item)	ต้นทุน (Costs)	ผลประโยชน์ (Benefits)	มูลค่าเงิน (Value in Currency)
๑. ต้นทุนการก่อสร้างถนน	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท	-	-๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๒. ต้นทุนการบำรุงรักษาถนน (ต่อปี)	๕๐๐,๐๐๐ บาท	-	-๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม	๓๐๐,๐๐๐ บาท	-	-๓๐๐,๐๐๐ บาท
๔. การลดเวลาในการเดินทางและการประหยัดค่าเชื้อเพลิง	-	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ต่อปี)	+๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕. การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเชิงพาณิชย์	-	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ต่อปี)	+๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๖. การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่	-	๕๐๐,๐๐๐ บาท (ต่อปี)	+๕๐๐,๐๐๐ บาท

เมื่อจัดทำตารางการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ (CBA Matrix) เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการสรุปต้นทุนและผลประโยชน์ทั้งหมด การเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ และการตัดสินใจ

- สรุปต้นทุนและผลประโยชน์ทั้งหมด

รวบรวมตัวเลข รวมต้นทุนและผลประโยชน์ทั้งหมดที่ได้ระบุในตาราง

ผลรวม คำนวณผลรวมของต้นทุนและผลประโยชน์เพื่อดูภาพรวม

ตัวอย่าง การก่อสร้าง ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

การบำรุงรักษา ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ผลกระทบทางลบ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

รวมต้นทุน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท

- เปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์

หาผลต่าง หาผลต่างระหว่างต้นทุนและผลประโยชน์ทั้งหมด

ผลต่าง = ผลประโยชน์ทั้งหมด - ต้นทุนทั้งหมด

ผลลัพธ์ ถ้าผลลัพธ์เป็นบวก แสดงว่าโครงการคุ้มค่าในเชิงการเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์
ถ้าเป็นลบ แสดงว่าโครงการไม่คุ้มค่า

ตัวอย่าง การลดเวลาในการเดินทาง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

รวมผลประโยชน์: ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี

- การตัดสินใจ

พิจารณาผลลัพธ์ ใช้ผลลัพธ์จากการเปรียบเทียบต้นทุนและผลประโยชน์ในการตัดสินใจ

ตัวอย่าง เปรียบเทียบระยะสั้น

ตัวอย่าง เปรียบเทียบระยะสั้น (พิจารณาเฉพาะปีแรก)

ต้นทุนปีแรก ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท

ผลประโยชน์ปีแรก ๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ผลต่างปีแรก ๓,๕๐๐,๐๐๐ - ๕,๘๐๐,๐๐๐ = -๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท (ไม่คุ้มค่าในปีแรก)

เปรียบเทียบระยะยาว (เช่น ๕ ปี)

ต้นทุนรวม ๕ ปี ๕,๘๐๐,๐๐๐ + (๕๐๐,๐๐๐ x ๔) = ๗,๘๐๐,๐๐๐ บาท

ผลประโยชน์รวม ๕ ปี ๓,๕๐๐,๐๐๐ x ๕ = ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ผลต่างรวม ๕ ปี ๑๗,๕๐๐,๐๐๐ - ๗,๘๐๐,๐๐๐ = ๙,๗๐๐,๐๐๐ บาท (คุ้มค่าในระยะยาว)

สรุป ระยะสั้น : โครงการไม่คุ้มค่าเพราะต้นทุนสูงกว่าผลประโยชน์

ระยะยาว : โครงการคุ้มค่าเพราะผลประโยชน์รวมสูงกว่าต้นทุน

๓) การประเมินแบบ CIPP (Context-Input-Process-Product)

การประเมินแบบ CIPP เป็นเครื่องมือที่ครอบคลุมในการประเมินผลและการติดตามโครงการ โดยเน้นที่การประเมินประสิทธิภาพและผลกระทบของโครงการพัฒนา เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการบรรลุวัตถุประสงค์และได้รับผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ การประเมินนี้ครอบคลุมทุกแง่มุมของโครงการ ตั้งแต่บริบทเริ่มต้นและข้อมูลนำเข้าไปถึงกระบวนการและผลผลิตขั้นสุดท้าย โดยการประเมินครอบคลุม ๔ ด้านหลัก

(๑) บริบท (Context) คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่โครงการดำเนินการอยู่ รวมถึงความต้องการ ปัญหา โอกาส และเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง เพื่อเข้าใจสภาพแวดล้อมและความต้องการที่โครงการมุ่งเน้นที่จะตอบสนอง ในขั้นตอนนี้ สามารถใช้ SWOT Analysis เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามที่มีผลต่อโครงการได้

(๒) ปัจจัยนำเข้า (Input) คือ การวิเคราะห์ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการ เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่ามีทรัพยากรเพียงพอและมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กระบวนการ (Process) คือ การวิเคราะห์การดำเนินงานของโครงการว่ามีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้

(๔) ผลผลิต (Product) คือ การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการว่ามีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และมีผลกระทบเชิงบวกต่อผู้ที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เพื่อประเมินว่าผลลัพธ์ที่ได้ตรงตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการประเมินทั้ง ๔ ด้านแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินการปรับปรุง และการประเมินผลซ้ำ

- **การวิเคราะห์ข้อมูล** หลังจากรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น จะต้องนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อระบุ ปัญหาและข้อดีข้อเสียของโครงการ

การระบุปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของโครงการ

การจัดทำแผนการปรับปรุง สร้างแผนการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ โดยอิงจากข้อมูลที่ได้รับ จากการวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

- **การดำเนินการปรับปรุง** เมื่อได้แผนการปรับปรุงแล้ว จะต้องนำแผนนั้นมาปฏิบัติและติดตามผล อย่างต่อเนื่อง

การนำแผนมาปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนการปรับปรุงที่ได้จัดทำขึ้น

การติดตามผล ติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ

- **การประเมินผลซ้ำ** หลังจากดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโครงการแล้ว จะต้องทำการประเมินผลซ้ำ เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์ก่อนและหลังการปรับปรุง

การประเมินผลซ้ำ ตรวจสอบและวัดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหลังการปรับปรุง เพื่อดูว่ามีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงประสิทธิภาพหรือไม่

การเปรียบเทียบผลลัพธ์ เปรียบเทียบผลลัพธ์ก่อนและหลังการปรับปรุงเพื่อดูความเปลี่ยนแปลง และประสิทธิภาพที่เกิดขึ้น

การประเมินแบบ CIPP ช่วยให้สามารถวิเคราะห์และปรับปรุงโครงการได้อย่างเป็นระบบ โดยการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกด้าน การดำเนินการปรับปรุงตามแผน และการประเมินผลซ้ำ เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงและประสิทธิภาพของโครงการ การประเมินแบบนี้ช่วยให้โครงการมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่องและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ ๔ การสร้างความเข้าใจและปรับปรุงประเด็นการพัฒนา

ชี้แจง ทำความเข้าใจโน้มน้าวชักจูงให้ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานเห็นคล้อยตาม เพื่อจะได้ยึดถือ สำหรับการทำงานต่อไป

ขั้นตอนที่ ๙ การจัดทำเอกสารแผนพัฒนา

- แยกแผนพัฒนา เป็นส่วนนำ และส่วนที่เป็นรายละเอียดของแต่ละแผนงาน
- ส่วนนำ ได้แก่ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา ข้อตกลงเบื้องต้น และชื่อแผนงานทั้งหมด
- ส่วนรายละเอียดแต่ละแผนงาน ได้แก่ ชื่อแผนงาน เป้าหมาย วัตถุประสงค์

ขั้นตอนที่ ๑๐ การปฏิบัติตามแผน (Implementation)

๔.๓ หลักการแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา/ประเด็นการพัฒนา/ตัวชี้วัด

๑) เป้าหมายการพัฒนา

เป้าหมายการพัฒนา คือ การระบุหรือบอกให้ทราบเกี่ยวกับสิ่งที่องค์กรจะทำให้ได้ หรือสิ่งที่องค์กรต้องการจะเป็นสำหรับระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เป้าหมายที่กำหนดขึ้นมานี้ ในทางปฏิบัติควรจะต้องสามารถวัดผลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายระยะสั้น ซึ่งเป็นเป้าหมายจากการดำเนินงานที่เป็นผลงานประจำปี จึงควรระบุออกมาเป็นจำนวนตัวเลขที่ชัดเจนและวัดได้ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ที่จะช่วยให้การวางแผนมีคุณภาพสำหรับที่จะนำมาใช้บริหารงานในทางปฏิบัติ สำหรับเป้าหมายระยะยาวตามกรอบระยะเวลาของแผนพัฒนานั้น มุ่งที่จะระบุให้เห็นถึงตำแหน่งฐานะที่ต้องการจะได้หรือต้องการจะเป็น มากกว่าการระบุถึงสิ่งที่จะทำให้เสร็จ การระบุเป้าประสงค์ระยะยาวจึงมีลักษณะเป็นการบรรยายเป็นข้อความที่กระชับ และชัดเจน แต่ในเวลาเดียวกัน ก็จะต้องมีการจัดทำแผนการดำเนินงานที่ทำควบคู่ตามกันมา การระบุเป้าประสงค์ออกเป็นเป้าหมายผลสำเร็จต่างๆ อย่างครบถ้วน และ มีความชัดเจน ย่อมจะสามารถส่งผลสนับสนุนให้องค์กรโดยส่วนรวมประสบผลสำเร็จเป็นไปตามที่ตั้งไว้

กระบวนการกำหนดเป้าหมายพัฒนานั้นทำได้หลายรูปแบบ แต่สิ่งที่จะต้องเหมือนกัน ก็คือ เป้าหมายการพัฒนาจะต้องกำหนดขึ้นโดยคณะทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดซึ่งกำหนดร่วมกันโดยการประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็น ต้องมีความชัดเจน บอกได้ว่าจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นอย่างไร ต้องการจะทำอะไร และคาดหวังผลเช่นไรเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนพัฒนา รวมทั้งระบุความเชื่อที่เป็นพื้นฐานนำไปสู่เป้าหมายพัฒนานั้น ทั้งนี้ เป้าหมายการพัฒนาควรมีเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว เพื่อจำแนกให้แตกต่างจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอื่น ๆ ได้ ซึ่งกระบวนการในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

(๑) การวิเคราะห์องค์กร เนื่องจากเป้าหมายการพัฒนาต้องอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อดูความเป็นไปได้ และดูว่าอะไรทำให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดของเราแตกต่างจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอื่น โดยควรวิเคราะห์ให้ครบทุกมิติทั้งปัจจัยภายในและภายนอก รวมทั้งพิจารณาจากความคาดหวังของประชาชนผู้รับบริการควบคู่ไปด้วย

(๒) การสร้างเป้าหมายการพัฒนา เราสามารถสร้างเป้าหมายการพัฒนาจากการพิจารณาวัตถุประสงค์และภารกิจที่ได้คิดไว้แล้ว จากนั้นจึงมาพิจารณาความเป็นไปได้ และปรับแก้ไขอีกครั้ง เพื่อที่จะให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันของคนในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งเป้าหมายการพัฒนาที่ดีควรจะต้องกระชับ เข้าใจง่าย และมีความเป็นไปได้สูง เพื่อที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

การตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ดีควรจะต้อง

- ◆ สามารถวัดได้หรือตรวจนับได้ ตัวอย่างเช่น ข้อความเป้าหมายการพัฒนาที่ว่า “เป็นผู้นำในการตอบสนองตลาด” ก็ย่อมต้องวัดได้ด้วย “ส่วนแบ่งตลาด (Market share)” หรือเกณฑ์การวัดอย่างใดอย่างหนึ่งที่คล้ายกัน เช่น “มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น” “เพิ่มผลผลิตภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง” เป็นต้น
- ◆ มีความเป็นไปได้หรือโอกาสที่จะทำให้สำเร็จผลได้ ทั้งนี้ก็คือ การต้องพยายามหลีกเลี่ยงมิให้เป้าหมายเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไม่ได้ การพิจารณาจึงต้องดูให้เห็นชัดว่า ความพยายามหรือการทุ่มเทที่สำคัญมีอะไรบ้าง หรือการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมายความสำคัญมาก ๆ ในการทำให้บรรลุเป้าหมายได้นั้นมีอะไรบ้าง และสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นมีโอกาสจะเป็นไปได้เพียงใด ซึ่งในการประเมินความเป็นไปได้นั้น ในทางปฏิบัติก็จะต้องติดตามดูให้ลึกลงไปถึงประเด็นปัจจัยที่สำคัญ คือ ความสามารถ ของทรัพยากรบุคคลที่มีอยู่ ความพร้อมของทรัพยากรทางการเงิน ปัจจัยอื่นที่มีความสำคัญ ตลอดจนสภาพผลกระทบจากการแข่งขัน รวมทั้งอิทธิพลของปัจจัยภายนอกที่มีอยู่ ทั้งนี้ การที่จะพิจารณาให้เห็นได้ชัดเจนตามแนวทางนี้ สิ่งจำเป็นที่ต้องทำให้ได้ก่อนก็คือ ต้องสามารถจัดแผนงานหลักต่าง ๆ ให้ชัดเจน ออกมาให้ได้ก่อน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้สามารถมีพื้นฐานงานที่แบ่งชัดเจนสำหรับที่จะนำมาจัดทำวัตถุประสงค์ให้ได้นั้นการประเมินความเป็นไปได้ของเป้าหมายจึงจะสามารถกระทำได้
- ◆ มีความคล่องตัวหรือปรับตัวได้ เนื่องจากในการกำหนดเป้าหมายนั้นจะมีปัจจัยหลายประการที่มีความไม่แน่นอน โดยอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้จึงต้องมีความคล่องตัวพอที่จะสามารถปรับตามทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งต้องสอดคล้องเข้ากันได้กับโอกาสใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น ในการกำหนดวัตถุประสงค์บางอย่างที่จะทำได้ในเวลา ๕ ปีนั้น เมื่อปฏิบัติจริงผลที่ทำได้อาจไม่เหมือนอย่างที่กำหนดไว้ก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนกลยุทธ์เป็นระยะ ๆ ดังนั้น เป้าประสงค์ก็ต้องมีการปรับตามให้สอดคล้องกับข้อมูลตามสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย
- ◆ ความสอดคล้องเข้ากันได้กับแผนงานอื่น คือ การพิจารณาว่าเป้าประสงค์ ที่กำหนดไว้นั้นจะมีส่วนช่วยนำให้ท่านเข้าไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้อย่างไร

๒) ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนา หมายถึง ประเด็นหลักที่ต้องคำนึงถึง ต้องพัฒนา ต้องมุ่งเน้น ประเด็นการพัฒนานี้สามารถทำได้โดยการนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่าในพันธกิจแต่ละข้อนั้นหน่วยงานต้องการดำเนินการในประเด็นใดเป็นพิเศษ และหลังจากได้ดำเนินการดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องการให้เกิดผลการเปลี่ยนแปลงในทิศทางใด ทั้งนี้ ในการจัดทำประเด็นการพัฒนาของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีมาเป็นหลักประกอบการพิจารณาด้วย

๓) แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา หมายถึง สิ่งที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยแนวทางการพัฒนานี้ จะกำหนดขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) เป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องพิจารณาว่าในการที่จะบรรลุเป้าประสงค์ข้อใดข้อหนึ่ง นั้น จะมีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จ และเราจำเป็นต้องทำอย่างไร จึงจะไปสู่จุดนั้นได้ เช่น

เป้าหมายการพัฒนา	๑) เศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวขยายตัวเพิ่มขึ้น ๒) คุณภาพทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๓) ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และความมั่นคงปลอดภัยเพิ่มขึ้น
ประเด็นการพัฒนา	“เพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบตามมาตรฐานสากล”
แนวทางการพัฒนา	๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ๒) เตรียมความพร้อมบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๓) สร้างความเชื่อมั่นนักท่องเที่ยวในด้านความปลอดภัย

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้นจำเป็นต้องพิจารณาให้ครอบคลุมในทุกมิติของการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการของภาครัฐ เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด ดังนั้น การทำงานของจังหวัดจึงต้องอาศัยการบูรณาการและการทำงานร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัดอย่างใกล้ชิด ซึ่งในการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงาน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแบ่งขอบเขตภารกิจของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจน เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องหาจุดเชื่อมโยงระหว่างงานของแต่ละหน่วยงานให้ได้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดี และให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของทุกหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะประการหนึ่งในการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงาน คือ ควรนำภารกิจของแต่ละหน่วยงานมาพิจารณาร่วมกัน ว่าแต่ละหน่วยงานมีโครงการใดบ้างเป็นโครงการ ต้นทาง (Upstream) โครงการ กลางทาง (Midstream) และโครงการปลายทาง (Downstream) จากนั้นจึงค่อยพิจารณาหาความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงของภารกิจจากจุดนี้ เพื่อให้ทุกหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานของตนได้อย่างครบถ้วนและครอบคลุม

๔) ตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs)

ตัวชี้วัด หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการวัด และประเมินผลการดำเนินการ ทั้งในมิติประสิทธิภาพ และประสิทธิผล กล่าวคือ ตัวชี้วัดเป็นสิ่งที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าจังหวัด/กลุ่มจังหวัดสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้หรือไม่ และมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขั้นตอนนี้ เราจะต้องพิจารณาหาปัจจัยที่เป็นตัวบ่งชี้ดังกล่าว และต้องใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน ทั้งในแง่ของคำจำกัดความและการระบุขอบเขต เช่น จำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการในหนึ่งเดือน จำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตพืช (ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน) ต่อหน่วยการผลิตต่อปี เป็นต้น โดยตัวชี้วัดนี้จะถูกนำมาเป็นหลักในการกำหนดค่าเป้าหมายในลำดับต่อไป

ค่าเป้าหมาย หมายถึง ตัวเลข หรือค่าของตัวชี้วัดความสำเร็จที่หน่วยงานต้องการบรรลุ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนของการกำหนด หรือ ระบุ ว่า ในแผนงานนั้น ๆ หน่วยงานต้องการทำอะไร ให้ได้เป็นจำนวนเท่าไร และภายในกรอบระยะเวลาเท่าใด จึงจะถือว่าบรรลุเป้าหมาย

คุณสมบัติตัวชี้วัดที่ดี ประกอบด้วย

(๑) มีความสอดคล้องกับองค์กร

(๑.๑) ตัวชี้วัดสามารถสะท้อนเป้าประสงค์ขององค์กร

(๑.๒) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดกับบุคลากรในองค์กร โดยบุคลากรจะต้องสามารถทำงานได้ถูกต้องกับผลที่ต้องการ

(๓) มีความสอดคล้องกันระหว่างองค์กร : จะมีประโยชน์ในกรณีที่ต้องมีการเปรียบเทียบระหว่างองค์กร (Benchmarking)

(๔) สามารถตรวจสอบได้ : ทั้งการตรวจสอบตัวชี้วัด หรือข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง

(๕) ไม่สร้างภาระกับองค์กร : ควรกำหนดตัวชี้วัดจากกระบวนการหรือข้อมูลที่มีอยู่แล้ว แต่หากจำเป็นต้องมีการจัดเก็บข้อมูลใหม่ ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดเก็บข้อมูลใหม่

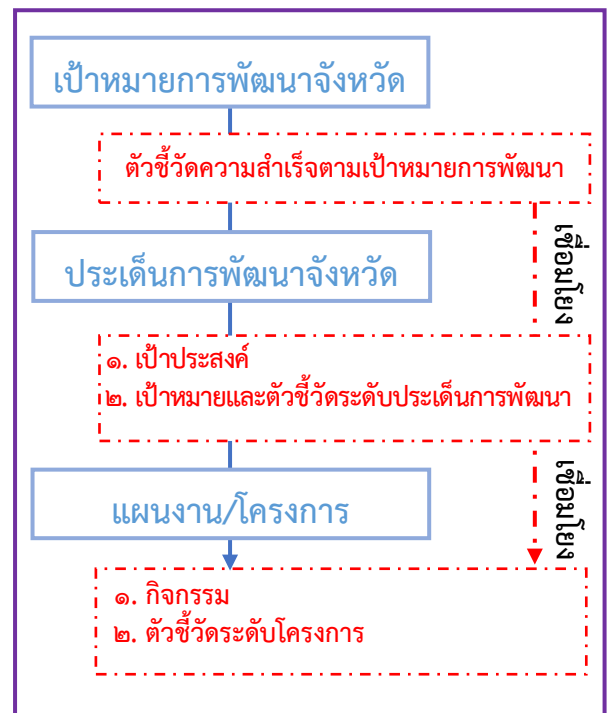
(๖) ไม่กระทบต่อพฤติกรรมของบุคลากร : ไม่ก่อให้เกิดการหลบเลี่ยง – ผลักภาระให้ผู้อื่น

(๗) ก่อให้เกิดการพัฒนาภายในองค์กร : ช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ในกระบวนการดำเนินงานและความรู้ความสามารถในการทำงาน

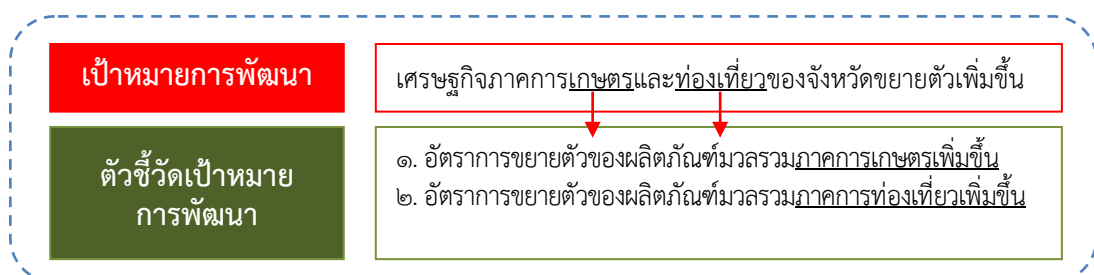
(๘) ระยะเวลาที่เหมาะสม : สามารถเก็บข้อมูลได้ตามความถี่และระยะเวลาที่กำหนด

ระดับของตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในปัจจุบันสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ระดับ คือ

(๑) **ตัวชี้วัดระดับเป้าหมายการพัฒนา :** เป็นตัวชี้วัดภาพรวมที่ครอบคลุมสอดคล้อง และตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในระยะเวลาตามแผน ๕ ปี โดยเป็นการถ่ายทอดตัวชี้วัดการพัฒนาจากยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคลงสู่แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยตัวชี้วัดระดับเป้าหมายการพัฒนาจะต้องมีความชัดเจน มีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสม และสามารถวัดได้ในเชิงปริมาณหรือคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา และต้องระบุค่าฐานอย่างเหมาะสมชัดเจน มีแหล่งที่มา และเป็นปัจจุบัน) หรือค่าเปรียบเทียบเพื่อแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสม และเป็นไปได้ในแต่ละปี เช่น

(๒) **ตัวชี้วัดระดับประเด็นการพัฒนา :** ตัวชี้วัดระดับประเด็นการพัฒนาต้องตอบสนองต่อทุกวัตถุประสงค์ของประเด็นการพัฒนา และสอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนา

๓) **ตัวชี้วัดระดับโครงการ:** เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังสิ้นสุดโครงการ โดยสามารถเขียนได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเป้าหมายเชิงปริมาณจะต้องระบุตัวเลขหน่วยที่ต้องการจะวัด เช่น ร้อยละ อัตราเพิ่ม/ลด หรือเป็นจำนวนตัวเลขธรรมดา เช่น ๑๐๐ ราย หรือเป้าหมายเชิงคุณภาพ เช่น การเพิ่มองค์ความรู้/ทักษะ/ความสามารถ ความสะอาด เรียบร้อย ความสวยงาม ความคงทนถาวร ความยั่งยืน เป็นต้น

ข้อพึงระวังในการกำหนดตัวชี้วัดของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ในการกำหนดตัวชี้วัดของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาของ ก.บ.ภ. ที่ปรับเปลี่ยนไปจากแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาในลักษณะเดิมซึ่งอาจส่งผลให้การกำหนดตัวชี้วัดของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดคลาดเคลื่อนและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการวัดผลการพัฒนา ดังนั้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจึงควรมีข้อพึงระวัง

๑) ตัวชี้วัดระดับเป้าหมายการพัฒนา

➤ **การกำหนดตัวชี้วัดภาพรวมของแผนพัฒนา:** ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนารูปแบบใหม่ ของ ก.น.บ. กำหนดให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาด้วย เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการดำเนินการและวัดผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดแผน (๕ ปี)

➤ **ความครอบคลุมของตัวชี้วัด:** การกำหนดตัวชี้วัดต้องมีจำนวนที่เพียงพอ และครอบคลุมต่อการวัดระดับการพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายการพัฒนา

๒) ระดับประเด็นการพัฒนา

➤ **ความสอดคล้องของตัวชี้วัด:** การกำหนดตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนา และวัตถุประสงค์ และต้องสะท้อนตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาได้

ตัวอย่างการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สอดคล้อง

ประเด็นการพัฒนา : ส่งเสริมการผลิตสินค้าชุมชนสู่มาตรฐานสากล

ตัวชี้วัด : จำนวนสินค้าชุมชนที่ได้รับมาตรฐานชุมชน

➤ **การกำหนดค่าฐาน (Baseline):** การกำหนดตัวชี้วัดต้องกำหนดค่าฐานของตัวชี้วัดเพื่อใช้เปรียบเทียบศักยภาพในการดำเนินการ

➤ **การนิยามความหมายของตัวชี้วัด:** การกำหนดตัวชี้วัดต้องนิยามความหมาย ของตัวชี้วัดให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูล และวัดผลได้

➤ **ความเป็นได้ในการวัดผล:** การกำหนดตัวชี้วัดต้องระบุแหล่งของข้อมูล และพยายามหลีกเลี่ยงการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่มีหน่วยงานจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถวัดผลได้

๓) ระดับโครงการ

➤ **ความสอดคล้องและครอบคลุมของตัวชี้วัด:** การกำหนดตัวชี้วัดระดับโครงการต้องสอดคล้องและครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนตอบสนองต่อตัวชี้วัดประเด็นการพัฒนา และสามารถสะท้อนตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาได้

➤ **ความเป็นไปได้ในการวัดผล:** ควรกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถจับเก็บและประเมินผลได้

บทที่ ๕

การจัดทำโครงการเพื่อเสนอของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การจัดทำโครงการเพื่อเสนอของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๕.๑ หลักเกณฑ์การเสนอโครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑) ลักษณะโครงการที่สามารถเสนอขอรับงบประมาณจากงบพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การเสนอโครงการเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างจากงบประมาณประจำปีของส่วนราชการ (Function) ซึ่งต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่ ก.น.บ. กำหนด ดังนี้

(๑) ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของแผน : โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องมีความสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ โดยเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่การพัฒนา/ห่วงโซ่คุณค่าในการขับเคลื่อนการพัฒนา และต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายรัฐบาล ตามศักยภาพและปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงความร่วมมือกับกระทรวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และสามารถเสนอโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพิ่มเติมได้

(๒) การเสนอโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีและการเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด : ต้องเป็นโครงการที่กลุ่มจังหวัดได้ประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกัน และมีการบูรณาการการดำเนินโครงการร่วมกันของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งต้องไม่มีลักษณะเป็นการแบ่งงบประมาณกลุ่มจังหวัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนจังหวัด (มาตรา ๓๕ และ มาตรา ๔๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) ความพร้อมและความเหมาะสมของโครงการ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๓.๑) ความพร้อมและรายละเอียดข้อมูลของโครงการ : โครงการต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด โดยกรณีที่เป็นโครงการก่อสร้างจะต้องระบุความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน รวมทั้งแบบรูปรายการโดยสังเขป พร้อมด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินโครงการได้ทันทีภายหลังจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติ และต้องมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายที่สามารถพิจารณาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายได้ หากโครงการใดไม่มีรายละเอียดข้อมูลดังกล่าวอย่างครบถ้วน โครงการนั้นจะไม่สามารถรับการพิจารณา

(๓.๒) เป็นภารกิจตามกฎหมายของหน่วยงาน : โครงการจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย ในกรณีที่มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและบำรุงรักษา รวมทั้งในกรณีที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดมีโครงการที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ โดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดประสงค์จะโอนสินทรัพย์นั้นให้หน่วยงานอื่นของรัฐ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำบันทึกความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานดังกล่าว ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด แนบมาพร้อมกับโครงการ ซึ่งหากไม่มีเอกสารบันทึกข้อตกลงโครงการนั้นจะไม่สามารถรับการพิจารณา

(๓.๓) ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการ : โครงการต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งด้านเทคนิค (วิธีการหรือรูปแบบที่ใช้ในการดำเนินการ) ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ บุคลากรการบริหาร ความเสี่ยง และการบริหารจัดการ) ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ) และด้านระยะเวลา (ต้องดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ) รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ กรณีโครงการที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ยื่นเอกสารการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ รวมถึงโครงการที่เกี่ยวกับแหล่งน้ำจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด และสำหรับการดำเนินโครงการที่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายกำหนด ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้จัดส่งเอกสารการยื่นคำขอหรือผลการพิจารณาการอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการประจำภาค และ ก.น.บ. จะพิจารณาและให้ความเห็นชอบเฉพาะโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการเท่านั้น

(๓.๔) ความคุ้มค่าของโครงการ : โครงการต้องมีความคุ้มค่า โดยต้องแสดงผลลัพธ์ หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ จำนวนประชากร จำนวนเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก รายได้ ฯลฯ โดยเฉพาะผลประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับอย่างชัดเจน และต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีความยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

(๔) โครงการที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่อง : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถเสนอโครงการที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่องได้ โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็นรายปี (Phasing) พร้อมแสดงผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องมากกว่าหนึ่งปีว่า หากไม่ดำเนินการต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์การพัฒนาอย่างไร ทั้งนี้ โครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ก่อนที่จะเสนอคำขอโครงการ อาทิ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการ (EHIA) การประชาพิจารณ์ ฯลฯ รวมถึงการศึกษาและออกแบบสำหรับการจัดทำโครงการ เช่น แบบรูปรายการก่อสร้าง การจัดทำ พร.๔ พร.๕ เป็นต้น ให้ประสานหน่วยงานดำเนินการให้เรียบร้อยก่อนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

(๕) โครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่อง และเป็นประจำทุกปี : เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องรายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(๖) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ : จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดลำดับความสำคัญของโครงการโดยรวมรายโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปี สำหรับโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้าส่องสว่าง เขื่อนป้องกันตลิ่ง เป็นต้น ให้จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมภายใต้โครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๒) ลักษณะโครงการที่ไม่สามารถเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) โครงการที่จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง : ต้องไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้น เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด สำหรับโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพจะสนับสนุนเฉพาะวัสดุประกอบการฝึกอบรม

(๒) โครงการที่จัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ : ต้องไม่เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้น เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๓) โครงการที่เป็นการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้าง อาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคของส่วนราชการ : ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายสำหรับการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้าง อาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคของส่วนราชการ เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น โดยให้เจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายในการดำเนินโครงการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นลำดับแรก และจากงบบริหารจัดการเป็นลำดับต่อมา

(๔) โครงการเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ทุนของส่วนราชการ : ต้องไม่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ทุน เว้นแต่ฝึกอบรมด้านอาชีพ ด้านความมั่นคง หรือเป็นประเด็นสำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องมีการระบุไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ และบทวิเคราะห์ของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มเป้าหมายต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเดียวกับส่วนราชการอื่น รวมทั้งจะต้องแสดงเป้าหมายโดยรวมและขอบเขตการดำเนินงานระหว่างจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับส่วนราชการให้ชัดเจน

(๕) โครงการที่เป็นกิจกรรมย่อย : โครงการต้องไม่เป็นการกิจกรรมย่อย ควรบูรณาการกิจกรรมประเภทเดียวกันหรือเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน ให้เป็นโครงการที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๖) โครงการเดินทางไปต่างประเทศ : ต้องไม่เป็นการเดินทางไปต่างประเทศ เว้นแต่เป็นกิจกรรมที่มีข้อผูกพันในเรื่องการเจรจาการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว และการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ทั้งนี้ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องมีแผนการดำเนินงานที่สะท้อนถึงประโยชน์จากการไปราชการต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม กรณีที่ไม่ได้มีข้อผูกพันกับต่างประเทศต้องแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าของการดำเนินงาน กรณีเป็นการเดินทางไปเพื่อไปเจรจาเกี่ยวกับการค้า การลงทุน หรือการเจรจาที่มีผลให้เกิดข้อผูกพันระหว่างกัน จะต้องขอความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่จะไปเจรจากจากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องก่อน และต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานภายหลังจากการเดินทางไปต่างประเทศทุกกรณี ทั้งนี้ จะต้องเสนอต่อคณะอนุกรรมการประจำภาค และ ก.น.บ. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งผลลัพธ์และประโยชน์ที่เกิดขึ้น โดยจัดส่งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวมายังฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. ภายใน ๔๕ วันหลังการเดินทาง

๕.๒ ผลการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

๕.๒.๑ ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

๑) การดำเนินการและการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการต่าง ๆ มีระยะเวลาการทำงานที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลแผนงานโครงการมีระยะเวลาที่จำกัด

(๒) การจัดทำแผนงานโครงการโดยหน่วยงานส่วนกลาง เพื่อดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด โครงการส่วนใหญ่ยังเป็นการดำเนินโครงการตามภารกิจหรือนโยบายของกระทรวงเป็นหลัก อาจส่งผลต่อการขับเคลื่อนการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ทำให้การดำเนินโครงการต่าง ๆ ของจังหวัดยังไม่เกิดความเชื่อมโยงและบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) อำเภอซึ่งเป็นส่วนราชการในระดับภูมิภาค มีความใกล้ชิดและรับทราบปัญหาความเดือดร้อนความต้องการของประชาชน ไม่สามารถเป็นหน่วยรับผิดชอบหรือเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดได้โดยตรง เนื่องจากได้รับการพิจารณาว่าไม่ใช่ภารกิจหน้าที่ของอำเภอในการดำเนินโครงการ

(๔) การจัดสรรงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งมีสัดส่วนงบลงทุน ร้อยละ ๗๐ และสัดส่วนงบดำเนินงาน ร้อยละ ๓๐ อาจจะทำให้ไม่ตอบสนองต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่

๒) การบริหารโครงการและงบประมาณ

(๑) หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกระทรวง กรม ในการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นโครงการเดียวกับที่จังหวัดได้รับงบประมาณทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินโครงการ จึงทำให้จังหวัดต้องเพิ่มระยะเวลาในการดำเนินการ โดยเข้าสู่กระบวนการขอโอนเปลี่ยนแปลงโครงการที่ได้รับงบประมาณจังหวัดไปดำเนินการโครงการอื่นแทนให้เสร็จเรียบร้อยก่อน

(๒) การโอนเปลี่ยนแปลงโครงการที่ไม่อยู่ภายใต้ผลผลิตเดียวกัน และวงเงินงบประมาณ รายการค่าที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินเกินสิบล้านบาท จำเป็นต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ ทำให้การดำเนินโครงการล่าช้า

(๓) ผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการไม่ยอมเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าร้อยละ ๑๕ หรือไม่เบิกจ่ายตามงวดงานที่กำหนด โดยรอเบิกจ่ายครั้งเดียวเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

(๔) สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณ (งบรายจ่ายประจำ) ให้จังหวัดเป็นรายไตรมาส โดยไตรมาสที่ ๑ - ๒ จัดสรรให้ร้อยละ ๕๐ ของวงเงินรายจ่ายประจำที่ได้รับจัดสรร ไตรมาสที่ ๓ จัดสรรเพิ่มอีกร้อยละ ๒๕ และไตรมาสที่ ๔ อีกร้อยละ ๒๕ ทำให้กิจกรรมการฝึกอบรมไม่สามารถดำเนินการได้ในช่วงไตรมาสแรก

๓) การติดตามประเมินผลโครงการ พบว่า การดูแลรับผิดชอบโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จขาดการติดตามประเมินผล การกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ

๔) การบริหารจัดการสินทรัพย์

(๑) บางจังหวัดยังมีสินทรัพย์ที่ไม่มีหน่วยงานได้รับโอนคงค้างอยู่ ทำให้สินทรัพย์ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ถูกปล่อยทิ้งร้างขาดการดูแลและเกิดความชำรุดทรุดโทรม ซึ่งสินทรัพย์ที่ไม่มีการใช้ประโยชน์นี้ อาจไม่มีมูลค่า หรือไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้วในปัจจุบัน แต่ยังคงค้างสะสมอยู่ในระบบ ทำให้ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน

(๒) หน่วยงานขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกความร่วมมือในการโอนสินทรัพย์ ในชั้นค่าของงบประมาณ เนื่องจากเป็นการรับโอนสินทรัพย์ก่อนที่จะได้รับจัดสรร

๕) ประเด็นอื่น ๆ : พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่มีบทบัญญัติกำหนดโทษ ส่งผลให้หน่วยงานของรัฐไม่ถือปฏิบัติ ทำให้การขับเคลื่อนงานไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เท่าที่ควร

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) จัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการให้มากขึ้น เพื่อนำไป แก้ไขปัญหาความเร่งด่วนของพื้นที่

๒) ให้ที่ทำการปกครองอำเภอ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการภายใต้ แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับอำเภอในลักษณะ One Plan

๓) ให้จังหวัดสามารถกำหนดสัดส่วนงบประมาณต้องบดำเนินการตามความต้องการของจังหวัดให้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและปัญหาความต้องการของพื้นที่

๔) วางแนวทางส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน แสดงความคิดเห็น ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการ ผ่านกลไกต่าง ๆ อาทิ ก.ธ.จ. เครือข่าย ป.ป.ท. เฝ้าระวังการทุจริต รวมถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีเครือข่ายภาคประชาชน

๕) ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาการโอนเปลี่ยนแปลงโครงการหรือการขอใช้เงิน เหลือจ่าย กรณีข้ามผลผลิตและการโอนเปลี่ยนแปลงภายใต้ผลผลิตเดียวกัน แต่เป็นรายการครุภัณฑ์ราคา ตั้งแต่ ๑ ล้านบาทขึ้นไป และรายการสิ่งก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป เพื่อให้การดำเนินงานโครงการ เกิดความรวดเร็วและสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

๖) กำหนดมาตรการบังคับหรือมีมาตรการสร้างแรงจูงใจในการเบิกจ่ายของผู้ประกอบการ เพื่อป้องกันการรอเบิกจ่ายครั้งเดียวเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และเป็นการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๗) กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหากรณีสินทรัพย์ที่ไม่มีหน่วยงานได้รับโอนหรือสินทรัพย์ ที่เกิดความชำรุดทรุดโทรม อยู่ระหว่างทบทวนการใช้ประโยชน์ และคงค้างในระบบ ให้มีการปรับปรุงบัญชีสินทรัพย์ ในระบบเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น และการโอนสินทรัพย์ในระบบ New GFMS Thai ควรมีการปรับปรุงให้ง่ายต่อการปฏิบัติงานและมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ

บทที่ ๖

บทสรุป

บทสรุป

การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของประชาชน (Participatory Governance) เป็นกลไกที่สำคัญในการบริหารราชการที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen centered) เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และก่อให้เกิดผลที่ดีต่อการพัฒนาชีวิตของประชาชน ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๓/๑ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ “ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความเป็นประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่องค์กร การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชน”

แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจึงเป็นเครื่องมือและเวทีที่เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน ได้ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและพื้นที่ของตนเอง ทั้งนี้ การกำหนดให้จังหวัดสามารถตั้งค่าของงบประมาณได้เองผ่านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด จึงเป็นนวัตกรรมทางการบริหารที่สนับสนุนให้เกิดกลไกการทำงานร่วมกันในระดับพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อสภาพปัญหา ศักยภาพและโอกาสได้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด ผ่านกระบวนการเชื่อมโยงแผนในแต่ละระดับตั้งแต่ แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการเชื่อมโยงไปแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ดังนั้น แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจึงควรเป็นแผนที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับจากภาคีเครือข่ายการพัฒนาต่าง ๆ ภายในจังหวัด ให้รู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของ รวมทั้งพร้อมจะสนับสนุนการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยอาจจะพิจารณาตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ภายในจังหวัดเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ ดังนี้

- ๑) กลุ่มตัวแทนภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ
- ๒) กลุ่มตัวแทนภาควิชาการ สถาบันการศึกษาในพื้นที่
- ๓) กลุ่มตัวแทนภาคศาสนาในพื้นที่
- ๔) กลุ่มตัวแทนภาคประชาชน เช่น ประชาชนชาวบ้าน กลุ่มตัวแทนสตรี เด็ก และเยาวชน เป็นต้น
- ๕) กลุ่มตัวแทนภาคเอกชน เช่น หอการค้าจังหวัด สมาอุตสาหกรรมจังหวัด ชมรมธนาคาร รวมทั้งผู้แทนกลุ่มอาชีพ เป็นต้น
- ๖) กลุ่มตัวแทนภาคประชาสังคม เช่น ผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้นำทางวัฒนธรรม เป็นต้น
- ๗) กลุ่มตัวแทนภาคสื่อมวลชน

นอกจากนี้ ผู้ที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมจึงควรมีความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อพร้อมที่จะสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการมีปัจจัยความสำเร็จ (Key Success Factors) ที่สำคัญที่ควรพิจารณา ได้แก่

- ๑) โครงสร้างการบริหารงานเชิงพื้นที่ที่เอื้อต่อการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน
- ๒) กระบวนการบริหารงานที่เป็นระบบและชัดเจน
- ๓) ภาวะผู้นำของผู้ขับเคลื่อนแต่ละระดับที่จะนำองค์การสู่ความสำเร็จ
- ๔) ค่านิยมและวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสู่ความสำเร็จต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, แผนกับการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด.
กรุงเทพฯ: บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๒
- สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, การเชื่อมโยงและบูรณาการยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, ๒๕๖๑
- สำนักงาน ก.พ.ร., สำนักบริหารยุทธศาสตร์ : กลไกการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ, สำนักงาน ก.พ.ร.: กรุงเทพฯ ๒๕๕๙
- Meekaew, A. “ The Critical Factors of Strategic Planning Process for Reconciling the National Policies with Local Needs: The Case of Provincial Strategic Planning Process of Thailand” (Master’s dissertation, King’s College London, Faculty of Social Science & Public Policy, 2014
- สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด, ความรู้พื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, ๒๕๖๑
- กระทรวงมหาดไทย, คู่มือผู้ว่าราชการจังหวัด. ปทุมธานี: โรงพิมพ์อาสารักษาดินแดน กรมการปกครอง, ๒๕๖๔
- ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน สำนักบริหารการปกครองท้องที่ กรมการปกครอง, คู่มือปฏิบัติงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน. สืบค้นจาก <https://fliphtml5.com/yxnbz/ifom/basic>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๗
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=๑๓๒๒๕. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ๒๕๖๕. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐). สืบค้นจาก <http://nscr.nesdc.go.th/master-plans/>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐). สืบค้นจาก <http://nscr.nesdc.go.th/nesdp/>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐). สืบค้นจาก <http://nscr.nesdc.go.th/ns/>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, หนังสือแจ้งเวียนจังหวัด กลุ่มจังหวัด ส่วนราชการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๔๗๐๖&filename=index. สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๗.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กฎระเบียบ/ประกาศ : ประกาศ ก.น.บ. ๓ ฉบับ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๒๙๔๙. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗.
- ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, คู่มือการจัดทำภาพอนาคตทางยุทธศาสตร์ (Strategic Foresight) สืบค้นจาก www.sscthailand.org. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗.

กฎหมาย

“พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก, ๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

“พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๗๕ ก, ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

“พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการพ.ศ. ๒๕๖๕.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๑ ก, ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

“ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดmeแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๙ ง, ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

“ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๑๘ ง, ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙

“ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑.” ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง, ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

ภาคผนวก

ผนวก ก

พระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติ

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคเจ็ดและวรรคแปดของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

“กระทรวงใดมีภารกิจเพิ่มขึ้น และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีรองปลัดกระทรวงมากกว่าที่กำหนด
ไว้ในวรรคห้าหรือวรรคหก คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

หน้า ๒

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

จะร่วมกันอนุมัติให้กระทรวงนั้นมีรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็นกรณีพิเศษ โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้

ในการดำเนินการตามวรรคเจ็ด ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจัดให้มีการประชุมพิจารณาร่วมกัน โดยกรรมการแต่ละฝ่ายจะต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงจะเป็นองค์ประชุม และในการออกเสียงลงมติจะต้องได้คะแนนเสียงของกรรมการแต่ละฝ่ายเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการฝ่ายดังกล่าวที่มาประชุม แล้วให้นำมติดังกล่าวเสนอละยมนตรีพิจารณาต่อไป”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งอาจกำหนดให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตลอดจนการมอบอำนาจให้ทำนิติกรรมสัญญา ฟ้องคดีและดำเนินคดี หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือที่ผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติก็ได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด

ในกรณีตามวรรคสาม เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวอาจมอบอำนาจตามวรรคหนึ่งตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวก็ได้

การมอบอำนาจให้ทำเป็นหนังสือ”

หน้า ๓

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ เมื่อมีการมอบอำนาจแล้ว ผู้รับมอบอำนาจมีหน้าที่ต้องรับมอบอำนาจนั้น โดยผู้มอบอำนาจจะกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไป โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ในกรณีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดก็ได้

มาตรา ๔๐ ในการมอบอำนาจ ให้ผู้มอบอำนาจพิจารณาถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว

เมื่อได้มอบอำนาจแล้ว ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำหรือแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๔๐/๑ ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการภายในกรม ถ้าการปฏิบัติราชการใดของส่วนราชการนั้นมีลักษณะเป็นงานการให้บริการหรือมีการให้บริการเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยและหากแยกการบริหารออกเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษจะบรรลุเป้าหมายตามมาตรา ๓/๑ ยิ่งขึ้น ส่วนราชการดังกล่าวโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะแยกการปฏิบัติราชการในเรื่องนั้น ไปจัดตั้งเป็นหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีใช่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจแต่อยู่ในกำกับของส่วนราชการดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน วิธีการบริหารงาน การดำเนินการด้านทรัพย์สิน การกำกับดูแลสิทธิประโยชน์ของบุคลากรและการยุบเลิกไว้ด้วย

ให้หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ มีหน้าที่ปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการตามภารกิจที่จัดตั้งหน่วยบริการรูปแบบพิเศษนั้นเป็นหลัก และสนับสนุนภารกิจอื่นของส่วนราชการดังกล่าวตามที่ได้รับมอบหมาย และอาจให้บริการแก่ส่วนราชการอื่น หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อภารกิจอันเป็นวัตถุประสงค์แห่งการจัดตั้ง

หน้า ๔

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

ให้รายได้ของหน่วยบริการรูปแบบพิเศษเป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในกรณีนี้ให้ถือว่าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๕๒/๑ ให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
(๒) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม

(๓) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

(๔) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ

(๕) จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในเขตจังหวัดที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

“มาตรา ๕๓ ในจังหวัดหนึ่งให้มีคณะกรรมการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการแผ่นดินในจังหวัดนั้น กับปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรีกำหนด”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๕๓/๑ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลางและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด รวมทั้งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามวรรคหนึ่ง จำนวนและวิธีการสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

เมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของส่วนราชการและหน่วยงานอื่นของรัฐทั้งปวงที่กระทำในพื้นที่จังหวัดต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว

มาตรา ๕๓/๒ ให้นำความในมาตรา ๕๓/๑ มาใช้บังคับกับการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๕๕/๑ ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ธ.จ.” ทำหน้าที่สอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและเป็นไปตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓/๑

ก.ธ.จ. ประกอบด้วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน ผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารและผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ทั้งนี้ จำนวน วิธีการสรรหาและการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.ธ.จ. ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

หน้า ๖

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

ในกรณีที่ ก.ร.จ. พบว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับหรือมีกรณีที่เป็นเหตุทุจริต ให้เป็นหน้าที่ของ ก.ร.จ. ที่จะต้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) บริหารราชการตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และตามแผนพัฒนาจังหวัด”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความใน (๖) และ (๗) ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) เสนองบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หรือเสนอขอจัดตั้งงบประมาณต่อสำนักงบประมาณตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(๗) กำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๑/๑ มาตรา ๖๑/๒ และมาตรา ๖๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

“มาตรา ๖๑/๑ ให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๕๒/๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) โดยให้นำความในมาตรา ๕๒/๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีการบริการร่วมกันของหน่วยงานของรัฐในลักษณะศูนย์บริการร่วม

(๓) ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินการให้มีแผนชุมชน เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม

(๔) ไกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประณอมข้อพิพาทเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตามมาตรา ๖๑/๒ และมาตรา ๖๑/๓

มาตรา ๖๑/๒ ในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประณอมข้อพิพาทของประชาชนที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ ในเรื่องที่พิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดิน มรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท หรือมากกว่านั้น ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้นายอำเภอโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท โดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์เหมาะสมกับการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นและคู่พิพาทตกลงยินยอมให้ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้คู่พิพาทแต่ละฝ่ายเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามวรรคสองฝ่ายละหนึ่งคน และให้นายอำเภอ พนักงานอัยการประจำจังหวัด หรือปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทมีอำนาจหน้าที่รับฟังข้อพิพาทโดยตรงจากคู่พิพาท และดำเนินการไกล่เกลี่ยให้เกิดข้อตกลงยินยอมร่วมกันระหว่างคู่พิพาทโดยเร็ว ถ้าคู่พิพาททั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่พิพาท และให้ถือเอาข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลผูกพันคู่พิพาททั้งสองฝ่าย ในกรณีที่คู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาทนั้น

ข้อตกลงตามวรรคสี่ให้มีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชี การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตลอดจนค่าตอบแทนของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกคำบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าว โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้รับข้อพิพาทไว้พิจารณา ให้อายุความในการฟ้องร้องคดีระงับชั่วคราว นับแต่วันที่ยื่นข้อพิพาทจนถึงวันที่คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาทหรือวันที่คู่พิพาททำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน แล้วแต่กรณี ความในมาตรานี้ให้ใช้กับเขตของกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

หน้า ๘

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

มาตรา ๖๑/๓ บรรดาความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอใดหากเป็นความผิดอันยอมความได้ และมีใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอม หรือแสดงความจำนง ให้นายอำเภอของอำเภอนั้นหรือปลัดอำเภอนายอำเภอตั้งกล่าวมอบหมายเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามควรแก่กรณี และเมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมเป็นหนังสือตามที่ไกล่เกลี่ยและปฏิบัติตามคำไกล่เกลี่ยดังกล่าวแล้ว ให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย ให้จำหน่ายข้อพิพาทนั้นแต่เพื่อประโยชน์ในการที่ผู้เสียหายจะไปดำเนินคดีต่อไป อายุความการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายอาญาให้เริ่มนับแต่วันที่จำหน่ายข้อพิพาท

หลักเกณฑ์และวิธีในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๗๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผล คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคนต้องทำงานเต็มเวลาก็ได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑/๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑/๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.พ.ร. และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายหรือ ก.พ.ร. กำหนด โดยมีเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร

หน้า ๕

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

ราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้ ทั้งนี้ ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๕๕ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ กันยายน ๒๕๕๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบการบริหารราชการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นการจัดองค์กรภาครัฐให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และเพื่อให้การปฏิบัติราชการสามารถอำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สนับสนุนให้มีการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนได้กว้างขวางขึ้น เพื่อย่นการบริการประชาชนให้มีความสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนั้น เพื่อให้การบริหารราชการในราชการบริหารส่วนภูมิภาคสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดบรรลุผล สมควรปรับปรุงอำนาจการดำเนินการของจังหวัด การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และการจัดทำงบประมาณของจังหวัดให้เหมาะสม รวมทั้งสมควรส่งเสริมให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด เพื่อสอดส่องและเสนอแนะการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันจะทำให้การบริหารเป็นไปด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม และมีความรับผิดชอบ ตลอดจนปรับปรุงอำนาจในทางปกครองของอำเภอเพื่อสนับสนุนให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม และสมควรให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเป็นส่วนราชการในสำนักนายกรัฐมนตรีและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผนวก ข

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักการการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๒ วรรคสาม มาตรา ๕๓/๑ วรรคสาม และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“จังหวัด” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่ไม่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“กลุ่มจังหวัด” หมายความว่า จังหวัดหลายจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นเป็นกลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๓๓

“ภาค” หมายความว่า พื้นที่ที่จัดตั้งขึ้นเป็นภาคตามมาตรา ๓๖

“แผนพัฒนาจังหวัด” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงการสำคัญของจังหวัด ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี

“แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ประเด็นการพัฒนา แนวทางการพัฒนา แผนงาน และโครงการสำคัญของกลุ่มจังหวัด ที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในอนาคต

“เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับชาติและนโยบายรัฐบาล มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ครอบคลุมทุกมิติ เป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ นโยบายของรัฐบาล และประเด็นการพัฒนาภาคสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

“แผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด” หมายความว่า แผนที่แปลงแผนพัฒนาจังหวัดสู่การปฏิบัติโดยระบุโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีและแนวทางการพัฒนาจังหวัด

“แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า แผนที่แปลงแผนพัฒนา
กลุ่มจังหวัดสู่การปฏิบัติโดยระบุโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในกลุ่มจังหวัดในแต่ละปีงบประมาณ
เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดและแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด
ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการดำเนินงานและความร่วมมือกับกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน

“โครงการสำคัญ” หมายความว่า โครงการที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
การพัฒนาจังหวัดปีละปี หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในอนาคต
แล้วแต่กรณี ทั้งที่เป็นโครงการของจังหวัด กลุ่มจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ และองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

“งบประมาณจังหวัด” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้รับ
จัดสรรเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

“งบประมาณกลุ่มจังหวัด” หมายความว่า รายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด
ได้รับจัดสรรเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และหน่วยงานอื่นในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร แต่ไม่รวมถึง
องค์กรอิสระ ศาล และองค์กรอัยการ

“ผู้แทนภาคประชาสังคม” หมายความว่า ผู้แทนซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมระดับจังหวัด
ของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และองค์กรภาคประชาสังคมอื่น
ที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการกำหนด

“พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี” หมายความว่า รวมถึงพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายเพิ่มเติมและพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายด้วย

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น
ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป

มาตรา ๕ การปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ในเรื่องใดยังไม่สมควรที่ส่วนราชการ จังหวัด
กลุ่มจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานใดของรัฐจะปฏิบัติ หรือปฏิบัติโดยมีหลักเกณฑ์

(๖) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความโปร่งใส และมีการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ

ให้ใช้หลักการตามวรรคหนึ่ง ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์แห่งการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการตามหลักการในมาตรา ๗ นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกแนวปฏิบัติในการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ประกาศ หลักเกณฑ์ หรือมติของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรียกโดยย่อว่า “ก.น.บ.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีทุกคน รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับและติดตามการปฏิบัติราชการในภูมิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๓) นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๔) ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดและออกจากราชการไปแล้ว จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนภาคประชาสังคมซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติซึ่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนสำนักงบประมาณ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของ ก.น.บ. ประธานกรรมการอาจให้เชิญผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราว ในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

กรรมการตาม (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

การประชุมของ ก.น.บ. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่มาประชุม ให้รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๐ ก.น.บ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางระบบในการบริหารงานแบบบูรณาการ และบูรณาการแผนของหน่วยงานของรัฐ และแผนพัฒนาระดับพื้นที่ในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเพื่อให้สามารถบริหารงาน แก้ไขปัญหา และพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

(๒) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดหรืองบประมาณ กลุ่มจังหวัด

(๓) พิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด และการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด แล้วเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

(๔) กำกับดูแลการจัดทำแผนปฏิบัติราชการห้าปีของส่วนราชการ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ และแผนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ในพื้นที่จังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

(๕) ขับเคลื่อนการปฏิบัติตามแผนในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค โดยคำนึงถึงศักยภาพหรือประเด็นปัญหาในพื้นที่

(๖) ควบคุมดูแลและวินิจฉัยสั่งการ ให้การบริหารแผนงาน โครงการ กิจกรรมในโครงการงบประมาณและบุคลากรในจังหวัดมีการปฏิบัติราชการร่วมกันอย่างแท้จริง รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมืออย่างแท้จริงระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน ในจังหวัด เพื่อร่วมกันดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

(๗) พิจารณาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัดตามที่ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. เสนอ เพื่อมีมติให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ ก.น.บ. กำหนด

(๘) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ก.น.บ. ต้องคำนึงถึงข้อเสนอแนะของผู้ว่าราชการจังหวัด ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ด้วย

มาตรา ๑๑ ให้ ก.น.บ. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำภาคประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่ง ก.น.บ. มอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นอนุกรรมการ

(๓) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่มีเขตตรวจราชการอยู่ในพื้นที่ภาค เป็นอนุกรรมการ

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ภาค เป็นอนุกรรมการ

(๕) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการประจำภาคอาจมีมติให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ความเห็นได้

คณะกรรมการประจำภาคมีหน้าที่และอำนาจทำการแทน ก.น.บ. ในพื้นที่ภาคและรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำภาคสองเดือนต่อหนึ่งครั้งเป็นอย่างน้อย เว้นแต่ไม่มีเรื่องพิจารณา

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการประจำภาคได้ทันให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการประจำภาคโดยข้อเสนอของเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาดำเนินการแทนคณะกรรมการประจำภาคไปพลางก่อนได้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการประจำภาคทราบ

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานเลขานุการของ ก.น.บ. และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

มาตรา ๑๓ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.บ.จ.” ประกอบด้วย

- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
 - (๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัดทุกคน เป็นกรรมการ
 - (๓) ผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะมีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง เป็นกรรมการ
 - (๔) ผู้แทนรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการอยู่ในจังหวัด เป็นกรรมการ
 - (๕) ผู้แทนหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่รัฐวิสาหกิจที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด เป็นกรรมการ
 - (๖) ผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น เป็นกรรมการ
 - (๗) ผู้แทนภาคประชาสังคม เป็นกรรมการ
 - (๘) ประธานกรรมการหอการค้าจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นกรรมการ
- จังหวัดใดมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นนั้นด้วย

จังหวัดใดที่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากผู้แทนหน่วยงานปฏิบัติการด้านความมั่นคง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นเป็นผู้พิจารณากำหนดองค์ประกอบเพิ่มเติมได้

ให้หัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของ ก.บ.จ. ประธานกรรมการอาจให้เชิญผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

กรรมการตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นตาม (๖) และผู้แทนภาคประชาสังคมตาม (๗) ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. กำหนด โดยให้คำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

กรรมการตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

การประชุมของ ก.บ.จ. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๔ ก.บ.จ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยการให้การบริหารงานแบบบูรณาการในจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

(๒) จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น

(๓) กำกับดูแลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นในเขตจังหวัด และการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนดังกล่าวสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

(๔) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด

(๕) จัดทำบันทึกความร่วมมือกับฝ่ายต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด

(๖) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๗) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๘) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัด ต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.จ. มอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่ ก.บ.จ. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตาม (๒) คณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนตามมาตรา ๑๓ (๖) ไม่น้อยกว่าสามคนและผู้แทนตามมาตรา ๑๓ (๗) ไม่น้อยกว่าสองคน

มาตรา ๑๕ ในกลุ่มจังหวัดหนึ่งให้มีคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.บ.ก.” ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้ากลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๓๓ เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการ

(๔) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนภาคประชาสังคม เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เป็นกรรมการ

ให้ผู้แทนสำนักงบประมาณซึ่งผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมอบหมายเข้าร่วมประชุม ก.บ.ก. ในฐานะที่ปรึกษา ก.บ.ก.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของ ก.บ.ก. ประธานกรรมการ อาจให้เชิญผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจโดยตรงเกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

กลุ่มจังหวัดใดที่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากผู้แทนหน่วยงานปฏิบัติการด้านความมั่นคง ก.บ.ก. กลุ่มจังหวัดนั้นอาจแต่งตั้งผู้แทนดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.น.บ. กำหนด

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดในกลุ่มจังหวัดทุกจังหวัด เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมตาม (๕) และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตาม (๖) ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. ประกาศกำหนด โดยต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

กรรมการตาม (๕) และ (๖) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

การประชุมของ ก.บ.ก. ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๖ ก.บ.ก. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้การบริหารงานแบบบูรณาการในกลุ่มจังหวัดเป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗ นโยบาย และระบบที่ ก.น.บ. กำหนด

(๒) จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟังความคิดเห็น

(๓) ส่งเสริมและประสานความร่วมมือการพัฒนาให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน เพื่อสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด

(๔) วิเคราะห์ บูรณาการ และจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดและคำขออนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อนำเสนอต่อ ก.น.บ.

(๕) กำกับ ให้คำแนะนำ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานให้ ก.น.บ. ทราบ

(๖) เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา กลุ่มจังหวัดต่อ ก.น.บ. เพื่อพิจารณา

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ ก.บ.ก. มอบหมาย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่ ก.บ.ก. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตาม (๒) คณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนตามมาตรา ๑๕ (๔) ไม่น้อยกว่าสองคน และผู้แทนตามมาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) ด้านละสองคน

มาตรา ๑๗ เพื่อให้การบริหารงานในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเกิดการบูรณาการอย่างแท้จริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานจังหวัดให้เป็นไปตามหลักการตามมาตรา ๗

(๒) ประสาน เชื่อมโยง และกำกับให้ส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน ดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์

(๓) บริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด และควบคุมดูแลการบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ในเขตจังหวัด ให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

(๔) กำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำคำของบประมาณและบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคประชาสังคมให้มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชกฤษฎีกานี้หรือตามที่ ก.น.บ. หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อาจบริหารงานจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติหรือไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด หรือเพราะเหตุอื่นใด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อคณะกรรมการประจำภาคหรือคณะกรรมการที่ ก.น.บ. มอบหมายโดยเร็ว และให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาและมีมติสั่งการต่อไป

ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๙ ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจประสาน เร่งรัด และติดตาม การดำเนินงานของผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจดำเนินการอื่นตามที่ ก.น.บ. มอบหมาย

หมวด ๒

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

มาตรา ๒๐ ให้ ก.บ.จ. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดครั้งละยี่สิบปี ให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และต้องคำนึงถึงเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.บ.จ. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ เพื่อรับฟัง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๑ ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพ ของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และ นโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน

แผนพัฒนาจังหวัดอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ ประเด็นการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนงาน โครงการสำคัญและกิจกรรมในโครงการ งบประมาณที่ต้องใช้ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการดำเนินโครงการซึ่งสอดคล้องกับระหว่างดำเนินการของทุกหน่วยงาน และเรื่องอื่นที่ ก.น.บ. กำหนด

แผนพัฒนาจังหวัดให้มีระยะเวลาห้าปี

ให้นำความในมาตรา ๒๐ วรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ เมื่อส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการห้าปี หรือรัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดทำแผนยุทธศาสตร์ หรือแผนที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีระยะเวลายาวกว่าหนึ่งปีและในแผนดังกล่าวมีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแจ้งโครงการและประมาณการงบประมาณนั้นให้จังหวัดทราบเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

มาตรา ๒๓ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ หรือคำสั่งของราชการส่วนกลางหรือหน่วยงานของรัฐ และปัญหาอื่นที่เป็นอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้แผนพัฒนาจังหวัดเกิดผลสำเร็จและแนวทางในการจัดให้มีกฎขึ้นใหม่ ปรับปรุง ยกเลิก หรือยกเว้นกฎที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด และให้ ก.บ.จ. เสนอ ก.น.บ. ไปพร้อมกับแผนดังกล่าว

ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการดำเนินการและกฎตามวรรคหนึ่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในระยะเวลาที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา ๒๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลดังต่อไปนี้ เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ และแผนพัฒนาจังหวัดที่ ก.บ.จ. จัดทำตามมาตรา ๒๑

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง

(๒) หัวหน้าหน่วยงานที่เป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐบรรดาที่มีสถานที่ตั้งทำการอยู่ในจังหวัดหรือมีเขตอำนาจหน้าที่ในจังหวัด

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัด

(๔) ผู้แทนภาคประชาสังคม

(๕) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน

จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมตาม (๔) และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตาม (๕) ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. ประกาศกำหนด

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ ก.บ.จ. นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ แล้วเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้ ก.บ.ก. ทราบด้วย

มาตรา ๒๕ เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดประกาศใช้แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งแผนพัฒนาจังหวัดต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัด หรือที่มีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัด เพื่อให้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานดังกล่าวแล้วแต่กรณี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด

การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการดำเนินกิจการของจังหวัดและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดดังกล่าว

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งแผนพัฒนาจังหวัดให้องค์กรอิสระ ศาล และองค์กรอัยการ ซึ่งมีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดทราบ

มาตรา ๒๖ ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งตามที่ ก.น.บ. กำหนด ก.บ.จ. อาจปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ ได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ.

มาตรา ๒๗ ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งตามที่ ก.น.บ. กำหนด ก.บ.จ. อาจปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดใหม่ก่อนสิ้นอายุของแผน โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ การปรับปรุงดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๖ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำภาคตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๒๘ ให้ ก.บ.จ. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๖ และแผนพัฒนาจังหวัด โดยคำนึงถึงการดำเนินงานและความร่วมมือกับกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของโครงการสำคัญและโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัด เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงาน หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และ

งบประมาณที่จะต้องใช้ดำเนินการและต้องระบุให้ชัดเจนว่าโครงการหรืองานใดที่จังหวัดประสงค์จะขอตั้งงบประมาณจากสำนักงบประมาณโดยตรง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

เมื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดส่งแผนดังกล่าวให้ ก.บ.ก. เพื่อประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

มาตรา ๒๙ เมื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดเสร็จ หากหน่วยงานของรัฐ ผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมในแผนจำเป็นต้องได้รับอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามกฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ ให้หน่วยงานนั้นยื่นคำขอเพื่อให้ผู้มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบพิจารณาแล้วแจ้งผลการพิจารณาให้หน่วยงานของรัฐที่ยื่นคำขอทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งไม่เห็นชอบหรือไม่แจ้งผลการพิจารณาให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดทราบภายในสามสิบวัน ให้ ก.น.บ. เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยอาจเสนอไปพร้อมกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามกฎหมายหรือกฎที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบนั้นดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบมิได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ให้ความร่วมมือตามมติคณะรัฐมนตรีตามวรรคสอง หากเกิดความเสียหายใดขึ้น ให้ถือว่าบุคคลซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการปฏิบัติหน้าที่ แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการไม่ให้ความร่วมมือหรือความล่าช้า นั้นมิได้เกิดจากความผิดของตน

มาตรา ๓๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วย ให้หน่วยงานของรัฐหน่วยนั้นทราบเพื่อประสานการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

มาตรา ๓๑ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐแจ้งแผนปฏิบัติราชการประจำปี หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งระบุเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการตามแผนนั้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐ หรือระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการตามแผน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อปรับแผนหรือระยะเวลาให้เหมาะสมต่อไป

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เกี่ยวกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานของรัฐ ที่กำหนดโครงการซึ่งต้องดำเนินการโดยผ่านพื้นที่ของหลายจังหวัด เช่น ทางหลวง อ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำ หรือครอบคลุมพื้นที่หลายจังหวัด เช่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และงบประมาณจังหวัดก่อนสิ้นอายุของแผน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำเสนอ ก.บ.จ. พิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ เมื่อ ก.บ.จ. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ

(๒) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ โดยการเพิ่มโครงการใหม่ที่มีได้อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ให้ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ

(๓) กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ ให้ขอความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการประจำภาค

การขอและให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด สำหรับวิธีการงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

หมวด ๓

การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

มาตรา ๓๓ ให้ ก.น.บ. พิจารณาจัดตั้งกลุ่มจังหวัดเพื่อร่วมกันบูรณาการเชิงพื้นที่ในการพัฒนา การปฏิบัติการกิจ และการบริหารงบประมาณในโครงการที่กลุ่มจังหวัดจะได้ประโยชน์ร่วมกัน หรือเพื่อใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดของจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด เว้นแต่ ก.น.บ. จะกำหนดเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๓๔ ให้ ก.บ.ก. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตที่ ก.น.บ. กำหนด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่เข้าซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน เช่น โรงไฟฟ้าขยะ ระบบชลประทาน ระบบขนส่ง ระบบเตือนภัยพิบัติ โดยต้องระบุแผนงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จะดำเนินการในพื้นที่กลุ่มจังหวัดไว้ด้วย

เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.บ.ก. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

ให้นำความในมาตรา ๒๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ การเสนอโครงการในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัดสำหรับโครงการดังกล่าว ต้องเป็นโครงการที่กลุ่มจังหวัดจะได้ประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกัน เพื่อใช้งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการบูรณาการการดำเนินโครงการร่วมกันของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ตามที่ ก.น.บ. กำหนด

หมวด ๔

ภาคและเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค

มาตรา ๓๖ ให้ ก.น.บ. พิจารณาจัดตั้งภาคเพื่อให้ราชการส่วนกลาง จังหวัด กลุ่มจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ ร่วมกันบูรณาการเชิงพื้นที่ในการพัฒนา การปฏิบัติการกิจ และการบริหารงบประมาณ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศ และตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำเป้าหมายและ แนวทางการพัฒนาภาคซึ่งมีระยะเวลาห้าปี ทั้งนี้ ตามนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด แล้วเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้สำนักงานงบประมาณ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้วย

ในการพิจารณาคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในภาค ให้สำนักงานงบประมาณ พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้โครงการหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป็นลำดับแรก

มาตรา ๓๘ การประสานแผนและการประสานการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่ กลุ่มจังหวัดหรือจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดต้องร่วมดำเนินการกับกลุ่มจังหวัดอื่นหรือจังหวัดอื่นที่อยู่นอก กลุ่มจังหวัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

หมวด ๕

งบประมาณและการบริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

มาตรา ๓๙ เมื่อ ก.น.บ. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีของจังหวัด และคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้ ก.น.บ. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจกแผนพัฒนาจังหวัดและงบประมาณที่ต้องใช้ในแผนให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณทราบ

(๒) เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดพร้อมงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัดต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเพื่อขอตีงงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัด

ก.น.บ. อาจมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของ
จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

ให้ถือว่าจังหวัดที่ทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดซึ่งได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งได้ยื่นคำขอตีงงบประมาณดังกล่าวต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และให้ถือว่าการเสนอแผนปฏิบัติราชการประจำปีพร้อมงบประมาณรายจ่ายประจำปีตาม (๒) เป็นการเสนอขอตีงงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

สำนักงานประมาณต้องดำเนินการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เพียงพอต่อการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดมีโครงการที่ต้องจัดซื้อหรือจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบป้องกันภัย ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นในทำนองเดียวกัน โดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจะไม่ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ในสิ่งดังกล่าว แต่จะโอนสิ่งนั้นให้หน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมีความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นผู้ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดต้องระบุไว้ในคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีทีเสนอต่อสำนักงบประมาณ

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่หน่วยงานใดของรัฐมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องใด และได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับดำเนินการในเรื่องนั้นตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแจ้งการได้รับการจัดสรรงบประมาณในเรื่องดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ

ให้สำนักงานประมาณแจ้งการจัดสรรงบประมาณจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และ ก.น.บ.ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ต้องครุ่การปกครองส่วนท้องถิ่นรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งการจัดสรรงบประมาณนั้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ แต่ในกรณีที่ยังคงการปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดยตรงในฐานะหน่วยรับงบประมาณ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้แจ้งการจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบตามกำหนดเวลาดังกล่าว

มาตรา ๔๒ เพื่อความคล่องตัวและลดขั้นตอนในการบริหารงบประมาณจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจหรือมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการส่วนกลาง หัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาค หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่น หรือหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาซึ่งมีที่ตั้งหรือรับผิดชอบงานในจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารงบประมาณจังหวัดได้โดยมิให้ถือว่าเป็นการมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งสำเนาหลักฐานการมอบอำนาจให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดมีความจำเป็นต้องตั้งงบประมาณเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบป้องกันภัย ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นในทำนองเดียวกัน ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด โดยมีหน่วยงานของรัฐซึ่งมีบุคลากรในจังหวัดที่จะปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ และได้ทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรที่จะดำเนินการดังกล่าวกับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐส่วนกลางประสงค์จะให้มีสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ หรือระบบตามวรรคหนึ่งในพื้นที่จังหวัด ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานที่มีบุคลากรในจังหวัดซึ่งสามารถปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์สิ่งดังกล่าวนี้ได้

การจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานของรัฐซึ่งไม่อาจหรือไม่สามารถปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ หรือระบบตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้

ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาสิ่งซึ่งได้จัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา

มาตรา ๔๔ หน่วยงานของรัฐซึ่งทำความตกลงกับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง และหน่วยงานของรัฐส่วนกลางตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง มีหน้าที่ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ หรือระบบที่จัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๔๓

การโอนสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ หรือระบบที่จัดซื้อจัดจ้างตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานอื่นของรัฐเป็นผู้ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์จากสิ่งดังกล่าว จะกระทำได้ เมื่อหน่วยงานอื่นซึ่งรับโอนนั้น มีบุคลากรในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ และได้มีความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้กับหน่วยงานผู้โอน รวมทั้งได้รับความเห็นชอบจาก ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. โดยมีให้นำระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มาใช้บังคับ และแจ้งการโอนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้กรมธนารักษ์ทราบด้วย

มาตรา ๔๕ การให้หน่วยงานวิสาหกิจเพื่อสังคม ภาคประชาสังคม หรือภาคธุรกิจเอกชน เป็นผู้ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ หรือระบบตามมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของ ก.น.บ.

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับจากการบำรุงรักษา และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการใช้ประโยชน์จากสิ่งนั้นมากกว่าผลตอบแทนที่หน่วยงานของรัฐ จะได้รับจากหน่วยงานวิสาหกิจเพื่อสังคม ภาคประชาสังคม หรือภาคธุรกิจเอกชน

มาตรา ๔๖ หน่วยงานใดของรัฐได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งมิใช่ การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดเพื่อนำไปใช้ในจังหวัด ให้หน่วยงานของรัฐนั้นแจ้งการได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ

หากหน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องโอนงบประมาณตามวรรคหนึ่งกลับหน่วยงานของรัฐ หรือโอนไปจังหวัดอื่น ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นแล้ว

มาตรา ๔๗ ให้จังหวัดรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณที่แสดงถึง ผลสำเร็จ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและ แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด เสนอ ก.น.บ. และให้จัดส่งสำเนาให้สำนักงานงบประมาณทราบ ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ในกรณีที่สำนักงบประมาณกำหนดให้จังหวัดจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด ให้ถือว่ารายงานดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของรายงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๘ ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับแก่การจัดทำและบริหารงบประมาณกลุ่มจังหวัดด้วยโดยอนุโลม กรณีใดที่มีได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้ การดำเนินการในกรณีนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.น.บ. กำหนด

มาตรา ๔๙ การแบ่งงบประมาณกลุ่มจังหวัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนจังหวัดจะกระทำมิได้

มาตรา ๕๐ ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดบูรณาการการบริหารงบประมาณกลุ่มจังหวัด ให้เป็นไปตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้มีประสิทธิภาพ หัวหน้ากลุ่มจังหวัดอาจมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด

หมวด ๖

การบริหารงานบุคคลแบบบูรณาการ

มาตรา ๕๑ ในการพิจารณาจัดตั้งและยุบเลิกราชการส่วนภูมิภาคของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนกลางในภูมิภาค ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใด และการพิจารณาอัตรากำลังของส่วนราชการดังกล่าว ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือคณะอนุกรรมการสามัญประจำกระทรวง แล้วแต่กรณี ขอความเห็นจากผู้ว่าราชการจังหวัดอันเป็นที่ตั้งของส่วนราชการนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีจะมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเขตพื้นที่จังหวัด ให้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดอาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับระยะเวลาดำเนินการหรือเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติมก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดได้รับมอบอำนาจดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค รวมทั้งแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

ในกรณีที่ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดปฏิบัติราชการใดเพิ่มเติมจากหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งมีใช้การมอบอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มอบหมายแจ้งการมอบหมายดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วย

มาตรา ๕๓ ให้ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีมอบอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การให้บำเหน็จความชอบ และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการและตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจแล้วห้ามมิให้มอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น

ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน และการให้บำเหน็จความชอบ ข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องนำผลการปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ มาพิจารณาด้วย

มาตรา ๕๔ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเป็นไปอย่างมีเอกภาพและเกิดประสิทธิผล ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดปฏิบัติตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งยับยั้งหรือสั่งให้ยุติการดำเนินการใด ๆ ของข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

ให้ผู้ได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยพลัน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดทราบด้วย และให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดให้ความร่วมมือดำเนินการในหน้าที่และอำนาจให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งโดยเร็ว

หมวด ๗

การกำกับและติดตาม

มาตรา ๕๕ เพื่อให้การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการสัมฤทธิ์ผล ให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการ

กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่และอำนาจร่วมกันเร่งรัด ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด รวมทั้ง การบริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานผลการเร่งรัด ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อ ก.น.บ. อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณี มีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเสนอให้ ก.น.บ. พิจารณารายงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง พร้อมข้อเสนอแนะ ก่อนการรายงานผลประจำปีก็ได้

มาตรา ๕๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของจังหวัด ให้จัดทำบันทึกความร่วมมือระหว่างจังหวัดกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยอย่างน้อยต้องระบุหน้าที่และความรับผิดชอบ ของหน่วยงานตลอดจนงบประมาณที่ใช้ การแบ่งงานและการเชื่อมประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงาน ตามแผนบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนการดูแลบำรุงรักษาสิ่งสาธารณูปโภคหรือสิ่งก่อสร้างหรือระบบอื่น ที่เกิดขึ้น

เมื่อบันทึกความร่วมมือตามวรรคหนึ่งได้รับอนุมัติจาก ก.น.บ. แล้ว ให้ใช้บังคับได้ และ ให้หน่วยงานของรัฐนั้น เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามกฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณ

มาตรา ๕๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการตามแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของจังหวัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จัดให้มี การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี

มาตรา ๕๘ ให้นำความในมาตรา ๕๖ และมาตรา ๕๗ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการ ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๙ บรรดาประกาศ หลักเกณฑ์ แนวทาง มติ หรือคำสั่ง ซึ่งได้ออกโดยอาศัย อำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑

และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกานี้ จนกว่าจะมีการออกประกาศ หลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ แนวทาง มติ หรือคำสั่งตามพระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ให้แผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตามพระราชกฤษฎีกานี้ และยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะครบระยะเวลา

ให้งบประมาณของส่วนราชการที่จะดำเนินการตามแผนพัฒนาภาคตามวรรคหนึ่ง เป็นงบประมาณตามเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๖๑ ให้แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการดำเนินการอื่นทั้งปวงที่เกี่ยวกับแผนดังกล่าว รวมทั้งงบประมาณจังหวัด งบประมาณกลุ่มจังหวัด และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการตามแผนดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวกับแผนดังกล่าว รวมทั้งงบประมาณจังหวัด งบประมาณกลุ่มจังหวัด และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๖๒ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำรวจและทำรายงานสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบอื่นในจังหวัด ซึ่งไม่มีการดูแล บำรุงรักษา ไม่มีการใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่ได้ รวมทั้งที่ชำรุดทรุดโทรมจนไม่อาจใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่จัดซื้อจัดจ้างมาโดยแยกเป็นประเภท และระบุหน่วยงานผู้จัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานผู้ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ และสาเหตุที่ก่อให้เกิดสภาพดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

หน้า ๔๗

เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๑ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการหรือตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญผู้ใดอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ และการดำเนินการทางวินัยนั้นยังไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้มีอำนาจเดิม ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรรวมการบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาคเข้าด้วยกัน เพื่อให้การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการอย่างแท้จริงและให้มีความเป็นเอกภาพสอดคล้องกัน จึงสมควรตราพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ขึ้นใช้บังคับแทนพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการเป็นองค์กรหลักแต่เพียงองค์กรเดียว และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับผิดชอบงานเลขานุการแทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ รวมทั้งปรับปรุงระบบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนการกำกับและติดตามการดำเนินการตามแผนดังกล่าว กับทั้งกำหนดให้จัดทำเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคแทนแผนพัฒนาภาคเดิม และเพิ่มเติมการจัดทำงบประมาณและการบริหารงานบุคคลของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขึ้นใหม่ เพื่อให้การบริหารงานจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาพื้นที่ และอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ผนวก ค

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การกำหนดองค์กรภาคประชาสังคมอื่นและการกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์
และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
(ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

ประกาศ

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
เรื่อง การกำหนดองค์ประกอบประชาสังคมอื่นและการกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา
ซึ่งผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และ
คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ
ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัด
แบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคหกและวรรคเจ็ด และมาตรา ๑๕ วรรคสี่และวรรคหก
แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) จึงให้ประกาศคณะกรรมการ
นโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง การกำหนดองค์ประกอบประชาสังคมอื่นและการกำหนด
จำนวน หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ ในคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
(ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กลุ่มที่หน่วยงานของรัฐสนับสนุนหรือกลุ่มที่ประชาชนจัดตั้งขึ้น และมีวัตถุประสงค์
การดำเนินงานในการพัฒนา ส่งเสริม หรืออนุรักษ์ฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม
เมือง/พื้นที่ ในจังหวัดนั้น รวมทั้งได้ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และมีใช้
สภามงคลชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภามงคลชุมชน เป็นองค์ประกอบประชาสังคมอื่นตามมาตรา ๔

ข้อ ๒ จำนวนกรรมการ ก.บ.จ. ตามมาตรา ๑๓ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นตามที่กำหนดไว้
ดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการผู้แทนหัวหน้าส่วนราชการที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัดไม่ว่าจะมีฐานะเป็นราชการ
บริหารส่วนภูมิภาคหรือราชการบริหารส่วนกลาง จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกินสิบสองคน

(๒) กรรมการผู้แทนรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการอยู่ในจังหวัด จำนวนไม่เกินสี่คน

(๓) กรรมการผู้แทนหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐซึ่งมิใช่รัฐวิสาหกิจที่มีสำนักงานอยู่ในจังหวัด
จำนวนไม่เกินสี่คน

(๔) กรรมการผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกินแปดคน

(๕) กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม จำนวนอย่างน้อยสี่คน แต่ไม่เกินสิบสองคน

ข้อ ๓ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดจำนวนกรรมการตามข้อ ๒ โดยคำนึงถึงขนาดพื้นที่และ
จำนวนประชากรของจังหวัด รวมทั้งจำนวนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด

๒

ข้อ ๔ กรรมการตามข้อ ๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามจำนวนที่กำหนด

การแต่งตั้งกรรมการผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒ (๔) และกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคม ตามข้อ ๒ (๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน

ข้อ ๕ ให้กรรมการผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่น ตามข้อ ๒ (๔) ประกอบด้วย

- (๑) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒) นายกเทศมนตรีเทศบาลซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัด
- (๓) นายกเทศมนตรีเทศบาลนครทุกคน (ถ้ามี)
- (๔) ผู้แทนนายกเทศมนตรีเทศบาลอื่นนอกจาก (๒) และ (๓)
- (๕) ผู้แทนนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๖ กรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมตามข้อ ๒ (๕) จะต้องมีความสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปในวันสรรหา
- (๓) มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล หรือนอกเขตเทศบาล แล้วแต่กรณี ของแต่ละอำเภอที่มีการสรรหา ติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสรรหา
- (๔) มีฐานะเป็นผู้นำชุมชนหรือสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนหรือองค์กรภาคประชาสังคมอื่นตามที่กำหนดในข้อ ๑

ข้อ ๗ ผู้แทนภาคประชาสังคมตามข้อ ๒ (๕) จะต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ ที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๒) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ข้อ ๘ จำนวนกรรมการ ก.บ.ก. ตามมาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคประชาสังคม จำนวนจังหวัดละสองคน
- (๒) กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน จำนวนสามคน

ข้อ ๙ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จัดประชุมกรรมการ ก.บ.จ. เฉพาะที่เป็นผู้แทนภาคประชาสังคม เพื่อให้เลือกกันเองให้ได้หญิงหนึ่งคนและชายหนึ่งคน เป็นกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมของจังหวัดนั้นใน ก.บ.ก.

ข้อ ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามข้อ ๘ (๒) ประกอบด้วย ประธานหอการค้ากลุ่มจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัด และประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด เว้นแต่กรณีที่ไม่ได้มีประธานหอการค้ากลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด

ในกรณีที่กลุ่มจังหวัดใดไม่มีประธานหอการค้ากลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดจัดประชุมประธานหอการค้าจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดหรือประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดในกลุ่มจังหวัดนั้น เพื่อให้เลือกกันเองให้ได้กรรมการผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนใน ก.บ.ก. ตามจำนวนที่กำหนดไว้ตามข้อ ๘ (๒)

ข้อ ๑๑ การประชุมเพื่อเลือกกันเองตามประกาศนี้ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้เข้าร่วมประชุมได้ไม่เกินสองชื่อ ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนมากที่สุดเรียงตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการสรรหาครบตามจำนวนที่กำหนด

ในกรณีที่มิได้ผู้ใดได้คะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับการสรรหาได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จัดให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันจับฉลากเพื่อให้ได้ผู้ได้รับการสรรหาครบตามจำนวนที่กำหนด

ข้อ ๑๒ กรรมการ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ที่เป็นผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นต้องดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระหว่างปฏิบัติหน้าที่กรรมการตามวาระ

ในกรณีที่กรรมการ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ที่เป็นผู้แทนผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้แทนภาคประชาสังคมพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะพิจารณาว่าจะต้องมีการสรรหากรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงหรือไม่

ข้อ ๑๓ กลุ่มจังหวัดใดที่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากผู้แทนหน่วยงานปฏิบัติการด้านความมั่นคง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสี่ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ ก.บ.ก. แต่งตั้งผู้แทนดังกล่าว จากหน่วยงานด้านความมั่นคงที่มีที่ตั้งในจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัด จำนวนไม่เกินสองคน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ผนวก ง

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ประกาศ

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) จึงให้ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด ให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ดำเนินการด้วยวิธีการใดหรือหลายวิธี เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็น ความต้องการ และศักยภาพของประชาชนในพื้นที่จังหวัดที่ครอบคลุมทุกมิติ โดยจะต้องครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มในจังหวัด ทั้งภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เยาวชน ประชาชนกลุ่มเปราะบาง และภาคีการพัฒนาอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษาลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด

(๒) มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทำการศึกษาลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด

(๓) มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.จ. ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด โดยการสำรวจผ่านระบบออนไลน์

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการของ ก.บ.จ. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัด

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.จ. เห็นสมควร

ข้อ ๒ ก.บ.จ. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการระดับอำเภอในแต่ละอำเภอ เพื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในตำบล หมู่บ้านก็ได้

คณะอนุกรรมการระดับอำเภอตามวรรคหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “อ.ก.อ.” ประกอบด้วย

(๑) นายอำเภอ เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ ที่นายอำเภอแต่งตั้งตามที่เห็นสมควร เป็นกรรมการ

๒

- (๓) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ เป็นกรรมการ
- (๔) ผู้แทนภาคประชาสังคม ที่นายอำเภอแต่งตั้งตามที่เห็นสมควร เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ที่นายอำเภอแต่งตั้งตามที่เห็นสมควร เป็นกรรมการ
- (๖) ปลัดอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอคนหนึ่ง ที่นายอำเภอแต่งตั้งตามที่เห็นสมควรเป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๓ ให้ อ.ก.อ. มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

- (๑) ประสานงานกับองค์กรอื่น ๆ ทุกภาคส่วนในพื้นที่ของอำเภอ เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการ ศักยภาพ และความคิดเห็นของประชาชน
- (๒) ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดให้มีการสำรวจและประมวลความต้องการของประชาชนโดยใช้ข้อมูลจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน หรือกระบวนการประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน หรือชุมชน

(๓) ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลตาม (๑) และ (๒) และจัดทำข้อเสนอความต้องการและศักยภาพของประชาชน รวมทั้งโครงการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาส่งให้ ก.บ.จ.

(๔) หน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน ก.บ.จ.

ข้อ ๔ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด ให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ดำเนินการด้วยวิธีการใดหรือหลายวิธี เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัด โดยจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมประชาชนทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด และคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่เข้าซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด ดังนี้

(๑) มอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา หรือบุคคลอื่นใดทำการศึกษาศักยภาพความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด

(๒) มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.ก. ดำเนินการหรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทำการศึกษาศักยภาพความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด

(๓) มอบให้ฝ่ายเลขานุการ ก.บ.ก. ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัดโดยการสำรวจผ่านระบบออนไลน์

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการของ ก.บ.ก. ขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในกลุ่มจังหวัด

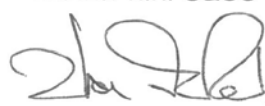
(๕) ดำเนินการอื่นตามที่ ก.บ.ก. เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ผนวก จ

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม
และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคล
เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี แผนพัฒนาจังหวัด
และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประกาศ

คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ
เรื่อง จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน
ในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคล เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี
แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคล เพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔ วรรคสี่ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) จึงให้ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน ในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคล เกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กลุ่มที่หน่วยงานของรัฐสนับสนุนหรือกลุ่มที่ประชาชนจัดตั้งขึ้น และมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานในการพัฒนา ส่งเสริม หรืออนุรักษ์ฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมในจังหวัดนั้น รวมทั้งได้ดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และมีใช้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน เป็นองค์กรภาคประชาสังคมอื่นตามมาตรา ๔

ข้อ ๒ จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๒๔ (๔) ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ประกอบด้วยบุคคลที่ได้รับการสรรหาจากแต่ละอำเภอในเขตจังหวัด อำเภอละไม่เกินหกคน

(๒) ให้นายกเทศมนตรีและประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลในเขตอำเภอคัดเลือกบุคคลซึ่งอยู่ในเขตเทศบาล และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธานสภาองค์กรชุมชนตำบลคัดเลือกบุคคลซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล แล้วเสนอให้นายอำเภอจัดประชุมเพื่อสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคมจากบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกข้างต้นเพื่อให้ได้จำนวนตามที่กำหนดในข้อ ๒ (๑)

(๓) หลักเกณฑ์การประชุมเพื่อสรรหาและการแจ้งรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาตามข้อ ๒ (๒) ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

๒

ข้อ ๓ จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๓๔ วรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ประกอบด้วยบุคคลที่ได้รับการสรรหาจากแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จังหวัดละไม่เกินหกคน
- (๒) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัด จัดประชุมเพื่อสรรหาผู้แทนภาคประชาสังคมจากรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมของจังหวัดตามข้อ ๒ (๒) ให้ได้จำนวนตามที่กำหนดในข้อ ๓ (๑)
- (๓) หลักเกณฑ์การประชุมเพื่อสรรหาและการแจ้งรายชื่อผู้ได้รับการสรรหาตามข้อ ๓ (๒) ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๒๔ (๔) และมาตรา ๓๔ วรรคสี่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปในวันสรรหา
- (๓) มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาล หรือนอกเขตเทศบาล แล้วแต่กรณี ของแต่ละอำเภอที่มีการสรรหา ติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสรรหา
- (๔) มีฐานะเป็นผู้นำชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน หรือเป็นผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมอื่นตามที่กำหนดในข้อ ๑

ข้อ ๕ ผู้แทนภาคประชาสังคมตามมาตรา ๒๔ (๔) และมาตรา ๓๔ วรรคสี่ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ ที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง
- (๒) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ข้อ ๖ จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามมาตรา ๒๔ (๕) ให้ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกหอการค้าจังหวัดซึ่งคณะกรรมการหอการค้าจังหวัดคัดเลือก จำนวนไม่เกินสิบคน
- (๒) สมาชิกสภาอุตสาหกรรมจังหวัดซึ่งคณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมจังหวัดคัดเลือก จำนวนไม่เกินสิบคน
- (๓) สมาชิกสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดซึ่งคณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดคัดเลือก จำนวนไม่เกินสิบคน
- (๔) ผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดซึ่งมิได้เป็นสมาชิกตาม (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดคัดเลือก จำนวนไม่เกินสิบคน

ข้อ ๗ จำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนตามมาตรา ๓๔ วรรคสี่ ให้ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกหอการค้าจังหวัดในกลุ่มจังหวัดซึ่งคณะกรรมการหอการค้ากลุ่มจังหวัดคัดเลือก จังหวัดละไม่เกินสามคน
- (๒) สมาชิกสภาอุตสาหกรรมจังหวัดในกลุ่มจังหวัดซึ่งคณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมกลุ่มจังหวัดคัดเลือก จังหวัดละไม่เกินสามคน

๓

(๓) สมาชิกสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดซึ่งประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
กลุ่มจังหวัดคัดเลือก จังหวัดละไม่เกินสามคน

(๔) ผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดในกลุ่มจังหวัดซึ่งมิได้เป็นสมาชิกตาม (๑) (๒) และ (๓) ซึ่งผู้ว่า
ราชการจังหวัดในกลุ่มจังหวัดคัดเลือก จังหวัดละไม่เกินหกคน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ผนวก ข

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัด
ที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ เรื่อง การจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ออกประกาศจัดตั้งภาค กลุ่มจังหวัด และกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัดไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ภาคเหนือ ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน โดยให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่ โดยให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๓) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดตาก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยให้จังหวัดพิษณุโลกเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี โดยให้จังหวัดนครสวรรค์เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย และจังหวัดหนองบัวลำภู โดยให้จังหวัดอุดรธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร โดยให้จังหวัดสกลนครเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๓) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด โดยให้จังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ โดยให้จังหวัดนครราชสีมาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๕) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอำนาจเจริญ โดยให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๓ ภาคกลาง ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และจังหวัดอ่างทอง โดยให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ โดยให้จังหวัดนครปฐมเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๓) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี โดยให้จังหวัดราชบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๔) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร โดยให้จังหวัดเพชรบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๔ ภาคตะวันออก ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง โดยให้จังหวัดชลบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ประกอบด้วย จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก และจังหวัดสระแก้ว โดยให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ข้อ ๕ ภาคใต้ ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา โดยให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

(๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล โดยให้จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๔๑ ตอนพิเศษ ๑๗๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

ข้อ ๖ ภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และ
จังหวัดปัตตานี โดยให้จังหวัดยะลาเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

เศรษฐา ทวีสิน

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

ผนวก ซ

นโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕๐๖๕๓๕

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๖

เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐

เรียน หัวหน้ากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามมติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยมีนายกรัชมณตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน เห็นชอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ นั้น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ในการนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. จึงขอแจ้งนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผน ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐ มาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ แผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ www.nesdc.go.th หัวข้อ ก.น.บ. หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก มีมิ่งกุล)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาภาค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๐๒ (ปรารภนา) ๖๒๑๔ (กวิณทิพย์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๖๓๑ (อิตโนมัติ)

E-mail : Parttana@nesdc.go.th

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผน
<https://bit.ly/3U6MECY>

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

เพื่อให้จังหวัด และส่วนราชการในจังหวัดรับทราบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และมีระยะเวลาดำเนินการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด จึงขอแจ้งนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยให้จังหวัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

๑. ความเป็นมา

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ดังนี้

มาตรา ๒๐ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดครั้งละยี่สิบปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และต้องคำนึงถึงเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด โดยให้ ก.บ.จ. สำนักรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.น.บ. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อนำเสนอให้ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๒๔ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปี

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิงตามที่ ก.น.บ. กำหนด ให้ ก.บ.จ. อาจปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยี่สิบปีได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ.

๒. นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๑ นโยบาย และหลักเกณฑ์

๒.๑.๑ ยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่าง ๆ ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป็นกรอบในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี

๒.๑.๒ ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของพื้นที่ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมถึงบริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลกที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ มาเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ควบคู่กับการพิจารณาความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าใจร่วมกันถึงทิศทางการพัฒนาจังหวัด ที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนต่อไป (ร่วมคิด-ร่วมทำ-ร่วมติดตามผล) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมต่อไป

๒

๒.๑.๓ ขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี ผ่านแผนพัฒนาจังหวัดระยะ ๕ ปี และโครงการสำคัญในแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลาอย่างชัดเจน ทั้งในระยะ ๒๐ ปี ในแต่ละช่วงเวลา ๕ ปี และรายปี เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และแสดงถึงผลสำเร็จของการบรรลุ เป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา ว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำหลักการบริหารงานคุณภาพ (Plan – Do – Check – Act : PDCA) มาใช้เพื่อให้เกิดกระบวนการ “ตั้งเป้า ปฏิบัติ ตรวจสอบ และปรับปรุง” ให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ได้อย่างแท้จริง รวมถึงให้ความสำคัญกับการสื่อสารอย่างต่อเนื่องและมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจร่วมกับประชาชนและภาคีการพัฒนา ทุกภาคส่วนในพื้นที่ นำไปสู่ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ กรอบการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๒.๑ ขอบเขต เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี เป็นการกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาจังหวัดระยะยาวครั้งละ ๒๐ ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๘๑ ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับ นโยบายและแผนระดับต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและบรรลุผล สัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบและถ่ายทอดไปสู่การจัดทำเป้าหมายและแผนพัฒนาจังหวัดใน แต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี

๒.๒.๒ ลักษณะ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี จะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายหรือสิ่งที่ต้องการบรรลุ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ สามารถวัดผลการบรรลุเป้าหมายได้ โดยจะต้องเป็นเป้าหมายที่ทุกภาคส่วนจะต้องรับรู้ได้โดยทั่วไป ทำความ เข้าใจได้ง่าย มีตัวชี้วัดชัดเจนและเป็นมาตรฐาน สามารถขับเคลื่อนและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้ โดยกำหนดเป็น โครงการสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถกำกับ ติดตาม และประเมินผลได้อย่างต่อเนื่อง

๒.๓ วิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๓.๑ ให้จังหวัดรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เว้นแต่ข้อมูลมีจำกัด ให้ใช้ฐานข้อมูลอย่างน้อย ๕ - ๑๐ ปี ขึ้นไป เพื่อ นำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงศักยภาพและปัญหาของพื้นที่ รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อให้ทราบ ถึงความต้องการของพื้นที่

๒.๓.๒ ให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และสถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด รวมทั้งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๓.๓ ให้วิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดย การพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการพัฒนาระดับจังหวัด รวมถึงศักยภาพ โอกาส ปัจจัยสนับสนุนปัจจัยที่เป็น แรงผลักดันสำคัญ บริบทแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งของประเทศและโลก ที่มีผลกระทบต่อพื้นที่จังหวัด ตลอดจนข้อจำกัด ประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางวิชาการที่เหมาะสม อาทิ SMART Goal (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-based), OKR (Objective and Key Results), SWOT Analysis, TOWS Analysis , SOAR Analysis, Foresight Thinking เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึง สถานะ ศักยภาพ และโอกาสในการพัฒนาจังหวัดในระยะยาว

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

๒.๓.๔ ให้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

๒.๔ องค์ประกอบของการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

จังหวัดต้องดำเนินการจัดทำรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

๒.๔.๑ บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของจังหวัด

๒.๔.๒ ปัจจัยและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อพัฒนา

๒.๔.๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (ให้วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกเพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพและโอกาสของพื้นที่)

๒.๔.๔ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๘๕)

๒.๔.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และถ่ายทอดในแต่ละช่วงระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕ พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ และ พ.ศ. ๒๕๘๑ – ๒๕๘๕)

๒.๔.๖ แผนการดำเนินงานที่สำคัญ/แผนที่นำทาง (Roadmap)

๒.๔.๗ ภาคผนวก (ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์) (ถ้ามี)

ทั้งนี้ ให้จังหวัด (๑) จัดทำเอกสารเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี โดยสรุปสาระสำคัญไม่เกิน ๑๐ หน้า ในรูปแบบ Microsoft Word พร้อมภาคผนวก (ถ้ามี) และ (๒) จัดทำสรุปนำเสนอในรูปแบบ PowerPoint Presentation จำนวน ๕ – ๑๐ สไลด์

๒.๕ กำหนดส่งเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

ให้จังหวัดจัดส่งเอกสารทั้ง ๒ รูปแบบ (ตามข้อ ๒.๔) พร้อมทั้ง QR code ที่รวบรวมไฟล์ Pdf ของเอกสารทั้งหมด ให้ทีมบูรณาการกลาง ๓ หน่วยงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย) ภายในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้คณะอนุกรรมการประจำภาคพิจารณาถ้อยแถลง ก่อนเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดต่อไป

๒.๖ การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี เมื่อเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปีได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ. แล้ว ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว หรือกรณีจำเป็นอื่นใด ให้จังหวัดดำเนินการตามมาตรา ๒๖ โดยให้ ก.บ.จ. ปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดปีละปีตามตรา ๒๐ ได้ โดยให้ดำเนินการตามตรา ๒๐ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม และเสนอให้คณะอนุกรรมการประจำภาคพิจารณาถ้อยแถลง ก่อนเสนอ ก.น.บ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด โดยให้จัดส่งเอกสารตามข้อ ๒.๔ และ ๒.๕ ภายในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ของปีที่ทำดำเนินการปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำ วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๑. นโยบาย/หลักการ

๑.๑ ยึดยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด เป็นกรอบในการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๑.๒ ให้ความสำคัญกับการใช้ศักยภาพของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งโอกาส ข้อจำกัด ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา บริบท/แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด มากำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ควบคู่กับการพิจารณาความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าใจร่วมกันถึงทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนต่อไป (ร่วมคิด-ร่วมทำ-ร่วมติดตามผล)

๑.๓ กำหนดให้วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัดมีระยะเวลา ๕ ปี เพื่อใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด และจัดทำโครงการสำคัญในแผนปฏิบัติการประจำปี ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี อย่างชัดเจน เพื่อให้การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนในกลุ่มจังหวัด นำไปสู่ความร่วมมือในการขับเคลื่อนทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

๒. กรอบการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๒.๑ ขอบเขต วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในระยะ ๕ ปี ที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและแผนระดับต่างๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม บนพื้นฐานศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

๒.๒ ลักษณะ วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จะต้องมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับศักยภาพในการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดที่ต้องการบรรลุ สามารถขับเคลื่อนและถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นโครงการสำคัญขนาดใหญ่ที่จะดำเนินการและก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันมากกว่า ๑ จังหวัด

๒.๓ วิธีการจัดทำวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๒.๓.๑ ให้กลุ่มจังหวัดรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมย้อนหลังไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ทราบถึงศักยภาพและปัญหาของพื้นที่ในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของพื้นที่ (ตามมาตรา ๓๔ วรรค ๓) โดยไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด รวมถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

๒.๓.๒ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ตลอดจนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด ความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน รวมทั้งสถานการณ์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๓.๓ ให้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยการพิจารณาเปรียบเทียบสถานะการพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัด รวมถึงศักยภาพ โอกาส ปัจจัยสนับสนุน/ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดันสำคัญ บริบท/แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งของประเทศและโลกที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ตลอดจนข้อจำกัด/ประเด็นท้าทายที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ทางวิชาการที่เหมาะสม อาทิ SMART Goal (Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-based), OKR (Objective and Key Results), SWOT Analysis, TOWS Analysis, SOAR Analysis, Foresight Thinking เป็นต้น

๒.๓.๔ ให้ดำเนินการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันตามมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและวัตถุประสงค์ฯ ดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

๒.๔ องค์ประกอบของวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๒.๔.๑ บทนำ : สถานการณ์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

๒.๔.๒ ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนา

๒.๔.๓ วัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ระยะ ๕ ปี

๒.๕ กำหนดส่งวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ให้กลุ่มจังหวัดจัดส่งวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้ที่มบูรณาการกลาง ๓ หน่วยงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานปรมาณ และกระทรวงมหาดไทย) ภายในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้คณะอนุกรรมการประจำภาคพิจารณาถ่วงถ่วง ก่อนเสนอ ก.น.บ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

ด่วนที่สุด

ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/ว ๑๒๕๗

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง

เรียน หัวหน้ากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/ว ๒๔๓๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แจ้งเวียนนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น ต่อมาในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ มีมติ ดังนี้ (๑) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ในส่วนของการจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรมฯ (แบบ จ.๓ และ กจ.๓) โดยไม่จำกัดจำนวนโครงการ และ (๒) การจัดส่งแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งเอกสารให้ทีมบูรณาการกลาง ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของปีที่จะจัดทำแผนฯ เพื่อให้กระทรวง/กรมมีระยะเวลาในการประสานบูรณาการการจัดทำแผนและโครงการให้สอดคล้องและสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งเวียนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อถือปฏิบัติต่อไป นั้น

ในการนี้ สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. จึงขอแจ้งเวียนนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุงมาเพื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ www.nesdc.go.th หัวข้อ ก.น.บ. หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ แท่งเพชร)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาภาค
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๑๑ (ปรารภณา) ๖๔๑๔ (สุกัญญา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๖๓๑ (อติโนมิตี)
E-mail : parttana@nesdc.go.th

นโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนฯ
<https://bit.ly/3I78KQf>

นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

(มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
และมติ ก.น.บ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗)

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการทบทวน แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนา ในอนาคตของกลุ่มจังหวัด เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ โดยมีนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑. นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑.๑ ยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะ ด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เป็นกรอบการดำเนินงาน จัดทำแผน

๑.๒ ให้ความสำคัญกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ซึ่งเป็นกรอบชี้นำทิศทางการพัฒนา เชิงพื้นที่ในภาพรวม และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการที่ดำเนินการในพื้นที่ ทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับ นำไปสู่การเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่าง ทัวถึง รวมทั้งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษรายภาค การพัฒนาเมืองเก่า

๑.๓ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ต้องคำนึงถึงความต้องการและ ศักยภาพของประชาชนในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด โดยให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับกลุ่มจังหวัดให้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่เข้าซ้อนกับความ ต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

๑.๔ การขับเคลื่อนการพัฒนา มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมหรือประชารัฐ และชุมชน เพื่อร่วมกัน กำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด รวมทั้งร่วมมือกัน ในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญของภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด สู่การปฏิบัติอย่างสัมฤทธิ์ผล

๑.๕ การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินการที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ ให้วิเคราะห์และแสดงผลประกอบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนในระยะต่อไป

๑.๖ ให้เสนอแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ในช่วงปีแรกของแผน ๕ ปี สำหรับการทบทวนหรือปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด **ไม่ต้องปรับปรุงแผนทุกปี** หากไม่มีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนา โดยให้ดำเนินการเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์อย่างมีนัยสำคัญที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงหรือกรณีที่มีการปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๒.๑ ขอบเขต

๒.๑.๑ **แผนพัฒนาจังหวัด** เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของประชาชนในจังหวัด ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี และนโยบายของรัฐบาล รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชน

๒.๑.๒ **แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** เป็นแผนที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค มุ่งเน้นประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือความต้องการแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่ซ้ำซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล นโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ และแผนพัฒนาจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด รวมถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการขนาดใหญ่ที่จังหวัดในกลุ่มจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน เช่น โรงไฟฟ้าขยะ ระบบชลประทาน ระบบขนส่ง และระบบเตือนภัยพิบัติ โดยมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับผลประโยชน์มากกว่า ๑ จังหวัด

๒.๒ องค์ประกอบของแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๒.๒.๑ ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

๑) **ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ** ประกอบด้วย ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน (การคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ไฟฟ้า ประปา อินเทอร์เน็ต และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ) และข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒) **ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ** ครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยต้องเป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี พร้อมกับการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลที่สำคัญเพื่อสะท้อนภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

พร้อมเหตุผลประกอบและข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหาประกอบด้วย

➢ **ด้านเศรษฐกิจ** ประกอบด้วย ข้อมูลหลักที่แสดงภาพรวมของเศรษฐกิจและสาขาเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น เกษตร อุตสาหกรรม การค้าชายแดน การท่องเที่ยว การพัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษ เศรษฐกิจระดับครัวเรือน (รายได้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน) เป็นต้น

➢ **ด้านสังคมและความมั่นคง** ประกอบด้วย ข้อมูลด้านสังคมที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น ประชากร แรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ปัญหาการว่างงาน ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

➢ **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ประกอบด้วย ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ เช่น ป่าไม้ ดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน แหล่งน้ำ ขยะ มลพิษ สถานการณ์ภัยพิบัติ เป็นต้น

๓) ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

➢ นำเสนอวิธีการหรือกระบวนการในการรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยต้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และต้องมีการประสานแผนระดับต่างๆ ในพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

➢ นำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยจัดเรียงลำดับความสำคัญโดยรวมของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เกิน ๑๐ อันดับ และระบุกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ให้ชัดเจนสำหรับกลุ่มจังหวัดให้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนในกลุ่มจังหวัดที่ไม่เข้าซ้อนกับความต้องการของประชาชนในแต่ละจังหวัด

๔) **ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหাজังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา**
นำเสนอให้เห็นผลการดำเนินการตามประเด็นการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด บรรลุเป้าหมายรวมและเป้าหมายในแต่ละประเด็นการพัฒนาที่กำหนดไว้และบรรลุผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ พร้อมทั้งแสดงเหตุผลประกอบ และหากเห็นสมควรดำเนินการต่อหรือยุติการดำเนินการให้ระบุเหตุผลสนับสนุน

๒.๒.๒ ประเด็นการพัฒนา

๑) **บทวิเคราะห์** เลือกใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักวิชาการวางแผน เพื่อแสดงให้เห็นถึงโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรคของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาตามหลัก Logical Framework โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับข้อมูลเพื่อการพัฒนา ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง เช่น ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (TPMAP) ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) ดัชนีการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับจังหวัด (SDGs) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพและประเด็นปัญหาในด้านต่างๆ เป็นต้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนา

๒) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระยะ ๕ ปี) จะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยต้องแสดงสถานภาพที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงในอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรค ที่เป็นลักษณะเฉพาะของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๓) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาตลอดช่วงระยะเวลาของแผน มีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา และต้องระบุค่าฐานอย่างเหมาะสม ชัดเจน มีแหล่งที่มา และเป็นปัจจุบัน) หรือค่าเป้าหมาย (Benchmark) และแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้ในแต่ละปี

๔) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กำหนดประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับผลที่ได้จากบทวิเคราะห์บริบท ทั้งศักยภาพ โอกาส ปัญหาสำคัญ และความต้องการของพื้นที่ (Area) รวมทั้งสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาระดับชาติ (Agenda) และเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค ประกอบด้วย

➢ ประเด็นการพัฒนา

➢ เป้าประสงค์ ของแต่ละประเด็นการพัฒนา

➢ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ของแต่ละประเด็นการพัฒนา ตัวชี้วัดจะต้องมีความชัดเจนสอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาตลอดช่วงระยะเวลาของแผน มีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสมและสามารถวัดได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับค่าเป้าหมายจะต้องมีความสอดคล้องกับค่าฐาน (ข้อมูลในช่วงที่ผ่านมา และต้องระบุค่าฐานอย่างเหมาะสม ชัดเจน มีแหล่งที่มา และเป็นปัจจุบัน) หรือค่าเป้าหมาย (Benchmark) และแสดงถึงความก้าวหน้าอย่างเหมาะสมและเป็นไปได้ในแต่ละปี

➢ แนวทางการพัฒนา ของแต่ละประเด็นการพัฒนา ต้องมีความสอดคล้องและเพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยครอบคลุมตลอดห่วงโซ่การพัฒนาหรือห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

➢ แผนงาน โครงการสำคัญ และกิจกรรม หมายถึง รายการเกี่ยวกับแผนงานและโครงการต่างๆ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่จำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด โดยให้จัดทำเป็นแผนงานและโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนในระยะ ๕ ปี โดยควรกำหนดแผนงานในทุกแนวทางการพัฒนา และโครงการสำคัญภายใต้แผนงานจะต้องบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีตามระยะเวลาที่กำหนด

● แผนงาน ในแต่ละแนวทางการพัฒนา อาจจัดทำแผนงานได้มากกว่า ๑ แผนงาน โดยแต่ละแผนงานจะต้องประกอบด้วยการบูรณาการชุดของโครงการสำคัญที่เชื่อมโยงส่งต่อในลักษณะห่วงโซ่การพัฒนาหรือห่วงโซ่คุณค่า (โครงการต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง) ซึ่งต้องครอบคลุมและเพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในช่วงเวลาของแผน ๕ ปี

• **โครงการสำคัญและกิจกรรม** ควรมีลักษณะเป็นโครงการที่มีกิจกรรมพื้นที่เป้าหมาย และผลลัพธ์ที่ชัดเจน ตอบสนองการขับเคลื่อนแผนงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีมีพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก จะต้องจัดลำดับความสำคัญ และแบ่งระยะเวลาดำเนินงานเป็นรายปี ทั้งนี้ **ทุกโครงการสำคัญที่เสนอในแผนพัฒนาจะต้องจัดทำรายละเอียดดังนี้**

- (๑) ชื่อโครงการสำคัญ
- (๒) ชื่อแผนงาน (ระบุว่าโครงการอยู่ภายใต้แผนงานใด)
- (๓) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระบุว่าโครงการอยู่ภายใต้ประเด็นการพัฒนาใดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)
- (๔) แนวทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระบุว่าโครงการอยู่ภายใต้แนวทางการพัฒนาใดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)
- (๕) หลักการและเหตุผล
- (๖) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- (๗) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย (ต้องสามารถวัดความสำเร็จของการดำเนินโครงการได้)
- (๘) พื้นที่เป้าหมาย
- (๙) กิจกรรมหลัก
- (๑๐) หน่วยดำเนินการ (ให้ระบุหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักของโครงการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ)
- (๑๑) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ (จะต้องสอดคล้องกับระยะระหว่างการดำเนินการของทุกหน่วยงาน)
- (๑๒) งบประมาณ (บาท)
- (๑๓) ผลผลิต (Outputs)
- (๑๔) ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcomes)

สำหรับโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาและแผนงานที่กำหนด สามารถเสนอในแผนปฏิบัติการประจำปีได้

๒.๓ แนวทางการประสานแผนและการดำเนินโครงการที่กลุ่มจังหวัดหรือจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดต้องร่วมดำเนินการกับกลุ่มจังหวัดอื่นหรือจังหวัดอื่นที่อยู่นอกกลุ่มจังหวัด ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่มีความประสงค์จะดำเนินการดังกล่าว บูรณาการการจัดทำแผนงานและโครงการร่วมกัน และให้จัดทำบันทึกความร่วมมือในการดำเนินการ โดยให้มีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบและงบประมาณในการดำเนินงานของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน

๒.๔ การดำเนินการตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดประชุมปรึกษาหารือตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ ดังกล่าว โดยมีแนวทาง ดังนี้

๒.๔.๑ กรณีแผนพัฒนาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด ตามมาตรา ๒๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัด ให้สมบูรณ์ต่อไป ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ทราบด้วย

๒.๔.๒ กรณีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดนำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๓๔ วรรค ๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) นำผลการประชุมปรึกษาหารือ และความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

๒.๕ การดำเนินการตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดประกาศใช้แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แล้วแต่กรณี ต่อส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ บรรดาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด หรือที่มีโครงการที่จะดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการหรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานดังกล่าว แล้วแต่กรณี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๒.๖ การปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

เมื่อแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้รับความเห็นชอบจาก ก.น.บ. แล้ว ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ การปรับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หรือแผนระดับชาติอื่นๆ หรือมีบริบทการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ หรือศักยภาพ/โอกาสที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว การปรับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด ให้ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ดำเนินการตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๓๔ แล้วแต่กรณี โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ ด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ การปรับปรุงแผนดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี หรือวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดในอนาคต และเสนอให้คณะกรรมการประจำภาคพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๗ กำหนดการส่งแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวน ให้ที่มบูรณาการกลาง ๓ หน่วยงาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และกระทรวงมหาดไทย) ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของปีดำเนินการปรับปรุงแผนฯ

หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

(มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

และมติ ก.น.บ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗)

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยแผนดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแนวทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และมีหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

โครงการที่ดำเนินการโดยจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งจะเสนอเป็นคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑ ความสอดคล้องและเชื่อมโยงของแผน มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑.๑ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่อย่างชัดเจน และเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่การพัฒนา/ห่วงโซ่คุณค่าในการขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๑.๒ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดระยะ ๒๐ ปี และวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาในอนาคตของกลุ่มจังหวัด รวมถึงสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๑.๓ โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติ ด้านความมั่นคงแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค และนโยบายของรัฐบาล ตามศักยภาพและปัญหาหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๑.๑.๔ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องคำนึงถึงการดำเนินงานและความร่วมมือกับกระทรวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเอกชน ทั้งนี้ ต้องให้ความสำคัญกับโครงการสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดก่อน และสามารถเสนอโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพิ่มเติมได้

๑.๒ การเสนอโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และการเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกลุ่มจังหวัด ต้องเป็นโครงการที่กลุ่มจังหวัดจะได้ประโยชน์ร่วมกันหรือเชื่อมโยงกัน และมีการบูรณาการการดำเนินโครงการร่วมกันของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งต้องไม่มีลักษณะเป็นการแบ่งงบประมาณกลุ่มจังหวัดเป็นสัดส่วนตามจำนวนจังหวัด (มาตรา ๓๕ และ มาตรา ๔๔)

๑.๓ ความพร้อมและความเหมาะสมของโครงการ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๓.๑ โครงการต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) กำหนด โดยกรณีที่เป็นโครงการก่อสร้างจะต้องระบุความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน รวมทั้งแบบรูปรายการโดยสังเขป พร้อมด้วยเอกสารยืนยันว่าสามารถดำเนินโครงการได้ทันที

หลังจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติ และต้องมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายที่สามารถพิจารณาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายได้ หากโครงการใดไม่มีรายละเอียดข้อมูลดังกล่าวอย่างครบถ้วน โครงการนั้นจะไม่ได้รับการพิจารณา

๑.๓.๒ โครงการจะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบโดยตรงตามกฎหมาย ในกรณีที่มีสินทรัพย์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ หน่วยงานดังกล่าวจะต้องมีการตั้งงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและบำรุงรักษาในระยะต่อไป รวมทั้งในกรณีที่จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดมีโครงการที่ต้องจัดซื้อหรือจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งปลูกสร้าง ครุภัณฑ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบป้องกันภัย ระบบทะเบียน หรือระบบอื่นในทำนองเดียวกัน โดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจะไม่ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือใช้ประโยชน์ในสิ่งดังกล่าว แต่จะโอนสิ่งนั้นให้หน่วยงานอื่นของรัฐ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำบันทึกความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรกับหน่วยงานดังกล่าว ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนดแนบมาพร้อมกับคำขอโครงการ หากไม่มีเอกสารบันทึกข้อตกลงแนบมา โครงการนั้นจะไม่ได้รับการพิจารณา

๑.๓.๓ โครงการต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งด้านเทคนิค (วิธีการหรือรูปแบบที่ใช้ในการดำเนินการ) ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน บุคลากร การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการ) ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ) และด้านระยะเวลา (ต้องดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ) รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบในการดำเนินโครงการ ในกรณีโครงการที่จะต้องประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ยื่นเอกสารการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการด้วย รวมถึงโครงการเกี่ยวกับแหล่งน้ำ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดเรียบร้อยแล้ว สำหรับการดำเนินโครงการที่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจากหน่วยงานของรัฐ หรือผู้มีอำนาจหรือคณะกรรมการตามที่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ ให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๙ และให้จัดส่งเอกสารการยื่นคำขอหรือผลการพิจารณาการอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบมาพร้อมกับข้อเสนอโครงการด้วย ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการประจำภาค และคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) จะพิจารณาและให้ความเห็นชอบเฉพาะโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินโครงการเท่านั้น

๑.๓.๔ โครงการต้องมีความคุ้มค่า โดยต้องแสดงผลลัพธ์ หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ จำนวนประชากร จำนวนเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก รายได้ ฯลฯ โดยเฉพาะผลประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับอย่างชัดเจน และต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีความยั่งยืน และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

๑.๔ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสามารถเสนอโครงการที่ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่องได้ โดยแบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็นรายปี (Phasing) พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องมากกว่าหนึ่งปีว่า หากไม่ดำเนินการต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาอย่างไร ทั้งนี้ โครงการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าหนึ่งปี และมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ก่อนที่จะเสนอคำขอโครงการ อาทิ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการ (EHIA) การประชาพิจารณ์ ฯลฯ รวมถึงการศึกษาและออกแบบสำหรับการจัดทำโครงการ เช่น แบบรูปรายการก่อสร้าง การจัดทำ พร.๔ พร.๕ เป็นต้น ให้ประสานหน่วยงานดำเนินการให้เรียบร้อยก่อน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

๑.๕ โครงการที่มีการใช้ระยะเวลาในการดำเนินการต่อเนื่อง และโครงการที่ดำเนินการเป็นประจำทุกปี เช่น โครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวประจำปี โครงการที่ดำเนินกิจกรรมเดิมแต่เปลี่ยนหรือขยายพื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องรายงานความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งแสดงความก้าวหน้าในการบรรลุวัตถุประสงค์และค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑.๖ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องเสนอโครงการพร้อมจัดลำดับความสำคัญโดยรวมรายโครงการภายใต้แผนปฏิบัติราชการประจำปี สำหรับโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน แหล่งน้ำ ไฟฟ้าส่องสว่าง เชื้อเพลิงกักตุน ให้จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมภายใต้โครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๑.๗ ข้อกำหนดลักษณะและคุณสมบัติเฉพาะของโครงการ มีดังนี้

๑.๗.๑ โครงการต้องไม่เป็นการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้น เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด สำหรับโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพจะสนับสนุนเฉพาะวัสดุประกอบการฝึกอบรม

๑.๗.๒ โครงการต้องไม่เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้น เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๗.๓ โครงการต้องไม่เป็นการใช้จ่ายสำหรับการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือก่อสร้าง อาคารสถานที่และระบบสาธารณูปโภคของส่วนราชการ เพื่อใช้งานตามภารกิจปกติของส่วนราชการ ยกเว้นค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น โดยให้เจียดจ่ายจากเงินเหลือจ่ายในการดำเนินโครงการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นลำดับแรก และจากงบบริหารจัดการเป็นลำดับต่อมา

๑.๗.๔ โครงการต้องไม่มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ทุน เว้นแต่ฝึกอบรมด้านอาชีพ ด้านความมั่นคง หรือเป็นประเด็นสำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องมีการระบุไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ และบทวิเคราะห์ของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยกลุ่มเป้าหมายต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และไม่ใช่มูลนิธิหรือหน่วยงานอื่น รวมทั้งจะต้องแสดงเป้าหมายโดยรวมและขอบเขตการดำเนินงานระหว่างจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับส่วนราชการให้ชัดเจน

๑.๗.๕ โครงการต้องไม่เป็นการกิจกรรมย่อย ควรบูรณาการกิจกรรมประเภทเดียวกัน หรือเกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน ให้เป็นโครงการที่จะสามารถส่งผลกระทบต่อพัฒนาระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๑.๗.๖ โครงการต้องไม่เป็นการเดินทางไปต่างประเทศ เว้นแต่เป็นกิจกรรมที่มีข้อผูกพันในเรื่องการเจรจาการค้าและการลงทุน การท่องเที่ยว และการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ทั้งนี้ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องมีแผนการดำเนินงานที่สะท้อนถึงประโยชน์จากการไปราชการต่างประเทศอย่างเป็นรูปธรรม กรณีที่ไม่ได้มีข้อผูกพันกับต่างประเทศ ต้องแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าของการดำเนินงาน กรณีเป็นการเดินทางไปเจรจา

เกี่ยวกับการค้า การลงทุน หรือการเจรจาที่มีผลให้เกิดข้อผูกพันระหว่างกัน จะต้องขอความเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่จะไปเจรจาจากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องก่อนและต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานภายหลังจากการเดินทางไปต่างประเทศทุกกรณี ทั้งนี้ จะต้องเสนอต่อคณะอนุกรรมการประจำภาค และ ก.น.บ. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งผลลัพธ์และประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยให้จัดส่งรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวมายังฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. ภายใน ๔๕ วันหลังการเดินทาง

๒. องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จะต้องมีส่วนประกอบด้วย

๒.๑ บทสรุปผู้บริหาร (สรุปสาระสำคัญของแผน)

๒.๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๓ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๓.๑ การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๓.๒ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑) วัตถุประสงค์

๒) เป้าหมายการพัฒนาและตัวชี้วัด (ยึดตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

- เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓) ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (ยึดตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด)

- ประเด็นการพัฒนา
- เป้าประสงค์
- ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
- แนวทางการพัฒนา
- แผนงานและโครงการสำคัญ

๔) แผนที่สรุปตำแหน่งที่ตั้งหลักของกิจกรรมของโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๕) โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (แบบ จ.๒) (โดยจะต้องระบุว่าโครงการใดเป็นโครงการสำคัญหรือโครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

๖) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

๗) แบบฟอร์มข้อมูลพื้นฐานของโครงการ และแบบฟอร์มรายละเอียดจำแนกตามงบรายจ่าย (๑ ชุด : ๑ กิจกรรมหลัก)

๒.๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปดำเนินการ (อธิบายถึงกระบวนการ/แนวทางขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการประจำปี ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างประสบผลสำเร็จ)

๓. การจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม (แบบ จ.๓ : กรณีจังหวัด/ แบบ กจ.๓ : กรณีกลุ่มจังหวัด)

ในการจัดทำแบบสรุปแผนงานโครงการที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรมเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องตามความต้องการของแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (แบบ จ.๓ : กรณีจังหวัด/แบบ กจ.๓ : กรณีกลุ่มจังหวัด) ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอแผนงานโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูงและมีผลกระทบ (Impact) สูงต่อการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ ไม่จำกัดจำนวนแผนงานโครงการที่ขอเสนอ พร้อมทั้งจัดเรียงลำดับความสำคัญ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ประมวลรวบรวม และประสานแจ้งกระทรวงเพื่อรับไปพิจารณาบรรจุในแผนปฏิบัติการของกระทรวง/กรมต่อไป

๔. กระบวนการและกำหนดการส่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๔.๑ ให้ ก.บ.จ. /ก.บ.ก. เสนอโครงการโดยมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ เพื่อพิจารณาถ่วงน้ำหนักตามขั้นตอนต่อไป

๔.๒ ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ให้ที่มบูรณาการกลาง ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ของปีงบประมาณที่ดำเนินการจัดทำแผนฯ

๕. การดำเนินการตามมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๔ วรรค ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด แจ้งโครงการในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด แล้วแต่กรณี ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานของรัฐหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วย ให้หน่วยงานของรัฐหน่วยนั้นทราบ เพื่อประสานการดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

๖. การดำเนินการตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจัดประชุมหารือร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อจัดทำบันทึกความร่วมมือในการบูรณาการการจัดทำโครงการและงบประมาณจากทุกแหล่งงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.บ. กำหนด โดยอย่างน้อยต้องระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานตลอดจนงบประมาณที่ใช้ การแบ่งงานและการเชื่อมประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนการดูแลบำรุงรักษาสิ่งสาธารณูปโภคหรือสิ่งก่อสร้างหรือระบบอื่นที่เกิดขึ้น

๗. การสรุปการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดสรุปรายการโครงการ กิจกรรม และงบประมาณที่ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งผลผลิต ผลสัมฤทธิ์ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ภายใน ๓๐ วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

ด่วนที่สุด

ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/๔๘๔๕

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง กรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด (เบื้องต้น) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ฉบับปรับปรุง)

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/ว ๒๔๓๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แจ้งเวียนนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ แล้วนั้น

ในการนี้ สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. ขอแจ้งกรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด (เบื้องต้น) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ฉบับปรับปรุง) เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัด และขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทยประสานแจ้งเวียนกลุ่มจังหวัดรับทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ www.nesdc.go.th หัวข้อ ก.น.บ. หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอนก มีมงคล)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาภาค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๑๑ (ปรารภนา) ๖๔๑๖ (แทนหทัย)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๖๓๑ (อิตโนมัติ)

E-mail : parttana@nesdc.go.th

แนวทางการกำหนดรอบจัดการจัดสรรฯ
<https://bit.ly/3U6MECY>

แนวทางการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐

(มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ มีแนวทางในการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ ดังนี้

๑. กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน ๒๘,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

๒. สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กำหนดเป็น ๗๐ : ๓๐ จากกรอบงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จำนวน ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็น (๑) งบประมาณจังหวัด จำนวนประมาณ ๑๙,๖๐๐ ล้านบาท (งบพัฒนาจังหวัด ๑๘,๙๐๕ ล้านบาท และงบบริหารจัดการของจังหวัด ๖๙๕ ล้านบาท) และ (๒) งบประมาณกลุ่มจังหวัด จำนวนประมาณ ๘,๔๐๐ ล้านบาท (งบพัฒนากลุ่มจังหวัด ๘,๓๑๒ ล้านบาท และงบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัด ๘๘ ล้านบาท)

๓. โครงการที่จะเสนอขอใช้งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องมีความพร้อมในการดำเนินงาน โดยมีเอกสารยืนยันความพร้อม ทั้งในเรื่องที่ดิน รายละเอียดแบบรูปรายการ บุคลากร และข้อตกลงกับหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานและการบำรุงรักษา และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งโครงการต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) กำหนด และสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี หากเป็นโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินการเกิน ๑ ปี ให้แบ่งการดำเนินการเป็นระยะๆ ละ ๑ ปี (Phasing)

๔. งบประมาณของจังหวัด

๔.๑ งบประมาณพัฒนาจังหวัด

๑) สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วยโครงการ ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) โครงการสำคัญตามแผนพัฒนาจังหวัด โดยจะต้องมีสัดส่วนงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด

(๒) โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัด

๒) ให้จังหวัดเสนอโครงการภายใต้งบพัฒนาจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่า ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด หากเสนอเกินกรอบดังกล่าว จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ ๒ เท่า เท่านั้น

๓) องค์ประกอบในการจัดสรรงบประมาณพัฒนาจังหวัด ดังนี้

(๑) จัดสรรเฉลี่ยเท่ากันทุกจังหวัด (ร้อยละ ๒๐)

(๒) จัดสรรตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัด (ร้อยละ ๒๐)
(ข้อมูลของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี ๒๕๖๕)

(๓) จัดสรรตามขนาดพื้นที่จังหวัด (ร้อยละ ๕)

(๔) จัดสรรตามสัดส่วนคนจนในแต่ละจังหวัด (ร้อยละ ๑๐)

(ข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๕)

- (๕) จัดสรรผกผันตามรายได้ต่อครัวเรือน (ร้อยละ ๒๕)
(ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี ๒๕๕๕)
- (๖) จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) (ร้อยละ ๑๐)
(ข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๕๕)
- (๗) จัดสรรตามประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของจังหวัดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕
(ร้อยละ ๑๐) (ข้อมูลจากสำนักงานงบประมาณ) โดยมีเกณฑ์ย่อยในการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด	๕๐
๒. ผลการก่อหนี้ผูกพันของจังหวัด	๒๐
๓. การขอปรับแผนปฏิบัติราชการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	๒๐
๔. รายการงบประมาณที่ถูกพับของจังหวัด	๑๐
รวม	๑๐๐

หมายเหตุ ใช้ข้อมูลปีล่าสุดในการคำนวณรอบการจัดสรรงบประมาณจังหวัด

๔.๒ **งบบริหารจัดการของจังหวัด** ให้รวมอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณที่แต่ละจังหวัดได้รับการจัดสรรโดยจัดสรรตามขนาดจังหวัด ซึ่งมี ๓ องค์ประกอบ ดังนี้

- ๑) จำนวนอำเภอในจังหวัด (ร้อยละ ๔๐)
- ๒) จำนวนประชากรในจังหวัด (ร้อยละ ๓๐)
- ๓) ขนาดพื้นที่ของจังหวัด (ร้อยละ ๓๐)

จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแบ่งขนาดของจังหวัดได้เป็น ๓ ขนาด ดังนี้

- ๑) จังหวัดขนาดใหญ่ ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๑๐ ล้านบาท มีจำนวน ๒๔ จังหวัด
- ๒) จังหวัดขนาดกลาง ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๙ ล้านบาท มีจำนวน ๓๙ จังหวัด
- ๓) จังหวัดขนาดเล็ก ให้ได้รับงบบริหารจัดการ ๘ ล้านบาท มีจำนวน ๑๓ จังหวัด

รวมใช้งบบริหารจัดการของจังหวัด จำนวน ๖๙๕ ล้านบาท

๕. งบประมาณของกลุ่มจังหวัด

๕.๑ งบประมาณพัฒนากลุ่มจังหวัด

๑) **สัดส่วนการจัดสรรงบพัฒนากลุ่มจังหวัด** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ ประกอบด้วยโครงการ ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) **โครงการสำคัญตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด** โดยจะต้องมีสัดส่วนงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด

(๒) **โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด**

๒) ให้กลุ่มจังหวัดเสนอโครงการภายใต้งบพัฒนากลุ่มจังหวัด **ไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่า แต่ไม่เกิน ๒ เท่า** ของกรอบการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด หากเสนอเกินกรอบดังกล่าว จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของโครงการเฉพาะที่อยู่ในกรอบวงเงินงบประมาณ ๒ เท่า เท่านั้น

๓) องค์ประกอบในการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด ดังนี้

- (๑) จัดสรรตามขนาดกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ ๕๐)
- (๒) จัดสรรตามผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ ๒๕)
(ข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖)
- (๓) จัดสรรผกผันกับผลิตภัณฑ์ต่อหัวของกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ ๒๕)
(ข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี ๒๕๖๖)

หมายเหตุ ใช้ข้อมูลปีล่าสุดในการคำนวณกรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัด

๕.๒ งบประมาณจัดการของกลุ่มจังหวัด ให้รวมอยู่ภายใต้กรอบงบประมาณของแต่ละกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรร โดยจัดสรรตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๓ จังหวัด ให้ได้รับงบประมาณจัดการ ๔ ล้านบาท
 - ๒) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๔ - ๕ จังหวัด ให้ได้รับงบประมาณจัดการ ๕ ล้านบาท
 - ๓) กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจังหวัด ๖ จังหวัด ให้ได้รับงบประมาณจัดการ ๖ ล้านบาท
- รวมใช้งบประมาณจัดการของกลุ่มจังหวัด จำนวน ๘๘ ล้านบาท

๖. แนวทางในการใช้จ่ายงบบริหารจัดการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ

๖.๑ การจัดประชุมหารือเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับภาคส่วนต่างๆ ตามมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๒ การจัดประชุมคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.)

๖.๓ การศึกษาเพื่อพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๖.๔ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นการดำเนินการตาม มาตรา ๒๐ วรรค ๒ มาตรา ๒๑ วรรค ๔ และมาตรา ๓๔ วรรค ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ (เป็นการสำรวจความคิดเห็นเพื่อทราบถึงปัญหา ความต้องการ และ ศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐและภาคธุรกิจ เอกชน)

๖.๕ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เช่น การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแก่ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. บุคลากรในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การจัดทำระบบฐานข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด การส่งเสริมคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำแผนฯ เป็นต้น

๖.๖ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่างๆ เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๖.๗ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๖.๘ การจ่ายเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินตามคำพิพากษาของศาล ค่าใช้จ่ายในการพิจารณาคดีตามกระบวนการอนุญาตตุลาการ การชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ไม่รวมถึงค่าธรรมเนียมกรมบังคับคดี ทั้งนี้ หากงบบริหารจัดการของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอต่อการจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล หรือการชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัดแล้วแต่กรณี นำเงินเหลื่อมจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน หรือขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ไปจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล หรือชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๖.๙ การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) โดยให้เจียดจ่ายจากเงินเหลื่อมจ่ายในการดำเนินโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นลำดับแรก และจากงบบริหารจัดการ เป็นลำดับต่อมา สำหรับกรณีกลุ่มจังหวัดเดิม ให้เบิกเงินชดเชยค่างานก่อสร้างฯ (ค่า K) จากกลุ่มจังหวัดที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน (กลุ่มจังหวัดใหม่) และกรณีการเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง จากการดำเนินโครงการของกลุ่มจังหวัดเดิม ให้ส่งคืนกลุ่มจังหวัดที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน (กลุ่มจังหวัดใหม่)

๖.๑๐ ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น โดยให้เจียดจ่ายจากเงินเหลื่อมจ่ายในการดำเนินโครงการจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นลำดับแรก และจากงบบริหารจัดการเป็นลำดับต่อมา

๗. การบริหารจัดการเกี่ยวกับคดีและพัสดุของกลุ่มจังหวัดเดิม (กลุ่มจังหวัดเดิมตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่อง การจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด) ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๗.๑ กรณีเป็นคดีของกลุ่มจังหวัดเดิม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้ากลุ่มจังหวัดเดิม เบิกเงินค่าธรรมเนียมศาล เงินตามคำพิพากษาของศาล ค่าใช้จ่ายในการพิจารณาคดีตามกระบวนการอนุญาตตุลาการ การชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี (ตามข้อ ๖.๘) จากงบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัดที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน (กลุ่มจังหวัดใหม่) และหากงบบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอต่อการจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล หรือการชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ ให้หัวหน้ากลุ่มจังหวัดนำเงินเหลื่อมจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปีปัจจุบัน หรือขอปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณจากโครงการที่ไม่สามารถดำเนินการได้หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ไปจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล หรือชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๗.๒ การดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุของกลุ่มจังหวัดเดิม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดผู้รับมอบอำนาจจากหัวหน้ากลุ่มจังหวัดเดิม เสนอ ก.บ.ก. ที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน (กลุ่มจังหวัดใหม่)

ด่วนที่สุด

ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/ว ๕๕๗

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕

มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง

เรียน หัวหน้ากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร (ก.น.บ.) ๑๑๒๕/ว ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์การปรับปรุงการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แจ้งนโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป ความแจ้งแล้วนั้น ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการปรับปรุงหลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งเวียนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อทราบและใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ก.น.บ. จึงขอส่งหลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง มาเพื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป รวมทั้งขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ได้จัดส่งคำขอปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีและการเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ในช่วงที่ผ่านมา ได้พิจารณาทบทวนคำขอดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ฯ ฉบับปรับปรุงใหม่ แล้วนำเสนอ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนจัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้จากเว็บไซต์ www.nesdc.go.th หัวข้อ ก.น.บ. หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายตฤชา พิษนันทน์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาภาค

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๔๑๑ (ปรารภนา) ๖๔๑๘ (แทนหทัย)

โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๖๖๓๑ (อิตโนมิตี)

E-mail : parttana@nesdc.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

<http://bit.ly/48MKrD9>

สิ่งที่ส่งมาด้วย

หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ฉบับปรับปรุง

(มติคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗)

เมื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะต้องเร่งรัดดำเนินโครงการตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงานและการเบิกจ่ายที่รัฐบาลกำหนด ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างเคร่งครัด หากมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการขอโอนเปลี่ยนแปลง จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องแสดงเหตุผลความจำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงโครงการทุกกรณีให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

๑. การปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ มีการกำหนดประเภทโครงการ ดังนี้

๑.๑ โครงการสำคัญ หมายถึง โครงการสำคัญตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

๑.๒ โครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ หมายถึง โครงการอื่นที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด หรือสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โครงการสำคัญ หมายถึง โครงการตามบัญชีรายชื่อแผนงานและโครงการสำคัญที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒. หลักเกณฑ์และวิธีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทั้งงบประมาณปกติและงบประมาณเหลือจ่าย ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานให้คณะกรรมการประจำภาคทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับความเห็นชอบ

๒.๒ กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการที่มีใช้โครงการสำคัญ โดยการเพิ่มโครงการใหม่ที่มีได้อยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี ให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดจัดทำโครงการใหม่ตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบ

การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดมายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบและรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ

๒.๓ กรณีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ

๒.๓.๑ การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินโครงการที่อยู่ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่ง ก.น.บ. ให้ความเห็นชอบแต่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เฉพาะโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีนั้น ๆ ได้แก่ โครงการที่ได้รับความเห็นชอบในกรอบวงเงิน (Y๑) โครงการที่ได้รับความเห็นชอบเกินกรอบวงเงิน (Y๒) รวมทั้งการขยายผลการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จเพื่อเพิ่มเติมเป้าหมายโครงการเดิมให้บรรลุผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น

(๒) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ/กิจกรรม อันเนื่องมาจากการปรับลดงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ รวมทั้งการปรับลดงบประมาณในขั้นตอนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

(๓) การแก้ไขข้อความที่พิมพ์คลาดเคลื่อน ตกหล่น ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

(๔) การเปลี่ยนแปลงประเภทงบรายจ่าย โดยไม่มีผลทำให้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของรายการตามที่ได้รับอนุมัติไว้เดิม

(๕) การเปลี่ยนแปลงหน่วยดำเนินงานหรือเพิ่มหน่วยดำเนินงาน โดยที่วัตถุประสงค์ของโครงการ กิจกรรม พื้นที่ดำเนินการ และกลุ่มเป้าหมายไม่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ หน่วยดำเนินงานดังกล่าวต้องมีภารกิจโดยตรงตามกฎหมาย

(๖) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้างเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่จะดำเนินการก่อสร้าง

(๗) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดครุภัณฑ์ ชนิด จำนวน คุณลักษณะเฉพาะ (Specification) ที่ไม่มีผลกระทบต่อการใช้งาน หรือไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประเภทหรือปริมาณครุภัณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ

(๘) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมในงบดำเนินงาน อาทิ สถานที่จัด จำนวนผู้เข้าร่วม จำนวนรุ่น ค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าตอบแทน และระยะเวลาที่ไม่ทำให้จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือผู้ได้รับประโยชน์ในภาพรวมของโครงการน้อยลง

ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้หารือสำนักงานงบประมาณและดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้งานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับความเห็นชอบ

๒.๓.๒ การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการสำคัญ นอกเหนือจากกรณีข้อ ๒.๓.๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดมายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณากลับกรอง และเสนอขอความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการประจำภาค โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ

๒.๔ การใช้งบประมาณเหลือจ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ การจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาล หรือชำระหนี้ตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ เฉพาะกรณีงบบริหารจัดการของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอ

๒.๔.๒ การจ่ายเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) (กรณีกลุ่มจังหวัดเดิม ให้เบิกเงินชดเชยค่างานก่อสร้างฯ (ค่า K) จากงบประมาณเหลือจ่ายของกลุ่มจังหวัดที่จังหวัดสังกัดในปัจจุบัน

๒.๔.๓ ค่าใช้จ่ายในการบำรุง ดูแล รักษา หรือค่าสาธารณูปโภคฯ ของสินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการโอนสินทรัพย์ให้ส่วนราชการ เฉพาะสินทรัพย์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยให้หารือสำนักงบประมาณและดำเนินการตามระเบียบการบริหารงบประมาณที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ให้อย่างงานการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาสที่ได้รับความเห็นชอบ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะต้องเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเท่านั้น

๒.๕ การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อนำงบประมาณรายจ่ายไปจ่ายชดเชยงบประมาณรายจ่ายที่พับไป โดยต้องเป็นงบประมาณรายจ่ายที่พับไปจากโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเท่านั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด นำเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) หรือคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เมื่อ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. ให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งเห็นชอบการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้ากลุ่มจังหวัด จัดส่งคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดมายังกระทรวงมหาดไทย สำนักงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบและรายงานให้คณะอนุกรรมการประจำภาคทราบ โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคำขอเปลี่ยนแปลงโครงการมายังฝ่ายเลขานุการฯ ภายในเดือนกรกฎาคมของปีงบประมาณนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้เจียดจ่ายจากงบประมาณเหลือจ่ายก่อน หากไม่เพียงพอให้ขอโอนเปลี่ยนแปลงจากงบประมาณปกติ

๓. หลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการประจำปี และการเปลี่ยนแปลงโครงการของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๐ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

๔. ให้ ก.บ.จ. หรือ ก.บ.ก. รายงานสรุปผลการเปลี่ยนแปลงโครงการทั้งหมดให้คณะอนุกรรมการ ประจำภาคทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ภายใน ๓๐ วันหลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ

ผนวก ณ

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๕๑๓

สำเนา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด
กราบเรียน/เรียน รอง - นรม., รัฐ - นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๕/๗๑๑๑ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๔/๑๓๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

ด้วยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนอการกระจายอำนาจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานเชิงพื้นที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานและจัดทำคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นต้นไป และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จังหวัดเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพในการจัดทำเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด ๒๐ ปี แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในจังหวัดได้

๒. ให้กระทรวง/กรม ให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อเสนอโครงการและงบประมาณเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด

๓. ให้สำนักงบประมาณใช้แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของทุกหน่วยงานที่มีการดำเนินการในพื้นที่จังหวัด รวมทั้งรายงานผลการจัดสรรงบประมาณที่มีการดำเนินการในพื้นที่จังหวัดตามแผนพัฒนาจังหวัด ให้คณะรัฐมนตรีทราบ หลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีผลใช้บังคับ

๔. ให้กระทรวงมหาดไทยรวบรวมข้อเสนอแผนงานโครงการที่จังหวัดขอรับการสนับสนุนจากกระทรวง/กรม (แบบ จ.๓) แจ้งให้กระทรวง/กรมรับทราบ และพิจารณาบรรจุข้อเสนอแผนงานโครงการดังกล่าวไว้ในคำของบประมาณของกระทรวง/กรม และส่งให้สำนักงบประมาณพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

๕. ให้กระทรวง/กรม แจ้งแผนปฏิบัติราชการประจำปี หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานในส่วนที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด พร้อมทั้งระบุเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นด้วยกับแผนปฏิบัติราชการประจำปี หรือแผนปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงาน หรือระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินโครงการตามแผนดังกล่าว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐทราบเพื่อปรับแผนหรือระยะเวลาให้เหมาะสมต่อไป

๖. ให้สำนักงาน ก.พ. เร่งกำหนดแนวปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีมอบอำนาจในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การเลื่อนเงินเดือน การให้บำเหน็จความชอบ และการดำเนินการทางวินัยข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการและตำแหน่งประเภทยุทธศาสตร์ระดับเชี่ยวชาญให้ผู้ว่าราชการจังหวัด

/๗. ให้สำนักงาน ...

- ๒ -

๗. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. พิจารณาความเหมาะสมของตัวชี้วัดการพัฒนาจังหวัด (KPIs) ของแต่ละจังหวัด ให้สามารถวัดผลการพัฒนาได้จริงและสอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร เพื่อให้การติดตามและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๘. ให้กระทรวงมหาดไทยชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ว่าราชการจังหวัดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจ และขั้นตอนการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งจัดหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของจังหวัด เกี่ยวกับการจัดทำแผน การขับเคลื่อนแผน การจัดทำโครงการและบริหารงบประมาณ และหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ ลงมติเห็นชอบทั้ง ๘ ข้อ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ (หนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๕/๗๐๖๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) และให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับความเห็นของสำนักงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป แล้วให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมชาติรวบรวมผลการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรายงานต่อนายกรัฐมนตรีเป็นระยะ ๆ ต่อไปด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐกร จาริ อนันตศิลป์

(นางณัฐกร จาริ อนันตศิลป์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (นริศ), ๑๕๒๒ (ทรัพย์สิน)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หมายเหตุ	อส.	: จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	รอง - นรม., รัฐ - นร.	: จึงเรียนยืนยันมา
	กระทรวง	: จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
	องค์กรอิสระ	: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
	กรม	: จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายโชตินรินทร์ เกิดสม	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายเชษฐา โมสิกรัตน์	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายราชันย์ ชื่นหัว	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นางวรสุตา รัตนสุคนธ์	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย

คณะผู้จัดทำ

นายกฤษณะ พินิจ	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายสราวุธ สุขริน	ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายวิชา จันทร์กลม	สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านยุทธศาสตร์ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายอลงกต มีแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายขวัญชัย สุขผลวีร์กุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นางสาวสุกัญญา อุ่นเจริญ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นางสาวพลอยภัส เกียรติณรงค์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายวิรัชชัย พงษ์เกาะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นางสาวธันพร สงวนสุข	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายวิษณุพล พิระพันธุ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด
นายสิตมา เพ็ชรประกอบ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด

